

UREDBA (EU) št. 1305/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. decembra 2013

o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 42 in člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom "Skupna kmetijska politika proti letu 2020: odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano, naravnimi viri in ozemljem" so opredeljeni morebitni izzivi, cilji in usmeritve skupne kmetijske politike (SKP) po letu 2013. Glede na razpravo o navedenem sporočilu bi bilo treba SKP s 1. januarjem 2014 reformirati. Ta reforma bi morala zajemati vse glavne instrumente SKP, vključno z Uredbo Sveta (ES) št. 1698/2005⁽¹⁾. Zaradi obsega reforme je ustrezno razveljaviti Uredbo (ES) št. 1698/2005 in jo nadomestiti z novim besedilom.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 277, 21.10.2005, str. 1).

(2) Politika razvoja podeželja bi morala biti vzpostavljena za spremljanje in dopolnjevanje neposrednih plačil in tržnih ukrepov SKP ter s tem prispevati k doseganju ciljev te politike, kot so določeni v Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU). Poleg tega bi morala takšna politika razvoja podeželja povezovati pomembne cilje politike, določene v sporočilu Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom "Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast" (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020), ter biti usklajena s splošnimi cilji politike ekonomske in socialne kohezije, kot so določeni v PDEU.

(3) Ker cilja te uredbe, in sicer razvoja podeželja, države članice zaradi povezav razvoja podeželja z drugimi instrumenti SKP, velikih razlik med posameznimi podeželskimi območji in omejenih finančnih sredstev držav članic v razširjeni Uniji ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se z večletnim jamstvom financiranja Unije in osredotočanjem na njegove prednostne naloge lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(4) Za zagotovitev trajnostnega razvoja podeželskih območij se je treba osredotočiti na omejeno število glavnih prednostnih nalog, ki se nanašajo na prenos znanja in inovacije v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih, sposobnost preživetja kmetij, konkurenčnost vseh vrst kmetijstva v vseh regijah ter spodbujanje inovativnih kmetijskih tehnologij ter trajnostno upravljanje gozdov, organizacijo živilske verige, vključno s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, dobrobit živali, obvladovanje tveganj v kmetijstvu, obnovo, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, ki so povezani s kmetijstvom in gozdarstvom, spodbujanje učinkovite rabe virov in prehoda na nizkoogljično gospodarstvo v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju ter spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij. Pri tem bi bilo treba upoštevati raznovrstnost razmer, ki vplivajo na podeželska območja z različnimi značilnostmi ali različnimi kategorijami morebitnih upravičencev, in horizontalne cilje, povezane z inovacijami, okoljem ter blažitvijo podnebne spremembe in prilagajanjem nanje. Ukrepi blažitve bi morali zajemati omejevanje emisij v kmetijstvu in gozdarstvu v ključnih dejavnostih, kot sta živinoreja in uporaba gnojil, pa tudi ohranjanje ponorov ogljika ter povečanje sekvenciacije ogljika pri rabi zemljišč, spremembi rabe zemljišč in v gozdarstvu. Prednostna naloga Unije za razvoj podeželja, ki se nanaša na prenos znanja

in inovacije v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih, bi morala veljati horizontalno v povezavi z drugimi prednostnimi nalogami Unije na področju razvoja podeželja.

- (5) Uresničitev prednostnih nalog Unije v zvezi z razvojem podeželja bi si bilo treba prizadevati v okviru trajnostnega razvoja ter spodbujanja cilja varovanja in izboljšanja okolja s strani Unije, kot določa člen 11 PDEU, ob upoštevanju načela „onesnaževalec plača“. Države članice bi morale v ta namen z uporabo metodologije, ki jo sprejme Komisija, zagotavljati informacije o podpori ciljem glede podnebnih sprememb v skladu z željo, da se temu cilju nameni vsaj 20 % proračuna Unije.
- (6) Dejavnosti Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in operacij, k izvajanju katerih prispeva, bi morale biti skladne in združljive s podporo v okviru drugih instrumentov SKP.
- (7) Za zagotovitev takojšnjega začetka in učinkovitega izvajanja programov razvoja podeželja bi morala podpora iz EKSRP temeljiti na obstoju preudarnih okvirnih upravnih pogojev. Države članice bi morale zato oceniti ustreznost in izpolnjevanje nekaterih predhodnih pogojenosti. Vsaka država članica bi morala pripraviti nacionalni program razvoja podeželja za svoje celotno ozemlje ali več regionalnih programov ali pa oboje, tj. nacionalni program in več regionalnih programov. V vsakem programu bi morala biti določena strategija za izpolnjevanje ciljev v zvezi s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja in izbor ukrepov. Programiranje bi moralo biti usklajeno s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja, hkrati pa bi moralo biti prilagojeno nacionalnim okoliščinam in dopolnjevati druge politike Unije, zlasti politiko kmetijskega trga, kohezijsko politiko in skupno ribiško politiko. Države članice, ki se odločijo za pripravo več regionalnih programov, bi morale biti poleg tega sposobne pripraviti tudi nacionalni okvir brez ločene dodelitve proračunskih sredstev, da se tako olajša usklajevanje med regijami pri obravnavanju izzivov na ravni celotne države.
- (8) Države članice bi morale imeti možnost, da v svoje programe razvoja podeželja vključijo tematske podprograme, v okviru katerih se obravnavajo specifične potrebe na področjih, ki so zanje posebno pomembna. Tematski podprogrami bi morali biti med drugim namenjeni mladim kmetom, majhnim kmetijam, gorskim območjem, oblikovanju kratkih dobavnih verig, ženskam na podeželskih območjih, blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter biotski raznovrstnosti. Poleg tega bi morali tematski podprogrami zagotavljati možnost prispevanja k prestrukturiranju kmetijskih sektorjev, ki močno vplivajo na razvoj podeželskih območij. Za povečanje učinkovitega posredovanja z nekaterimi tematskimi podprogrami bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da določijo višje stopnje podpore za nekatere operacije, ki jih zajemajo ti tematski podprogrami.
- (9) V programih razvoja podeželja bi morale biti opredeljene potrebe zajetega območja in opisana skladna strategija za njihovo izpolnjevanje ob upoštevanju prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja. Ta strategija bi morala temeljiti na določitvi ciljev. Vzpostaviti bi bilo treba povezave med opredeljenimi potrebami, določenimi cilji in ukrepi, izbranimi za njihovo izpolnjevanje. Programi razvoja podeželja bi morali vsebovati tudi vse podatke, potrebne za oceno njihove skladnosti z zahtevami iz te uredbe.
- (10) V programih razvoja podeželja je treba cilje določiti glede na skupni sklop kazalnikov ciljev za vse države članice in kjer je to potrebno, glede na specifične kazalnike za posamezen program. Da bi to lažje izvedli, bi bilo treba območja, ki jih zajemajo ti kazalniki, opredeliti v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja. Zaradi horizontalne uporabe prednostne naloge Unije za razvoj podeželja, ki se nanaša na prenos znanja v kmetijstvu in gozdarstvu, so posredovanja v okviru te prednostne naloge bistvenega pomena za kazalnike ciljev, ki so določeni za ostale prednostne naloge Unije.
- (11) Vzpostaviti je treba nekatera pravila za pripravo in spremembo programov razvoja podeželja. Za spremembe, ki ne vplivajo na strategijo programov ali zadevne finančne prispevke Unije, bi bilo treba uvesti poenostavljen postopek.
- (12) Zaradi razvoja in specializacije v kmetijstvu in gozdarstvu ter posebnih izzivov za mikro podjetja ter mala in srednja podjetja (MSP) na podeželskih območjih je potrebna ustrezna raven tehnične in ekonomske usposobljenosti ter vse večja sposobnost pridobivanja in izmenjave znanja in informacij, tudi prek širjenja najboljših kmetijskih in gozdarskih proizvodnih praks. Prenos znanja in dejavnosti informiranja se ne bi smela izvajati le v obliki običajnih tečajev usposabljanja, temveč bi ju bilo treba prilagoditi potrebam akterjev na podeželju. Zato bi bilo treba podpirati tudi delavnice, inštruiranje,

demonstracijske aktivnosti, dejavnosti informiranja in tudi programe kratkoročne izmenjave kmetov in gozdnih posestnikov ter obiskov. Pridobljeno znanje in informacije bi morala kmetom, gozdnim posestnikom, osebam, dejavnim v živilskem sektorju, in podeželskim MSP omogočiti, da povečajo zlasti svojo konkurenčnost in učinkovito rabo virov, izboljšajo svojo okoljsko učinkovitost in hkrati prispevajo k trajnosti podeželskega gospodarstva. Države članice lahko pri zagotavljanju podpore MSP dajo prednost tistim MSP, ki so povezana s kmetijskim in gozdarskim sektorjem. Da bi prenos znanja in dejavnosti informiranja učinkovito prispevali k doseganju teh rezultatov, bi morali biti ponudniki storitev prenosa znanja ustrezno usposobljeni.

- (13) Službe za kmetijsko svetovanje pomagajo kmetom, mladim kmetom, gozdnim posestnikom, drugim upravljavcem zemljišč in MSP na podeželskih območjih izboljšati trajnostno upravljanje ter splošno učinkovitost njihovega kmetijskega gospodarstva ali podjetja. Zato bi bilo treba spodbujati, da se takšne službe vzpostavijo ter da kmetje, mladi kmetje, gozdni posestniki, drugi upravljavci zemljišč in MSP storitve svetovanja uporabljajo. Da bi se povečali kakovost in učinkovitost ponujenih storitev svetovanja, bi bilo treba zagotoviti minimalno usposobljenost in redno usposabljanje svetovalcev. Kakor je določeno v Uredbi (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ bi morale službe za kmetijsko svetovanje kmetom pomagati oceniti učinkovitost njihovega kmetijskega gospodarstva ter opredeliti potrebna izboljšanja v zvezi s predpisanimi zahtevami ravnanja, dobrim kmetijskim in okoljskim stanjem zemljišč, kmetijskimi praksami, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, iz Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ ter ukrepi na ravni kmetij,

določenimi v programih razvoja podeželja, katerih cilji so posodobitev kmetij, krepitev konkurenčnosti, sektorsko povezovanje, inovacije, tržna usmerjenost in spodbujanje podjetništva. Poleg tega bi morale službe za kmetijsko svetovanje kmetom pomagati opredeliti izboljšave v zvezi z zahtevami določenimi za izvajanje člena 11(3)

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike (Glej stran 549 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 637/2008 in (ES) št. 73/2009 (Glej stran 608 tega Uradnega lista).

Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: okvirna direktiva o vodah), ter zahtevami za izvajanje člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾ in člena 14 Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁾, zlasti kar zadeva skladnost s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi. Po potrebi bi morale svetovanje zajemati tudi poklicne ali varnostne standarde, povezane s kmetijo, ter posebno svetovanje kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo. Svetovanje bi lahko zajemalo tudi pomoč mladim kmetom pri vzpostavljanju kmetijskih gospodarstev, trajnostni razvoj gospodarskih dejavnosti kmetijskega gospodarstva ter vprašanja lokalne predelave in trženja, povezana z gospodarsko, kmetijsko in okoljsko učinkovitostjo kmetijskega gospodarstva ali podjetja. Posebno svetovanje se lahko nudi tudi v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, biotsko raznovrstnostjo, varstvom voda, razvojem kratkih dobavnih verig, ekološkim kmetovanjem in zdravstvenimi vidiki živinoreje. Države članice pri zagotavljanju podpore MSP lahko dajo prednost tistim MSP, ki so povezana s kmetijskim in gozdarskim sektorjem. Službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah bi morale kmetom pomagati izboljšati in olajšati upravljanje njihovega kmetijskega gospodarstva.

- (14) S shemami kakovosti Unije ali nacionalnimi shemami kakovosti, vključno s shemami certificiranja kmetij za kmetijske proizvode in živila, se potrošnikom jamčijo kakovost in lastnosti proizvoda ali uporabljenega proizvodnega procesa na podlagi sodelovanja kmetov v takšnih shemah, dosega se dodana vrednost zadevnih proizvodov in krepijo se njihove tržne priložnosti. Zato bi bilo treba kmete in skupine kmetov spodbujati k sodelovanju v navedenih shemah. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete, v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013 Ker v trenutku vstopa v takšne sheme in v prvih letih sodelovanja v njih trg ne povrne vseh dodatnih stroškov in obveznosti, ki jih imajo kmetje v okviru tega sodelovanja, bi morala biti podpora zagotovljena za novo sodelovanje in zajemati največ pet let. Zaradi posebnih lastnosti bombaža kot kmetijskega proizvoda

⁽³⁾ Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L 309, 24.11.2009, str. 71).

bi morale biti zajete tudi sheme kakovosti za bombaž. Podpora bi morala biti na voljo tudi za dejavnosti informiranja in promocije za proizvode, ki so zajeti v shemah kakovosti in certificiranja ter prejemajo podporo v skladu s to uredbo.

- (15) Za izboljšanje gospodarske in okoljske učinkovitosti kmetijskih gospodarstev in podeželskih podjetij, za izboljšanje učinkovitosti sektorja trženja in predelave kmetijskih proizvodov, vključno z vzpostavitvijo manjših obratov za predelavo in trženje v okviru kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov, za zagotovitev infrastrukture, potrebne za razvoj kmetijstva in gozdarstva, ter za podpiranje naložb neprofitnega značaja, potrebnih za doseganje okoljskih ciljev, bi bilo treba podporo namenjati za materialne naložbe, ki prispevajo k doseganju teh ciljev. V programskem obdobju 2007–2013 so se različna področja posredovanja urejala z različnimi ukrepi. Zaradi poenostavitve in tudi zaradi omogočanja upravičencem, da oblikujejo in uresničijo integrirane projekte z višjo dodano vrednostjo, bi moral en ukrep urejati večino vrst materialnih naložb. Države članice bi morale podporo namenjati kmetijam, ki so upravičene do pomoči za naložbe, povezane s podpiranjem sposobnosti preživetja kmetij, na podlagi rezultatov analize prednosti in pomanjkljivosti ter priložnosti in nevarnosti (SWOT) kot sredstva za boljše ciljno usmerjanje pomoči. Da bi mladim kmetom olajšali prvo vzpostavitev kmetijskega gospodarstva, bi moralo biti mogoče, da se jim odobri dodatno obdobje upravičenosti do naložb za izpolnjevanje standardov Unije. Za spodbujanje izvajanja novih standardov Unije bi se morala upravičenost do naložb, povezanih z izpolnjevanjem navedenih standardov, potem ko ti postanejo obvezni za kmetijsko gospodarstvo, podaljšati še za dodatno obdobje.
- (16) V kmetijskem sektorju je v primerjavi z drugimi sektorji večja verjetnost, da bo zaradi naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov prizadet njegov proizvodni potencial. Da se v primeru takšnih nesreč ali razmer kmetijam pomagata zagotoviti sposobnost preživetja in konkurenčnost, bi bilo treba kmetom omogočiti podporo za obnovo prizadetega potenciala kmetijske proizvodnje. Države članice bi morale prav tako preprečiti preplačilo škode zaradi kombinacije odškodninskih shem Unije (zlasti ukrepa obvladovanja tveganj na podlagi te uredbe) ter nacionalnih in zasebnih odškodninskih shem.
- (17) Za razvoj podeželskih območij je bistvena vzpostavitev in razvoj novih gospodarskih dejavnosti v obliki novih kmetij, diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti, vključno z zagotavljanjem storitev kmetijstvu in gozdarstvu, dejavnosti, povezane z zdravstvenim varstvom, ter dejavnosti socialnega vključevanja in turistične dejavnosti. Za Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti lahko vključuje tudi trajnostno upravljanje lovljenih vrst. Z ukrepom razvoja

kmetij in podjetij bi bilo treba olajšati zagon dejavnosti za mlade kmete in strukturno prilagoditev njihovih kmetijskih gospodarstev po zagonu dejavnosti. Obenem bi bilo treba spodbujati diverzifikacijo kmetov v nekmetijske dejavnosti ter ustanavljanje in razvoj nekmetijskih MSP na podeželskih območjih. Z navedenim ukrepom bi bilo treba spodbuditi tudi podjetništvo žensk na podeželskih območjih. Prav tako bi bilo treba spodbujati razvoj majhnih kmetij, ki so lahko potencialno ekonomsko uspešne. Da se zagotovi sposobnost preživetja novih gospodarskih dejavnosti, ki prejmejo podporo v okviru navedenega ukrepa, bi morala biti pogoj za podporo predložitev poslovnega načrta. Podpora za zagon dejavnosti bi morala zajemati le začetno obdobje izvajanja dejavnosti in ne bi smela postati pomoč za tekoče poslovanje. Kadar se države članice odločijo za dodelitev pomoči v obrokih, bi se smeli ti obroki izplačevati največ pet let. Da bi poleg tega spodbudili prestrukturiranje kmetijskega sektorja, bi bilo treba zagotoviti podporo v obliki letnih ali enkratnih plačil kmetom, upravičenim po shemi za male kmete na podlagi naslova V Uredbe (EU) št. 1307/2013 (v nadaljnjem besedilu: shema malih kmetov), ki se zavežejo, da bodo svoje celotno kmetijsko gospodarstvo in ustrezne plačilne pravice prenesli na drugega kmeta.

Države članice lahko za rešitev težav kmetov v zvezi z dostopom do zemljišč to podporo ponudijo tudi v kombinaciji z drugimi oblikami podpore, denimo z uporabo finančnih instrumentov.

- (18) MSP so temelj podeželskega gospodarstva Unije. Razvoj kmetij in nekmetijskih podjetij bi moral biti usmerjen v spodbujanje zaposlovanja in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest na podeželskih območjih, ohranjanje obstoječih delovnih mest, zmanjšanje sezonskih nihanj v zaposlovanju, razvoj nekmetijskih sektorjev zunaj kmetijstva ter kmetijske in živilske predelave. Istočasno bi moral spodbujati poslovno povezovanje in lokalne medsektorske povezave. Spodbujati bi bilo treba projekte, ki hkrati vključujejo kmetijstvo in podeželski turizem v okviru pospeševanja trajnostnega in odgovornega turizma na podeželskih območjih ter naravno in kulturno dediščino, pa tudi naložbe v obnovljive vire energije.
- (19) Razvoj lokalne infrastrukture in lokalnih osnovnih storitev na podeželskih območjih, vključno s storitvami za prosti čas in kulturnimi storitvami, obnova vasi in dejavnosti, katerih cilja sta obnova in izboljšanje kulturne in naravne dediščine vasi in podeželskih krajin, je bistveni element vsakega prizadevanja za uresničitev potenciala rasti in spodbujanje trajnosti podeželskih območij. Zato bi bilo treba odobriti podporo operacijam z navedenim ciljem, vključno z dostopom do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter razvojem hitrega in ultrahitrega

širokopasovnega omrežja. V skladu z navedenimi cilji bi bilo treba spodbujati razvoj storitev in infrastrukture, ki omogočajo socialno vključenost, hkrati pa spreminjajo trende družbenega in gospodarskega nazadovanja ter upadanja števila prebivalcev na podeželskih območjih. Da bi bila takšna podpora čim bolj učinkovita, bi bilo treba zajete operacije izvajati v skladu z morebitnimi načrti za razvoj občin in njihovih osnovnih storitev, ki jih pripravi ena ali več podeželskih občin. Zaradi ustvarjanja sinergij in izboljšanja sodelovanja bi bilo treba z operacijami po potrebi spodbujati tudi povezave med podeželjem in mestom. Države članice lahko dajo prednost naložbam lokalnih razvojnih partnerstev, ki jih vodijo skupnosti, in projektom, ki jih vodijo organizacije lokalne skupnosti.

- (20) Gozdarstvo je sestavni del razvoja podeželja, zato bi morala podpora za trajnostno in podnebju prijazno rabo zemljišč zajemati razvoj gozdnih območij in trajnostno upravljanje gozdov. V programskem obdobju 2007–2013 so se različne vrste podpore za naložbe v gozdarstvo in upravljanje gozdov urejale z različnimi ukrepi. Zaradi poenostavitve, pa tudi zaradi omogočanja upravičencem, da oblikujejo in uresničijo integrirane projekte z višjo dodano vrednostjo, bi moral en sam ukrep zajemati vse vrste podpore za naložbe v gozdarstvo in upravljanje gozdov. Ta ukrep bi moral zajemati tudi širitev in izboljšanje gozdnih virov s pogozdovanjem zemljišč in vzpostavitvijo kmetijsko-gozdarskih sistemov, ki združujejo ekstenzivno kmetijstvo in gozdarske sisteme. Zajemati bi moral tudi obnovo gozdov, poškodovanih v požarih ali drugih naravnih nesrečah in katastrofičnih dogodkih, ustrezne preventivne ukrepe; naložbe v gozdarske tehnologije ter v predelavo; mobilizacija in trženje gozdnih proizvodov z namenom izboljšanja gospodarske in okoljske učinkovitosti gozdnih posestnikov; ter naložbe neprofitnega značaja, s katerimi se izboljšujeta odpornost gozdnih ekosistemov na podnebne spremembe in njihova okoljska vrednost. Podpora ne bi smela izkrivljati konkurence in bi morala biti tržno nevtralna. Zato bi bilo treba določiti omejitve glede velikosti in pravnega statusa upravičencev. Preventivne ukrepe varstva pred požarom bi bilo treba sprejeti na območjih, ki jih države članice uvrščajo med območja s srednjo ali veliko požarno ogroženostjo. Vsi preventivni ukrepi bi morali biti del načrta za varstvo gozdov. V primeru ukrepa za obnovo potenciala poškodovanega gozda bi morala pojav naravne nesreče uradno potrditi javna znanstvena organizacija.

Ukrep v gozdarstvu bi moral biti sprejet ob upoštevanju mednarodnih zavez Unije in držav članic ter na podlagi nacionalnih ali podnacionalnih gozdnih načrtov držav članic ali enakovrednih instrumentov, v katerih bi bilo

treba upoštevati zaveze, sprejete na ministrskih konferencah o varstvu gozdov v Evropi. Takšen ukrep bi moral prispevati k izvajanju gozdarske strategije Unije v skladu s sporočilom Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom "Nova gozdna strategija EU: gozdovi in na gozdovih temelječ sektor".

- (21) Skupine in organizacije proizvajalcev pomagajo kmetom, da skupaj obvladujejo izzive v zvezi s trženjem njihovih proizvodov tudi na lokalnih trgih zaradi vedno večje konkurence in konsolidacije prodajnih trgov. Zato bi bilo treba spodbujati ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev. Za zagotovitev čim boljše uporabe omejenih finančnih sredstev bi morale biti do podpore upravičene le skupine in organizacije proizvajalcev, ki se štejejo za MSP. Države članice lahko dajo prednost skupinam in organizacijam proizvajalcev, za katere veljajo ukrepi sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila v tej uredbi. Za zagotovitev, da skupine ali organizacije proizvajalcev postanejo ekonomsko uspešni subjekti, bi moral biti pogoj za pridobitev podpore predložitev poslovnega načrta državam članicam. Da se prepreči zagotavljanje pomoči za tekoče poslovanje in ohrani spodbujevalna vloga podpore, bi se ta smela izplačevati največ pet let od datuma priznanja skupine ali organizacije proizvajalcev na podlagi njenega poslovnega načrta.
- (22) Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila bi morala še naprej imeti pomembno vlogo pri podpiranju trajnostnega razvoja podeželskih območij in pri odzivanju na vse večje povpraševanje družbe po okoljskih storitvah. Kmete in druge upravljavce zemljišč bi morala še naprej spodbujati, da služijo družbi kot celoti z uvedbo ali nadaljnjo uporabo kmetijskih praks, ki prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter so združljive z varstvom in izboljševanjem okolja, krajine in njenih značilnosti, naravnih virov, tal in genske raznovrstnosti. V tem smislu bi bilo treba posebno pozornost nameniti ohranjanju genskih virov v kmetijstvu in dodatnim potrebam sistemov kmetovanja z visoko naravno vrednostjo. Plačila bi morala prispevati h kritju dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzetih obveznosti, pri čemer bi morala zajemati le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde in zahteve, v skladu s načelom "onesnaževalec plača". Države članice bi morale poleg tega zagotoviti, da plačila kmetom ne bi povzročila dvojnega financiranja na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) št. 1307/2013 S sinergijami, ki nastanejo na podlagi obveznosti, ki jo skupaj sprejme skupina kmetov, se okoljska in podnebna korist pogosto poveča. Vendar s skupnim ukrepanjem nastanejo dodatni transakcijski stroški, ki bi morali biti ustrezno

povrnjeni. Da bi kmetom in drugim upravljavcem zemljišč omogočili pravilno izvajanje prevzetih obveznosti, bi si morale države članice poleg tega prizadevati, da jim zagotovijo potrebne spretnosti in znanja.

Države članice bi morale ohraniti raven prizadevanj iz programskega obdobja 2007–2013 in bi morale vsaj 30 % skupnega prispevka iz EKSRP za vsakega od programov razvoja podeželja nameniti za blažitev posledic podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter za druge okoljske probleme. Ta namenska sredstva bi se morala izvesti prek kmetijsko-okoljskih-podnebnih plačil in plačil za ekološko kmetovanje ter plačil za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, plačil za gozdarstvo, plačil za območje Natura 2000 ter prek podpore za naložbe, povezane z okoljem.

- (23) Plačila kmetom za preusmeritev v ekološko kmetovanje ali za njegovo ohranitev bi morala kmete spodbujati k sodelovanju v takšnih shemah ter tako odgovoriti na vse večje povpraševanje družbe po uporabi okolju prijaznih načinov kmetovanja in višjih standardih dobrobiti živali. Za povečanje sinergije biotske raznolikosti bi bilo treba spodbujati ugodnosti, ki jih prinašajo ekološko kmetovanje, kolektivne pogodbe ali sodelovanje med kmeti, da se lahko zajamejo večja sosednja območja. Da bi preprečili množično vračanje kmetov h konvencionalnemu kmetovanju, bi bilo treba podpreti tako ukrepe za preusmerjanje kot tudi ukrepe za ohranjanje. Plačila bi morala prispevati h kritju dodatno nastalih stroškov in izpada dohodka zaradi obveznosti, pri čemer bi morala zajemati le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde in zahteve. Države članice bi morale poleg tega zagotoviti, da plačila kmetom ne bi povzročila dvojnega financiranja na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) št. 1307/2013. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

- (24) Kmetom in gozdnim posestnikom bi bilo treba še naprej dodeljevati podporo za lažje premagovanje posebnih omejitev na zadevnih območjih, ki izhajajo iz izvajanja Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in Direktive Sveta 92/43/EGS ⁽²⁾, ter da se pripomore k učinkovitemu upravljanju območij Natura 2000.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

Kmetom bi bilo treba zagotoviti tudi podporo za lažje premagovanje omejitev na območjih povodij, ki izhajajo iz izvajanja okvirne direktive o vodah. Podpora bi morala biti vezana na posebne zahteve, opisane v programu razvoja podeželja, ki presegajo ustrezne obvezne standarde in zahteve. Države članice bi morale poleg tega zagotoviti, da plačila kmetom ne bi povzročila dvojnega financiranja na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) št. 1307/2013. Obenem bi morale države članice pri celotnem oblikovanju svojih programov razvoja podeželja upoštevati specifične potrebe območij Natura 2000.

- (25) Plačila kmetom na gorskih območjih ali drugih območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami bi morala s spodbujanjem nadaljnje rabe kmetijskih zemljišč prispevati k ohranjanju podeželja, pa tudi k ohranjanju in spodbujanju trajnostnih sistemov kmetovanja. Da bi zagotovili učinkovitost takšne podpore, bi bilo treba s plačili kmetom nadomestiti izpad dohodka in dodatne stroške, povezane z omejitvami na zadevnem območju. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

- (26) Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev Unije in enako obravnavo kmetov v vsej Uniji, bi bilo treba gorska območja in območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami opredeliti v skladu z objektivnimi merili. V primeru območij z naravnimi omejitvami bi morala biti ta merila biofizikalna, in bi morala temeljiti na trdnih znanstvenih dokazih. Sprejeti bi bilo treba prehodne ureditve, da bi olajšali postopno opuščanje plačil na območjih, ki zaradi uporabe teh meril ne bodo več štela za območja z naravnimi omejitvami.

- (27) Kmete bi bilo treba še naprej spodbujati k prevzemanju visokih standardov dobrobiti živali z zagotavljanjem podpore kmetom, ki se obvežejo sprejeti standarde živinoreje, ki presegajo ustrezne obvezne standarde. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013

- (28) Še naprej bi bilo treba dodeljevati plačila gozdnim posestnikom, ki opravljajo okolju prijazne ali podnebju prijazne storitve ohranjanja gozdov s sprejetjem obveznosti za povečanje biotske raznovrstnosti, ohranitev visokokakovostnih gozdnih ekosistemov, izboljšanje njihovega potenciala za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter okrepitev zaščitne vloge gozdov pri eroziji tal, ohranjanju vodnih virov in naravnih nesrečah. V tem smislu bi bilo treba posebno pozornost nameniti ohranjanju in spodbujanju gozdnih genskih virov. Plačila bi bilo treba dodeliti za gozdarsko-okoljske obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene z nacionalnim pravom.
- (29) V programskem obdobju 2007–2013 je bila edina vrsta sodelovanja, ki je bila v okviru politike razvoja podeželja izrecno podprta, sodelovanje pri razvoju novih proizvodov, procesov in tehnologij v kmetijskem in živilskem ter gozdarskem sektorju. Podpora za to vrsto sodelovanja je še vedno potrebna, vendar bi jo bilo treba prilagoditi, da bi bolj ustrezala zahtevam ekonomije znanja. V tem smislu bi morala obstajati možnost, da se v okviru tega ukrepa financirajo projekti enega samega izvajalca, če se pridobljeni rezultati razširjajo in se s tem izpolni cilj širjenja novih praks, procesov ali proizvodov. Poleg tega je postalo jasno, da se lahko s podpiranjem mnogo širše palete različnih oblik sodelovanja s širšim krogom upravičencev, ki zajemajo manjše in večje izvajalce, prispeva k doseganju ciljev politike razvoja podeželja, pri čemer se izvajalcem na podeželskih območjih pomaga premagovati gospodarske, okoljske in druge omejitve zaradi razdrobljenosti. Zato bi bilo treba navedeni ukrep razširiti. Podpora malim izvajalcem, da organizirajo skupni delovni proces ter skupno uporabo objektov, naprav in virov bi jim moralo pomagati, da kljub majhnosti dosežejo ekonomsko uspešnost. Podpiranje horizontalnega in vertikalnega sodelovanja med udeleženci v dobavni verigi ter promocijskih dejavnosti na lokalni ravni bi moralo spodbuditi ekonomsko smotrni razvoj kratkih dobavnih verig, lokalnih trgov in lokalnih živilskih verig. Podpiranje skupnih pristopov k okoljskim projektom in praksam bi moralo prispevati k zagotavljanju večjih in trajnejših okoljskih in podnebnih koristi, kot jih lahko dosežejo posamezni izvajalci, ki delujejo brez vključevanja drugih (na primer s praksami, ki se uporabljajo na večjih strnjjenih površinah).
- Podporo bi bilo treba zagotoviti v različnih oblikah. Grozdi in mreže so posebno pomembni za izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj ter razvoj novega in specializiranega strokovnega znanja in izkušenj, storitev in proizvodov. Pilotni projekti so pomembno orodje za preskušanje tržne uporabnosti tehnologij, tehnik in praks v različnih okoliščinah ter po potrebi za njihovo prilagoditev. Operativne skupine so osrednji element evropskega partnerstva za inovacije (EIP) na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti. Drugo pomembno orodje so lokalne strategije razvoja, ki se izvajajo zunaj okvira lokalnega razvoja LEADER – med javnimi in zasebnimi akterji s podeželskih in mestnih območij. V nasprotju s pristopom LEADER se lahko takšna partnerstva in strategije omejijo na en sektor ali na razmeroma specifične razvojne cilje, vključno z zgoraj navedenimi. Države članice lahko dajo prednost sodelovanju med subjekti, ki vključuje primarne proizvajalce. V okviru tega ukrepa bi morale biti do podpore upravičene tudi medpanožne organizacije. Takšna podpora bi morala biti omejena na obdobje sedmih let, razen za kolektivne okoljske in podnebne ukrepe v ustrezno utemeljenih primerih.
- (30) Kmetje so dandanes izpostavljeni vse večjim gospodarskim in okoljskim tveganjem zaradi podnebnih sprememb in večjega nihanja cen. V tem smislu je učinkovito obvladovanje tveganj za kmete čedalje pomembnejše. Posledično bi bilo treba uvesti ukrep obvladovanja tveganj, s katerim bi kmetom pomagali pri spopadanju z najpogostejšimi tveganji, katerim so izpostavljeni. Ta ukrep bi torej moral kmetom pomagati pri kritju premij, ki jih plačajo za zavarovanje pridelka, živali in rastlin, ter pri ustanovitvi vzajemnih skladov in nadomestil, ki se iz takšnih skladov izplačujejo kmetom za izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha boleznih živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljskih nesreč. Prav tako bi bilo treba vanj vključiti instrument za stabilizacijo dohodka v obliki vzajemnega sklada za podporo kmetom, ki se jim izredno zmanjša dohodek. Da bi zagotovili enako obravnavo kmetov v vsej Uniji, neizkrivljanje konkurence in spoštovanje mednarodnih obveznosti Unije, bi bilo treba določiti posebne pogoje za odobritev podpore v okviru teh ukrepov. Da bi zagotovili učinkovito uporabo sredstev EKSRP, bi bilo treba podporo omejiti na aktivne kmete v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013
- (31) Pristop LEADER za lokalni razvoj že več let dokazuje učinkovitost pri spodbujanju razvoja podeželskih območij, pri čemer se v celoti upoštevajo večsektorske potrebe za endogeni razvoj podeželja s pristopom od spodaj navzgor. V prihodnosti bi ga bilo zato treba nadaljevati, pri čemer bi morala njegova uporaba ostati obvezna za programe razvoja podeželja na nacionalni in/ali regionalni ravni.

- (32) Podpora iz EKSRP za lokalni razvoj v okviru pristopa LEADER bi morala zajemati tudi projekte medteritorialnega sodelovanja med skupinami znotraj države članice ali projekte transnacionalnega sodelovanja med skupinami v večih državah članicah ali projekte sodelovanja med skupinami v državah članicah in v tretjih državah
- (33) Da se partnerjem na podeželskih območjih, ki še ne uporabljajo LEADER, omogoči priprava za zasnovo in izvajanje strategije lokalnega razvoja, bi bilo treba financirati tudi "začetno orodje LEADER". Podpore se ne bi smelo pogojevati s predložitvijo strategije lokalnega razvoja.
- (34) Naložbe so skupne mnogim ukrepom razvoja podeželja v skladu s to uredbo in lahko zadevajo zelo različne operacije. Da bi zagotovili jasnost pri izvajanju teh operacij, bi bilo treba določiti nekatera skupna pravila za vse naložbe. S temi skupnimi pravili bi bilo treba opredeliti vrste izdatkov, ki jih je mogoče šteti kot izdatke za naložbe, in zagotoviti, da podporo prejmejo le takšne naložbe, ki ustvarjajo novo vrednost v kmetijstvu. Da bi olajšali izvedbo investicijskih projektov, bi bilo treba državam članicam omogočiti izplačevanje predplačil. Za zagotovitev učinkovitosti, poštenosti in trajnostnega učinka pomoči EKSRP bi bilo treba določiti pravila, s katerimi bi zagotovili, da so naložbe v zvezi z operacijami trajne in da se podpora iz EKSRP ne uporablja za izkrivljanje konkurence.
- (35) EKSRP bi lahko podpiral naložbe v namakanje za zagotovitev gospodarskih in okoljskih koristi, pod pogojem, da je zagotovljena trajnost namakanja. Posledično bi bilo treba podporo v vsakem primeru odobriti le, če je na zadevnem območju vzpostavljen načrt upravljanja povodja, kot to zahteva okvirna direktiva o vodah, in če so vodni števci že nameščeni na ravni naložbe ali pa se namestijo v sklopu naložbe. Naložbe v izboljšave obstoječe namakalne infrastrukture ali pripadajoče opreme bi morale prinesiti minimalno povečanje učinkovitosti rabe vode, izraženo kot potencialni prihranek vode. Če je vodno telo, na katerega naložba vpliva, skladno z analitičnim okvirom, določenim v okvirni direktivi za vode, obremenjeno iz razlogov, povezanih s količino vode, bi bilo treba polovico tega povečanja učinkovitosti rabe vode pretvoriti v dejansko zmanjšanje porabe vode na ravni podprte naložbe in tako zmanjšati obremenjenost zadevnega vodnega telesa. Opredeliti bi bilo treba nekatere primere, v katerih se zahteve potencialnega ali dejanskega prihranka vode ne morejo uporabljati ali niso potrebne, tudi kar zadeva naložbe v recikliranje ali ponovno uporabo vode. Z EKSRP bi bilo treba razen podpiranja naložb v izboljšave obstoječe opreme zagotoviti tudi podpiranje naložb v nove projekte namakanja, upoštevaje izsledke okoljske analize. Vendar pa se podpore, razen nekaterih izjem, ne bi smelo odobriti za nove projekte namakanja, če je zadevno vodno telo že obremenjeno, saj obstaja zelo veliko tveganje, da bi se z odobritvijo podpore v takšnih primerih obstoječi okoljski problemi še povečali.
- (36) Pri nekaterih ukrepih na površino v skladu s to uredbo morajo upravičenci prevzeti obveznosti, ki zajemajo vsaj pet let. Možno je, da se v tem obdobju spremenijo razmere na kmetijskem gospodarstvu ali položaj upravičenca. Zato bi bilo treba določiti pravila, s katerimi bi določali ukrepanje v takšnih primerih.
- (37) Nekateri ukrepi v skladu s to uredbo kot pogoj za odobritev podpore določajo, da morajo upravičenci prevzeti obveznosti, ki presegajo zadevno izhodiščno stanje, opredeljeno v smislu obveznih standardov ali zahtev. V luči morebitnih sprememb prava v obdobju prevzema obveznosti, zaradi katerih bi bila potrebna sprememba izhodiščnega stanja, bi bilo treba določiti revizijo zadevnih pogodb, da se zagotovi neprekinjeno izpolnjevanje tega pogoja.
- (38) Da se zagotovi, da so finančna sredstva za razvoj podeželja uporabljena na najboljši možni način za doseg ciljev iz programov razvoja podeželja v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja ter da se zagotovi enaka obravnava vlagateljev, bi morale države članice določiti merila za izbor projektov. Izjema od tega pravila bi morala veljati le za kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila, plačila za ekološko kmetovanje, plačila za območje Natura 2000 in plačila v okviru okvirne direktive v vodah, plačila za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, dobrobit živali, gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ukrepe v zvezi z obvladovanjem tveganja. Pri uporabi meril za izbor bi bilo treba upoštevati obseg operacij v skladu z načelom sorazmernosti.
- (39) EKSRP bi moral s tehnično pomočjo podpirati ukrepe, ki se nanašajo na izvajanje programov razvoja podeželja, vključno s stroški v zvezi z zaščito simbolov in kratic, povezanih s shemami kakovosti Unije, za sodelovanje v katerih se lahko odobri podpora v skladu s to uredbo, in stroški držav članic za razmejitev območij z naravnimi omejitvami.

- (40) Dokazalo se je, da ima lahko povezovanje nacionalnih mrež, organizacij in uprav, ki sodelujejo v različnih fazah izvajanja programa, organizirano v okviru Evropske mreže za razvoj podeželja, zelo pomembno vlogo pri izboljševanju kakovosti programov razvoja podeželja, saj omogoča večje vključevanje zainteresiranih strani v upravljanje razvoja podeželja in obveščanje širše javnosti o njegovih koristih. Zato bi ga bilo treba financirati kot del tehnične pomoči na ravni Unije. Da bi upoštevali specifične potrebe v zvezi z vrednotenjem, bi bilo treba v okviru Evropske mreže za razvoj podeželja vzpostaviti evropsko zmogljivost za vrednotenje razvoja podeželja, da bi povezali vse vključene akterje ter tako pospešili izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj na tem področju.
- (41) EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti bi moral prispevati k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Pomembno je, da poveže vse ustrezne akterje na ravni Unije ter nacionalni in regionalni ravni ter državam članicam predstavlja nove ideje, kako racionalizirati, poenostaviti in bolje usklajevati obstoječe instrumente in pobude ter jih po potrebi dopolniti z novimi ukrepi.
- (42) Da bi prispevali k doseganju ciljev EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, bi bilo treba vzpostaviti mrežo EIP za povezovanje operativnih skupin, svetovalnih služb in raziskovalcev, vključenih v izvajanje ukrepov, usmerjenih v inovacije v kmetijstvu. Financirati bi jo bilo treba kot del tehnične pomoči na ravni Unije.
- (43) Države članice bi morale del skupnega zneska vsakega programa razvoja podeželja, namenjenega tehnični pomoči, rezervirati za financiranje vzpostavitve in delovanja nacionalne mreže za podeželje, ki bi povezala organizacije in uprave, dejavne na področju razvoja podeželja, vključno z EIP, z namenom povečanja njihove vključenosti v izvajanje programa in izboljšanja kakovosti programov razvoja podeželja. Nacionalne mreže za podeželje bi morale v ta namen pripraviti in izvajati akcijski načrt.
- (44) V okviru programov razvoja podeželja bi bilo treba s podporo iz EIP za kmetijsko produktivnost in trajnost zagotoviti inovativne ukrepe, s katerimi bi spodbudili z viri gospodaren in produktiven kmetijski sektor z nizkimi emisijami. Cilj EIP bi moral biti spodbujanje hitrejše in širše uporabe inovativnih rešitev v praksi. EIP bi moral ustvariti dodano vrednost s povečanjem uporabe in učinkovitosti instrumentov, povezanih z inovacijami, ter s krepitvijo sinergije med njimi. EIP bi moral zapolniti vrzeli z boljšim povezovanjem raziskovanja in kmetovanja v praksi.
- (45) Izvajanje inovativnih projektov v okviru EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti bi morale prevzeti operativne skupine, ki povezujejo kmete, upravljavce gozdov, podeželske skupnosti, raziskovalce, nevladne organizacije, svetovalce, podjetja in druge akterje, ki jih zadevajo inovacije v kmetijskem sektorju. Da bi bili rezultati takšnih projektov koristni za celoten sektor, bi jih bilo treba razširjati, ko gre za rezultate na področju inovacij in izmenjave znanja znotraj Unije in s tretjimi državami.
- (46) Poskrbeti bi bilo treba za določitev skupnega zneska podpore Unije za razvoj podeželja na podlagi te uredbe za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 v skladu z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2014 do 2020. Razpoložljiva odobrena proračunska sredstva bi morala biti za potrebe programiranja pavšalno indeksirana.
- (47) Za lažje upravljanje sredstev EKSRP bi bilo treba določiti enotno stopnjo prispevka za podporo iz EKSRP za programiranje razvoja podeželja glede na javne izdatke v državah članicah. Da bi upoštevali poseben pomen oziroma naravo nekaterih vrst dejavnosti, bi bilo treba za nekatere vrste operacij določiti posebne stopnje prispevka. Za omilitev posebnih omejitev zaradi ravni razvoja, oddaljenosti in otoške lege bi bilo treba določiti ustrezno stopnjo prispevka EKSRP za manj razvite regije, najbolj oddaljene regije iz PDEU in manjše Egejske otoke ter za regije v prehodu.
- (48) Države članice bi morale sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev preverljivosti in možnosti kontrole svojih ukrepov za razvoj podeželja, vključno s sprejetjem ustreznih določb. V ta namen bi morala organ upravljanja in plačilna agencija zagotoviti predhodno oceno in se zavezati k ocenjevanju ukrepov v celotnem obdobju izvajanja programa. Ukrepe, ki ne izpolnjujejo navedenega pogoja, bi bilo treba prilagoditi.
- (49) Komisija in države članice bi morale sprejeti vse ukrepe, potrebne za zagotovitev dobrega upravljanja programov razvoja podeželja. V tem smislu bi morala Komisija izvajati ustrezne ukrepe in kontrole, države članice pa sprejeti ukrepe za zagotovitev dobrega delovanja svojega sistema upravljanja.

- (50) Za upravljanje in izvajanje posameznega programa razvoja podeželja bi moral biti pristojen en sam organ upravljanja. Njegove naloge bi morale biti podrobno opredeljene v tej uredbi. Imeti bi moral možnost, da del svojih nalog prenese na drug organ, pri tem pa ostane odgovoren za učinkovitost in pravilnost upravljanja. Če program razvoja podeželja vsebuje tematske podprograme, bi moral imeti organ upravljanja možnost, da določi drug organ za upravljanje in izvedbo tega podprograma glede na dodelitve finančnih sredstev, ki so bile zanj opredeljene v programu, hkrati pa zagotoviti dobro finančno poslovanje teh podprogramov. Kadar mora država članica upravljati več kot en program, se lahko ustanovi usklajevalni organ, da se zagotovi skladnost.
- (51) Vsak program razvoja podeželja bi bilo treba redno spremljati v zvezi z izvajanjem programa in napredkom pri doseganju opredeljenih ciljev programa. Ker sta dokazovanje in izboljševanje vpliva in učinkovitosti ukrepov v okviru EKSRP odvisna tudi od ustreznega vrednotenja med pripravo in izvajanjem programa ter njegovim dokončanjem, bi zato morale skupaj Komisija in države članice vzpostaviti sistem spremljanja in vrednotenja z namenom prikaza napredka ter ocene vpliva in učinkovitosti izvajanja politike razvoja podeželja.
- (52) Da bi zagotovili združevanje informacij na ravni Unije, bi moral biti del navedenega sistema spremljanja in vrednotenja sklop skupnih kazalnikov. Ključne informacije o izvajanju programov razvoja podeželja bi bilo treba elektronsko evidentirati in hraniti, kar bi omogočilo lažje združevanje podatkov. Zato bi morali upravičenci predložiti minimalne informacije, ki so potrebne za spremljanje in vrednotenje.
- (53) Za spremljanje programa bi morala biti odgovorna organ upravljanja in odbor za spremljanje, ustanovljen v ta namen. Naloga odbora za spremljanje bi morala biti spremljanje učinkovitosti izvajanja programa. V ta namen bi morale biti njegove pristojnosti podrobno opredeljene.
- (54) Spremljanje programa bi moralo vključevati pripravo letnega poročila o izvajanju, ki se pošlje Komisiji.
- (55) Vsak program razvoja podeželja bi bilo treba ovrednotiti, da se izboljša njegova kakovost in prikažejo njegovi dosežki.
- (56) Za podporo ukrepov razvoja podeželja na podlagi te uredbe bi bilo treba uporabiti člene 107, 108 in 109 PDEU. Kljub temu pa se zaradi posebnosti kmetijskega sektorja navedene določbe PDEU ne bi smele uporabljati za ukrepe razvoja podeželja za operacije, ki spadajo na področje uporabe člena 42 PDEU ter se izvajajo na podlagi te uredbe in v skladu z njo, ali za plačila držav članic, namenjena zagotovitvi dodatnega nacionalnega financiranja operacije razvoja podeželja, ki se jim odobri podpora Unije in spadajo na področje uporabe člena 42 PDEU.
- (57) Zaradi zagotavljanja skladnosti z ukrepi razvoja podeželja, ki so upravičeni do podpore Unije, in poenostavitve postopkov bi bilo poleg tega treba plačila držav članic, namenjena zagotovitvi dodatnega nacionalnega financiranja operacij razvoja podeželja, ki se jim odobri podpora Unije in spadajo na področje uporabe člena 42 PDEU, vključiti v program razvoja podeželja, da bi se ocenila in odobrila v skladu z določbami te uredbe. Da se prepreči izvedba dodatnega nacionalnega financiranja, ki ga Komisija ne odobri, zadevna država članica svojega predlaganega dodatnega financiranja za razvoj podeželja ne bi smela zagotoviti, dokler ni odobreno. O plačilih držav članic, namenjenih zagotovitvi dodatnega nacionalnega financiranja operacij razvoja podeželja, ki se jim odobri podpora Unije in ne spadajo na področje uporabe člena 42 PDEU, bi bilo treba uradno obvestiti Komisijo v skladu s členom 108(3) PDEU, razen če spadajo na področje uporabe uredbe, sprejete v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 994/98 ⁽¹⁾, pri čemer države članice financiranja ne smejo zagotoviti, dokler Komisija dokončno ne odobri postopka uradne obvestitve.
- (58) Za zagotovitev učinkovite in varne izmenjave podatkov skupnega interesa, pa tudi za beleženje, vodenje in upravljanje ključnih informacij ter poročanje o spremljanju in vrednotenju, bi bilo treba vzpostaviti elektronski informacijski sistem.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 994/1998 z dne 7. maja 1998 o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za določene vrste horizontalne državne pomoči (UL L 142, 14.5.1998, str. 1).

- (59) Uporabljati bi se moralo pravo Unije o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, zlasti Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (60) Za dopolnitev ali spremembo nekaterih nebitvenih elementov te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 PDEU. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti hkratno, pravočasno in ustrezno posredovanje zadevnih dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (61) Pooblastilo bi moralo zajemati: pogoje, pod katerimi se pravna oseba šteje za mladega kmeta, in določitev prehodnega obdobja za pridobitev znanj in spretnosti, trajanje in vsebino programov kmetijske in gozdarske izmenjave ter obiske kmetij in gozdov. Zajemati bi moralo tudi posebne sheme Unije iz člena 17(1)(a) in lastnosti skupin proizvajalcev in vrst ukrepov, ki lahko prejmejo podporo v okviru odstavka 2 člena 17, kakor tudi določitev pogojev za preprečitev izkrivljanja konkurence in diskriminacije proizvodov ter izvetje zaščitnih blagovnih znamk iz podpore.
- (62) Pooblastilo bi moralo zajemati tudi: minimalno vsebino poslovnih načrtov ter merila, ki jih morajo države članice uporabiti za določitev pragov iz člena 19(4); opredelitev pogozdovanja in ustvarjanja drugih gozdnih zemljišč ter minimalne okoljske zahteve zanj; pogoje, ki se uporabljajo za kmetijsko-okoljske-podnebne obveznosti glede ekstenzifikacije živinoreje, reje lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, ali ohranjanja rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija, ter opredelitev upravičenih operacij za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov; metodo izračuna, ki naj se uporabi za preprečitev dvojnega financiranja praks iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013 za ukrep kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ukrep ekološko kmetovanje, ukrepe v okviru Nature 2000 in ukrepe iz okvirne direktive o vodah; opredelitev območij, na katerih se z obveznostmi na področju dobrobiti živali zagotavljajo višji standardi načinov proizvodnje; vrste operacij, upravičene do podpore v okviru ohranjanja in krepitev gozdnih genskih virov, natančnejšo opredelitev značilnosti pilotnih projektov, grozdov, mrež, kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov, ki bodo upravičeni do podpore v okviru ukrepa sodelovanja, ter pogoje odobritve pomoči za vrste operacij v okviru tega ukrepa;
- (63) Poleg tega bi moralo navedeno pooblastilo zajemati tudi: najkrajši in najdaljši čas trajanja komercialnih posojil za vzajemne sklade na podlagi ukrepa obvladovanja tveganj na podlagi te uredbe; pogoje, pod katerimi se lahko stroški, povezani z zakupnimi pogodbami ali rabljeno opremo, štejejo za upravičene naložbene izdatke, ter opredelitev vrst infrastrukture za izkoriščanje obnovljivih virov energije, upravičenih do naložb; pogoje, ki se uporabljajo za pretvorbo ali prilagoditev obveznosti v okviru ukrepov iz členov 28, 29, 33 in 34, ter opredelitev drugih okoliščin, v katerih pomoči ni treba vrniti. Zajemati bi moralo tudi: pregled zgornjih mej iz Priloge I, pogoje, pod katerimi se lahko podpora, ki jo Komisija odobri v skladu z Uredbo (ES) št. 1698/2005, vključi v podporo, zagotovljeno v skladu s to uredbo, vključno za tehnično pomoč in naknadna vrednotenja, da se omogoči neoviran prehod s sistema, uvedenega z Uredbo (ES) št. 1698/2005, na sistem, uveden s to uredbo. Da bi se upoštevala Pristopna pogodba Republike Hrvaške, bi morali navedeni delegirani akti za Hrvaško po potrebi vključevati tudi prehod s podpore za razvoj podeželja v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 1085/2006 ⁽³⁾.
- (64) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z vsebino programov razvoja podeželja in nacionalnimi okviri, njihovo odobritvijo in spremembami, postopki in časovnim razporedom za odobritev programov, postopki in časovnim razporedom za odobritev sprememb programa in nacionalnih okvirov, vključno z začetkom njihove veljavnosti in pogostostjo predložitve, pravili o načinih plačila stroškov udeležencev za prenos znanja in dejavnosti informiranja, posebnimi pogoji za izvajanje ukrepov razvoja podeželja, strukturo in delovanjem mrež, vzpostavljenih v skladu s to uredbo, zahtevami po informacijah in javnem obveščanju, sprejetjem sistema spremljanja in vrednotenja ter pravili za delovanje informacijskega sistema ter pravili o predložitvi

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1085/2006 z dne 17. julija 2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) (UL L 170, 29.6.2007, str. 1).

letnih poročil o izvajanju. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

- (65) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je podal mnenje 14. decembra 2011 ⁽²⁾.
- (66) Zaradi nujnosti zagotoviti nemoteno izvajanje predvidenih ukrepov, bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (67) Nova shema podpore iz te uredbe nadomešča shemo podpore iz Uredbe (ES) št. 1698/2005. Uredbo (ES) št. 1698/2005 bi bilo zato treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

CILJI IN STRATEGIJA

POGLAVJE I

Predmet urejanja in opredelitev pojmov

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba določa splošna pravila, ki urejajo podporo Unije za razvoj podeželja, financirano iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1306/2013. Opredeljuje cilje, h katerim mora prispevati politika razvoja podeželja, in ustrezne prednostne naloge Unije za razvoj podeželja. Določa strateški okvir za politiko razvoja podeželja in opredeljuje ukrepe, ki se sprejmejo za izvajanje politike razvoja podeželja. Poleg tega določa pravila o programiranju, mrežnem povezovanju, upravljanju, spremljanju in vrednotenju na podlagi pristojnosti, deljenih med državami članicami in Komisijo, ter pravila, s katerimi se zagotovi usklajenost EKSRP z drugimi instrumenti Unije.

2. Ta uredba dopolnjuje določbe drugega dela Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽²⁾ UL C 35, 9.2.2012, str. 1.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Glej stran 549 tega Uradnega lista).

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov "program", "operacija", "upravičenec", "strategija lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost", "javni izdatki", "MSP", "zaključena operacija", "ter "finančni instrumenti", kot so določeni v členu 2 in "manj razvite regije" ter "regije v prehodu" kot so določeni v členu 90(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013

Poleg tega se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) "programiranje" pomeni večfazni proces organiziranja, odločanja in dodeljevanja finančnih sredstev, v sodelovanju s partnerji, ki je namenjen večletnemu izvajanju skupnih ukrepov Unije in držav članic, da se uresničujejo prednostne naloge Unije za razvoj podeželja;
- (b) "regija" pomeni teritorialno enoto, ki ustreza ravni 1 ali 2 nomenklature statističnih teritorialnih enot (ravni NUTS 1 in 2) v smislu Uredbe (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾;
- (c) "ukrep" pomeni sklop operacij, ki prispevajo k izpolnjevanju ene ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja;
- (d) "stopnja podpore" pomeni stopnjo javnega prispevka k operaciji;
- (e) "transakcijski stroški" pomeni dodatne stroške, ki so povezani z izpolnjevanjem obveznosti, vendar jih ni mogoče neposredno pripisati izvajanju teh obveznosti ali vključiti v neposredno povrnjene stroške ali neposredno povrnjen izpad dohodka in ki se lahko izračunajo na podlagi standardnih stroškov;
- (f) "kmetijska površina" pomeni katero koli površino, ki se uporablja kot orno zemljišče, trajno travinje ali trajni nasad, kot je opredeljeno v členu 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013
- (g) "ekonomske izgube" pomeni kakršne koli dodatne stroške, ki nastanejo kmetu zaradi izrednih ukrepov, ki jih kmet sprejme z namenom zmanjšati ponudbo na zadevnem trgu, ali kakršno koli znatno izgubo proizvodnje;
- (h) "slabe vremenske razmere" pomeni vremenske razmere, kot so slana, nevihte in toča, zmrzal, močan dež ali huda suša, ki se lahko primerjajo z naravno nesrečo;

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1)

- (i) "bolezni živali" pomeni bolezni, navedene na seznamu bolezni živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali v Prilogi k Odločbi Sveta 2009/470/ES⁽¹⁾;
- (j) "okoljska nesreča" pomeni specifično onesnaženje, kontaminacijo ali poslabšanje kakovosti okolja, ki je povezano s posebnim dogodkom in je geografsko omejeno, vendar ne zajema splošnih okoljskih tveganj, ki niso povezana s posebnim dogodkom, kot so podnebne spremembe ali onesnaženje zraka;
- (k) "naravna nesreča" pomeni naravni dogodek biotske ali abiotske vrste, ki povzroči pomembne motnje v kmetijskih proizvodnih sistemih ali gozdnih strukturah, zaradi česar sčasoma nastane pomembna gospodarska škoda za kmetijski ali gozdarski sektor;
- (l) "katastrofični dogodek" pomeni nepredviden dogodek biotske ali abiotske vrste, ki je posledica človekove dejavnosti in povzroči pomembne motnje v kmetijskih proizvodnih sistemih ali gozdnih strukturah, zaradi česar sčasoma nastane pomembna gospodarska škoda za kmetijski ali gozdarski sektor;
- (m) "kratka dobavna veriga" pomeni dobavno verigo, ki vključuje omejeno število gospodarskih subjektov, zavezanih sodelovanju, lokalnemu gospodarskemu razvoju ter tesnim geografskim in socialnim odnosom med proizvajalci, predelovalci in potrošniki;
- (n) "mladi kmet" pomeni osebo, ki je v času predložitve vloge ni stara več kot 40 let, ima ustrezno poklicno znanje in sposobnost ter prvič vzpostavlja kmetijsko gospodarstvo kot nosilec tega gospodarstva;
- (o) "tematski cilji" pomeni tematske cilje, kot so opredeljeni v členu 9 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (p) "skupni strateški okvir" (SSO) pomeni skupni strateški okvir iz člena 10 Uredbe (EU) št. 1303/2013
- (q) "grozd" pomeni združenje neodvisnih podjetij, tudi novih podjetij, malih, srednjih in velikih podjetij, pa tudi svetovnih organov in/ali raziskovalnih organizacij, ki je namenjeno pospeševanju gospodarske/inovativne dejavnosti s spodbujanjem intenzivnega sodelovanja, skupno uporabo objektov in naprav, izmenjavo znanja in izkušenj ter z učinkovitim prispevanjem k prenosu znanja, mrežnemu povezovanju in razširjanju informacij med podjetji, ki grozd sestavljajo;

⁽¹⁾ Odločba Sveta 2009/470/ES z dne 25. maja 2009 o odhodkih na področju veterine (UL L 155, 18.6.2009, str. 30).

- (r) "gozd" pomeni zemljišče, katerega površina presega 0,5 hektara, z drevesi, ki so višja od 5 metrov, in zastrtostjo, večjo od 10 odstotkov, ali drevesi, ki lahko dosežejo ta pragova in situ ter ne vključuje zemljišč, ki so pretežno v kmetijski ali urbani rabi ob upoštevanju odstavka 2.

2. Država članica ali regija lahko uporablja opredelitev gozda, ki ni tista iz točke (r) odstavka 1, ki je v skladu z veljavnim nacionalnim pravom ali sistemom za popis. Države članice ali regije takšno opredelitev navedejo v programu razvoja podeželja.

3. Da se zagotovi usklajen pristop pri obravnavi upravičencev in upošteva potreba po prilagoditvenem obdobju v zvezi z opredelitvijo mladega kmeta iz odstavka 1(u), se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 glede pogojev, pod katerimi se lahko pravna oseba šteje za "mladega kmeta", in za določitev prehodnega obdobja za pridobitev poklicnega znanja.

POGLAVJE II

Poslanstvo, cilji in prednostne naloge

Člen 3

Poslanstvo

EKSRP prispeva k uresničevanju strategije Evropa 2020, tako da spodbuja trajnostni razvoj podeželja po vsej Uniji z dopolnjevanjem ostalih instrumentov SKP, kohezijske politike in skupne ribiške politike. Prispeva k razvoju kmetijskega sektorja Unije, ki je prostorsko in okoljsko bolj uravnotežen, podnebju prijazen in na podnebne spremembe odporen, ter konkurenčen in inovativen. Prispeva tudi k razvoju podeželskih območij.

Člen 4

Cilji

Znotraj skupnega okvira SKP prispeva podpora za razvoj podeželja, tudi za dejavnosti v živilskem, neživilskem in gozdarskem sektorju, k doseganju naslednjih ciljev:

- (a) pospeševanja konkurenčnosti kmetijstva;
- (b) zagotavljanja trajnostnega upravljanja z naravnimi viri in podnebnih ukrepov;
- (c) doseganja uravnoteženega teritorialnega razvoja podeželskih gospodarstev in skupnosti, vključno z ustvarjanjem in ohranjanjem delovnih mest.

Člen 5

Prednostne naloge Unije za razvoj podeželja

Cilji razvoja podeželja, ki prispevajo k uresničevanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast, se zasleduje prek naslednjih šestih prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, ki ponazarjajo ustrezne tematske cilje SSO:

- (1) pospeševanje prenosa znanja ter inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) spodbujanju inovacij, sodelovanja in razvoja baze znanja na podeželskih območjih,
 - (b) krepitvi povezav med kmetijstvom, proizvodnjo hrane in gozdarstvom ter raziskavami in inovacijami, tudi zaradi boljšega okoljskega upravljanja in okoljske učinkovitosti, ter
 - (c) krepitvi vseživljenjskega učenja in poklicnega usposabljanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju;
- (2) krepitev sposobnosti preživetja kmetij in konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva v vseh regijah ter spodbujanje inovativnih kmetijskih tehnologij in trajnostnega upravljanja gozdov s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) izboljšanju ekonomske uspešnosti vseh kmetij ter zagotavljanju lažjega prestrukturiranja in posodabljanja kmetij, zlasti z namenom povečanja njihove udeležbe na trgu in tržne usmerjenosti ter kmetijske diverzifikacije, in
 - (b) zagotavljanju lažjega začetka opravljanja kmetijske dejavnosti ustrezno usposobljenim kmetom, zlasti pa generacijske pomladitve;
- (3) spodbujanje organiziranja živilske verige, vključno s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, dobrobiti živali in obvladovanja tveganj v kmetijstvu s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) izboljšanju konkurenčnosti primarnih proizvajalcev z njihovo boljšo vključitvijo v agroživilsko verigo prek shem kakovosti, dodajanja vrednosti kmetijskim proizvodom, pa tudi promociji na lokalnih trgih in v kratkih dobavnih verigah, skupinah in organizacijah proizvajalcev in medpanožnih organizacijah, ter
 - (b) podpora preprečevanju in obvladovanju tveganja na kmetijah;
- (4) obnova, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, povezanih s kmetijstvom in gozdarstvom, s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) obnovi, ohranjanju in izboljšanju biotske raznovrstnosti vključno z območji Natura 2000 in območij z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami ter kmetovanja visoke naravne vrednosti in stanja krajine v Evropi,
 - (b) izboljšanju upravljanja voda, vključno z ravnanjem z gnojili in pesticidi, ter
 - (c) preprečevanju erozije tal in izboljšanju upravljanja tal;
- (5) spodbujanje učinkovite rabe virov ter podpiranje prehoda v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju na nizkoogljeno gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe, s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) povečanju učinkovite rabe vode v kmetijstvu,
 - (b) povečanju učinkovite rabe energije v kmetijstvu in pri predelavi hrane,
 - (c) olajšanju dobave in uporabe obnovljivih virov energije, stranskih proizvodov, odpadkov in ostankov ter drugih neživilskih surovin za namene biogospodarstva,
 - (d) zmanjševanju emisij toplogrednih plinov in amoniaka v kmetijstvu ter
 - (e) spodbujanju shranjevanja in sekvestracije ogljika v kmetijstvu in gozdarstvu;
- (6) spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij s poudarkom na naslednjih področjih:
 - (a) spodbujanju diverzifikacije, ustanavljanju in razvoju malih podjetij in ustvarjanju novih delovnih mest,
 - (b) pospeševanju lokalnega razvoja podeželskih območij ter
 - (c) spodbujanju dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) na podeželskih območjih ter njihove uporabe in kakovosti.

Vse navedene prednostne naloge prispevajo k doseganju horizontalnih ciljev, povezanih z inovacijami, okoljem ter blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje. V programe ni treba vključiti vseh šestih prednostnih nalog, če je to utemeljeno na podlagi analize stanja, kar zadeva prednosti in pomanjkljivosti ter priložnosti in nevarnosti (analiza SWOT), in predhodnega vrednotenja. V posameznem programu so vključene vsaj štiri prednostne naloge. Kadar država članica predloži nacionalni program in več regionalnih programov, so lahko v nacionalnem programu vključene manj kot štiri prednostne naloge.

V programih so lahko vključena druga prednostna področja zaradi izpolnjevanja ene od prednostnih nalog, če je to upravičeno in merljivo.

NASLOV II

PROGRAMIRANJE

POGLAVJE I

Vsebina programiranja

Člen 6

Programi razvoja podeželja

1. EKSRP v državah članicah deluje na podlagi programov razvoja podeželja. V okviru teh programov se strategija za izpolnjevanje prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja izvaja s sklopom ukrepov iz naslova III. Za doseg ciljev razvoja podeželja, ki se zasledujejo prek prednostnih nalog Unije, se zaprosi za podporo iz EKSRP.

2. Država članica lahko predloži en program za svoje celotno ozemlje ali več regionalnih programov. V ustrezno utemeljenih primerih lahko predloži nacionalni program in več regionalnih programov. Če država članica predloži nacionalni program in več regionalnih programov, se ukrepi in/ali vrste operacij programirajo na nacionalni ali regionalni ravni, hkrati pa se zagotovi usklajenost med strategijami iz nacionalnega programa in regionalnih programov.

3. Države članice z regionalnimi programi lahko v odobritev v skladu s členom 10(2) predložijo tudi nacionalni okvir s skupnimi elementi za te programe brez ločene dodelitve proračunskih sredstev.

V nacionalne okvire držav članic z regionalnimi programi je lahko vključena tudi preglednica, ki po posameznih regijah in letih povzema celotni prispevek EKSRP za zadevno državo članico za celotno programsko obdobje.

Člen 7

Tematski podprogrami

1. Države članice lahko v svoje programe razvoja podeželja vključijo tematske podprograme, ki obravnavajo specifične

potrebe, s čimer prispevajo k uresničevanju prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja. Takšni tematski podprogrami se lahko med drugim nanašajo na:

- (a) mlade kmete;
- (b) majhne kmetije iz tretjega pododstavka člena 19(2);
- (c) gorska območja iz člena 32(2);
- (d) kratke dobavne verige;
- (e) ženske na podeželskih območjih;
- (f) blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter biotsko raznovrstnost.

Okvirni seznam ukrepov in vrst operacij, posebno pomembnih za posamezen tematski podprogram, je v Prilogi IV.

2. Tematski podprogrami lahko obravnavajo tudi specifične potrebe v zvezi s prestrukturiranjem kmetijskih sektorjev, ki znatno vplivajo na razvoj specifičnega podeželskega območja.

3. Pri operacijah, ki se podpirajo v okviru tematskih podprogramov v zvezi z majhnimi kmetijami, kratkimi dobavnimi verigami, blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter biotsko raznovrstnostjo, se lahko stopnje podpore iz Priloge II zvišajo za dodatnih 10 odstotnih točk. V primeru mladih kmetov in gorskih območij se lahko najvišje stopnje podpore zvišajo v skladu s Prilogo II. Vendar najvišja stopnja skupne podpore ne presega 90 %.

Člen 8

Vsebina programov razvoja podeželja

1. Poleg elementov iz člena 27 Uredbe (EU) št. 1303/2013 vsak program razvoja podeželja vsebuje:

- (a) predhodno vrednotenje iz člena 55 Uredbe (EU) št. 1303/2013
- (b) SWOT analizo stanja in opredelitev potreb, ki jih je treba obravnavati na geografskem območju, zajetem v programu.

Analiza temelji na prednostnih nalogah Unije za razvoj podeželja. V okviru slednjih se ocenijo specifične potrebe v zvezi z okoljem, blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter inovacijami, da se tako opredelijo ustrezni odzivi na ravni prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja na teh treh področjih;

- (c) opis strategije, iz katerega je razvidno, da:
- (i) so na podlagi skupnih kazalnikov iz člena 69 in po potrebi posebnih kazalnikov za posamezen program določeni ustrezni cilji za vsako od prednostnih področij prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, vključenih v program;
 - (ii) so na podlagi premišljene intervencijske logike, podprte s predhodnim vrednotenjem iz točke (a) in analizo iz točke (b), izbrane ustrezne kombinacije ukrepov za vsako od prednostnih področij prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, vključenih v program;
 - (iii) je dodelitev finančnih sredstev za ukrepe iz programa upravičena in ustrezna za doseg zastavljenih ciljev;
 - (iv) se prek ustrezno oblikovanih kombinacij ukrepov ali tematskih podprogramov upoštevajo in konkretno obravnavajo specifične potrebe, povezane s posebnimi pogoji na regionalni ali podregionalni ravni;
 - (v) je v program vključen ustrezen pristop k inovacijam zaradi uresničevanja prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, vključno z EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, k okolju, vključno s specifičnimi potrebami območij Natura 2000, ter k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje;
 - (vi) so bili sprejeti ukrepi za zagotovitev, da je na voljo dovolj možnosti za svetovanje glede regulativnih zahtev in ukrepov, povezanih z inovacijami;
- (d) za vsako predhodno pogojenost, določeno v skladu s členom 19 in za vsako splošno predhodno pogojenost, določeno v skladu z delom 2 Priloge XI k Uredbi (EU) št. 1303/2013 ter v skladu s Prilogo V k tej uredbi, oceno tega, katera od predhodnih pogojenosti se uporablja za program ter katere od njih so izpolnjene na dan predložitve Sporazuma o partnerstvu in programa. Kadar predhodne pogojenosti, ki se uporabljajo, niso izpolnjene, program vsebuje opis ukrepov, ki jih je treba sprejeti, pristojne organe in časovni okvir za takšne ukrepe v skladu s povzetkom, predloženim v Sporazumu o partnerstvu;
- (e) opis okvira uspešnosti, vzpostavljenega za namene člena 21 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (f) opis vsakega od izbranih ukrepov;
- (g) načrt vrednotenja iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Države članice zagotovijo zadostna sredstva za izpolnitev potreb, ki so bile opredeljene, ter zagotovitev ustreznega spremljanja in vrednotenja;
- (h) finančni načrt, ki zajema:
- (i) preglednico, v kateri je v skladu s členom 58(4) določen skupni prispevek EKSRP, ki je načrtovan za vsako leto. Po potrebi se v tej preglednici v okviru skupnega prispevka EKSRP ločeno prikažejo odobrena proračunska sredstva, namenjena manj razvitim regijam, in sredstva, prenesena v EKSRP na podlagi člena 7(2) Uredbe (EU) št. 1307/2013. Načrtovani letni prispevek EKSRP je skladen z večletnim finančnim okvirom;
 - (ii) preglednico, v kateri sta za vsak ukrep, za vsako vrsto operacije, za katero velja posebna stopnja prispevka EKSRP, in za tehnično pomoč določena celoten načrtovani prispevek Unije in veljavna stopnja prispevka EKSRP. Če je ustrezno, se v tej preglednici ločeno prikaže stopnja prispevka EKSRP za manj razvite regije in za druge regije;
 - (i) načrt kazalnikov, ki je razčlenjen na prednostna področja in ga sestavljajo cilji iz točke (i) člena 8(1)(c) ter načrtovani učinki in načrtovani izdatki za vsak ukrep za razvoj podeželja, izbran za ustrezno prednostno področje;
 - (j) po potrebi preglednico o dodatnem nacionalnem financiranju za posamezen ukrep v skladu s členom 82;
 - (k) po potrebi, seznam shem pomoči, ki spadajo v člen 81(1) in so namenjene izvajanju programov;
 - (l) podatke o dopolnjevanju z ukrepi, ki se financirajo iz ostalih instrumentov skupne kmetijske politike ter iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESI);
 - (m) ureditve za izvajanje programa, ki vključujejo:
 - (i) določitev vseh organov iz člena 65(2) s strani države članice ter kratek informativni opis upravljalvske in nadzorne strukture za vsakega izmed njih;
 - (ii) opis postopkov za spremljanje in vrednotenje ter sestavo odbora za spremljanje;
 - (iii) določbe za zagotavljanje obveščanja javnosti o programu, tudi prek nacionalne mreže za podeželje iz člena 54;
 - (iv) opis pristopa, s katerim se določijo načela v zvezi z oblikovanjem meril za izbor operacij in strategij lokalnega razvoja ter pri katerem so upoštevani zadevni cilji; v tej zvezi lahko države članice določijo, da se dá prednost MSP, povezanim s kmetijskim in gozdarskim sektorjem;

- (v) v zvezi z lokalnim razvojem, če je to ustrezno, opis mehanizmov za zagotavljanje skladnosti med dejavnostmi, predvidenimi v okviru strategij lokalnega razvoja, ukrepom sodelovanja iz člena 35 ter ukrepom osnovnih storitev in obnove vasi na podeželskih območjih iz člena 20, vključno s povezavami med mestom in podeželjem;
- (n) ukrepe, sprejete za vključevanje partnerjev iz člena 5 Uredbe (EU) št. 1303/2013 ter povzetek izida posvetovanja s partnerji;
- (o) po potrebi, strukturo nacionalne mreže za podeželje iz člena 54(3) ter določbe za njeno upravljanje, na katerih bi temeljili njeni letni akcijski načrti.

2. Če so v program razvoja podeželja vključeni tematski podprogrami, vsak podprogram vključuje:

- (a) posebno analizo stanja, ki temelji na SWOT metodologiji, in opredelitev potreb, ki jih je treba obravnavati v okviru podprograma;
- (b) specifične cilje na ravni podprograma in izbor ukrepov na podlagi natančne opredelitve intervencijske logike podprograma, vključno z oceno pričakovanega prispevka ukrepov, izbranih za doseganje ciljev;
- (c) ločen poseben načrt kazalnikov z načrtovanimi učinki in načrtovanimi izdatki za vsak ukrep za razvoj podeželja, izbran za ustrezno prednostno področje.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila za predstavitev elementov, opisanih v odstavkih 1 in 2, v programih razvoja podeželja in pravila za vsebino nacionalnih okvirov iz člena 6(3). Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

POGLAVJE II

Priprava, odobritev in sprememba programov razvoja podeželja

Člen 9

Predhodne pogojenosti

Poleg splošnih predhodnih pogojenosti iz dela 2 Priloge XI k Uredbi (EU) št. 1303/2013 se za programiranje EKSRP uporabljajo predhodne pogojenosti iz Priloge V k tej uredbi, če so ustrezne in uporabne za specifične cilje, zastavljene v okviru prednostnih nalog programa.

Člen 10

Odobritev programov razvoja podeželja

1. Države članice za vsak program razvoja podeželja Komisiji predložijo predlog, ki vsebuje informacije iz člena 8.
2. Komisija vsak program razvoja podeželja odobri z izvedbenim aktom.

Člen 11

Sprememba programov razvoja podeželja

Zahteve držav članic za spremembo programov se odobrijo v skladu z naslednjimi postopki:

- (a) Komisija z izvedbenimi akti odloči o zahtevah za spremembo programov, ki se nanašajo na:
- (i) spremembo strategije programa z več kot 50-odstotno spremembo katerega koli količinsko opredeljenega cilja, povezanega s prednostnim področjem;
 - (ii) spremembo stopnje prispevka EKSRP za enega ali več ukrepov;
 - (iii) spremembo skupnega prispevka Unije ali njegove letne porazdelitve na ravni programa;
- (b) Komisija z izvedbenimi akti odobri zahteve za spremembo programa v vseh drugih primerih. Ti vključujejo zlasti:
- (i) uvedbo ali umik ukrepov ali vrst operacij;
 - (ii) spremembe opisa ukrepov, vključno s spremembami pogojev za upravičenost;
 - (iii) prenos sredstev med ukrepi, ki se izvajajo z različnimi stopnjami prispevka EKSRP.

Vendar se za namene točk (b) (i) in (ii) ter (b)(iii), kadar prenos sredstev zadeva manj kot 20 % sredstev, dodeljenih za ukrep, in manj kot 5 % skupnega prispevka EKSRP za program, šteje, da je odobritev podana, če Komisija ne sprejme odločitve glede zahteve v 42 delovnih dneh od njenega prejema. Ta rok ne vključuje obdobja, ki se začne na dan po datumu, ko je Komisija poslala svoje pripombe državi članici, in se izteče na dan, ko država članica odgovori na pripombe.

(c) Odobritev Komisije ni potrebna za redakcijsko-tehnične popravke, ki ne vplivajo na izvajanje politike in ukrepov. Države članice Komisijo obvestijo o teh spremembah.

Člen 12

Pravila o postopkih in časovnem razporedu

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o postopkih in časovnem razporedu za:

- (a) odobritev programov razvoja podeželja in nacionalnih okvirov;
- (b) predložitev in odobritev predlogov za spremembe programov razvoja podeželja in predlogov za spremembe nacionalnih okvirov, vključno z začetkom njihove veljavnosti in pogostostjo predložitev teh predlogov v programskem obdobju.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

NASLOV III

PODPORA ZA RAZVOJ PODEŽELJA

POGLAVJE I

Ukrepi

Člen 13

Ukrepi

Vsak ukrep za razvoj podeželja se programira tako, da izrecno prispeva k izpolnjevanju ene ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja. Okvirni seznam ukrepov, ki so posebno pomembni z vidika prednostnih nalog Unije, je v Prilogi VI.

Člen 14

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja strokovnih znanj, demonstracijske aktivnosti in ukrepe informiranja. Dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja strokovnih znanj lahko vključujejo tečaje usposabljanja, delavnice in inštruiranje.

Podpora lahko zajema tudi kratkoročne izmenjave za upravljanje kmetij in gozdov ter obiske kmetij in gozdov.

2. Podpora v okviru tega ukrepa je namenjena osebam, dejavnim v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju, upravljavcem zemljišč in drugim gospodarskim subjektom, ki so MSP in delujejo na podeželskih območjih.

Subjekt, ki zagotovi usposabljanje ali izvaja druge dejavnosti prenosa znanja in informiranja, je upravičen do podpore.

3. Podpora v okviru tega ukrepa ne vključuje tečajev ali usposabljanja, ki so del običajnih izobraževalnih programov ali sistemov na srednješolski ali višjih ravneh.

Subjekti, ki izvajajo dejavnosti prenosa znanja in informiranja, so ustrezno usposobljeni v obliki osebja, ki je kvalificirano in se redno usposablja za opravljanje te naloge.

4. Stroški, ki so upravičeni v okviru tega ukrepa, so stroški organizacije in izvajanja dejavnosti prenosa znanja ali informiranja. Pri demonstracijskih projektih se lahko s podporo krijejo tudi ustrezni investicijski stroški. Stroški, upravičeni do podpore, so tudi stroški potovanja, nastanitve in dnevnic udeležencev ter stroški nadomeščanja kmetov. Vsi stroški, opredeljeni v tem odstavku, se plačajo upravičencu.

5. Za zagotovitev, da so programi kmetijske in gozdarske izmenjave ter obiski jasno ločeni od podobnih ukrepov v okviru drugih programov Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s trajanjem in vsebino programov kmetijske in gozdarske izmenjave ter obiskov kmetij in gozdov.

6. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o načinih plačila stroškov udeležencev, tudi z uporabo kuponov ali drugih podobnih oblik.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

Člen 15

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri za:

- (a) pomoč kmetom, mladim kmetom, kakor so opredeljeni v tej uredbi, gozdnim posestnikom, drugim upravljavcem zemljišč in MSP na podeželskih območjih pri uporabi storitev svetovanja za izboljšanje gospodarske in okoljske učinkovitosti ter zmanjšanje negativnega vpliva njihovega kmetijskega gospodarstva, podjetja in/ali naložbe na podnebje in povečanje odpornosti teh gospodarstev, podjetij in/ali naložb na podnebne spremembe;

(b) spodbujanje vzpostavljanja služb za pomoč pri upravljanju kmetij, služb za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ter služb za kmetijsko in gozdarsko svetovanje, vključno s sistemom kmetijskega svetovanja iz členov od 12 do 14 Uredbe (EU) št. 1306/2013

(c) spodbujanje usposabljanja svetovalcev.

2. Do podpore iz odstavkov 1(a) in (c) je upravičen subjekt, ki zagotavlja svetovanje ali usposabljanje. Podpora iz odstavka 1(b) se odobri organu ali subjektu, ki je izbran za vzpostavitev službe za pomoč pri upravljanju kmetij, službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ali službe za kmetijsko ali gozdarsko svetovanje.

3. Organi ali subjekti, izbrani za zagotavljanje svetovanja, imajo ustrezne vire v obliki osebja, ki se redno usposablja in je kvalificirano, izkušnje s svetovanjem in zanesljivost na področjih, v zvezi s katerimi svetujejo. Upravičenci v okviru tega ukrepa so izbrani na podlagi razpisa za zbiranje predlogov. Izbirni postopek se vodi skladno z zakonodajo o javnih naročilih ter je odprt za javne in zasebne organe. Je objektivni in zagotavlja izločitev ponudnikov, pri katerih obstaja navzkrižje interesov.

Službe za svetovanje pri svetovanju upoštevajo obveznosti glede nerazkritja iz člena 13(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

4. Svetovanje posameznim kmetom, mladim kmetom, kakor so opredeljeni v tej uredbi, in drugim upravljavcem zemljišč je povezano z vsaj eno prednostno nalogo Unije za razvoj podeželja in obsega vsaj enega od naslednjih elementov:

(a) obveznosti na ravni kmetij, ki izhajajo iz ene ali več predpisanih zahtev ravnanja in/ali standardov za ohranjanje dobrega kmetijskega in okoljskega stanja iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013;

(b) po potrebi, kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, kot so določene v poglavju 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013 ter vzdrževanje kmetijske površine iz točke (c) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;

(c) ukrepe na ravni kmetij, določene v programih razvoja podeželja, katerih cilji so posodobitev kmetij, krepitev konkurenčnosti, sektorsko povezovanje, inovacije, tržna usmerjenost in spodbujanje podjetništva;

(d) zahteve, kot jih opredelijo države članice, za izvajanje člena 11(3) okvirne direktive o vodah;

(e) zahteve, kot jih opredelijo države članice, za izvajanje člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009, zlasti skladnost s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi iz člena 14 Direktive 2009/128/ES, ali

(f) če je ustrezno, standarde varstva pri delu ali standarde varstva, povezane s kmetijo;

(g) posebno svetovanje kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo.

Svetovanje lahko zajema tudi druga vprašanja, zlasti informacije v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, biotsko raznovrstnostjo ter varstvom voda, kot je določeno v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 1307/2013 ali vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo kmetijskega gospodarstva, vključno z vidiki konkurenčnosti. To lahko vključuje svetovanje za razvoj kratkih dobavnih verig, ekološko kmetovanje in zdravstvene vidike živinoreje.

5. Svetovanje gozdnim posestnikom zajema vsaj zadevne obveznosti v skladu z direktivami 92/43/EGS, 2009/147/ES in okvirno direktivo o vodah. Zajema lahko tudi vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo gozdne posesti.

6. Svetovanje MSP lahko zajema vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo podjetja.

7. Kadar je to ustrezno utemeljeno in primerno, se lahko svetovanje deloma zagotavlja skupinsko, ob upoštevanju položaja posameznega uporabnika svetovalnih storitev.

8. Podpora iz točk (a) in (c) odstavka 1 ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II. Podpora iz odstavka 1(b) se postopno znižuje in se izplačuje največ pet let od vzpostavitve.

Člen 16

Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema novo sodelovanje kmetov in skupin kmetov v:

(a) shemah kakovosti, vzpostavljenih na podlagi naslednjih uredb in določb:

- (i) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (ii) Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 ⁽²⁾;
- (iii) Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾;
- (iv) Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91 ⁽⁴⁾;
- (v) oddelka 2 poglavja I naslova II dela II Uredbe Sveta (EU) št. 1308/2013 kar zadeva vino;
- (b) shemah kakovosti, vključno s shemami certificiranja kmetij, za kmetijske proizvode, bombaž ali živila, za katere države članice priznavajo, da izpolnjujejo naslednja merila:
- (i) posebnost končnega proizvoda, proizvedenega v skladu s takšnimi shemami, izhaja iz jasnih obveznosti glede zagotovitve:
- posebnih lastnosti proizvoda,
 - posebnih načinov kmetovanja ali proizvodnje ali
 - kakovosti končnega proizvoda, ki znatno presega standarde za trženje proizvodov glede varovanja zdravja ljudi, živali ali rastlin, dobrobiti živali ali varstva okolja;
- (ii) sheme so dostopne vsem proizvajalcem;
- (iii) shema vključuje obvezujoče specifikacije proizvodov, katerih upoštevanje preverjajo javni organi ali neodvisni kontrolni organ;
- (iv) shema je pregledna in zagotavlja popolno sledljivost proizvodov, ali

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L 189, 20.7.2007, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89.

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 1601/91 z dne 10. junija 1991 o določitvi splošnih pravil za opredelitev, opis in predstavitev aromatiziranih vin, aromatiziranih pijač na osnovi vina in aromatiziranih mešanih pijač iz vinskih proizvodov (UL L 149, 14.6.1991, str. 1).

(c) prostovoljnih shemah certificiranja kmetijskih proizvodov, za katere države članice priznavajo, da so v skladu s smernicami Unije o najboljših praksah za delovanje prostovoljnih shem certificiranja za kmetijske proizvode in živila.

2. Podpora v okviru tega ukrepa lahko vključuje tudi stroške dejavnosti informiranja in promocije, ki jih izvajajo skupine proizvajalcev na notranjem trgu, za proizvode, ki so zajeti v shemi kakovosti ter prejemajo podporo v skladu z odstavkom 1.

3. Podpora iz odstavka 1 se odobri za največ pet let v obliki letnega spodbujevalnega plačila, katerega višina se določi glede na višino stalnih stroškov, ki nastanejo zaradi sodelovanja v podprtih shemah.

Za namene tega odstavka "stalni stroški" pomenijo stroške, ki nastanejo zaradi vključitve v podprto shemo kakovosti, in letni prispevek za sodelovanje v njej, po potrebi pa tudi izdatke za preglede, potrebne za preverjanje skladnosti s specifikacijami sheme.

V tem členu "kmet" pomeni aktivnega kmeta v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

4. Podpora ne presega najvišjega zneska stopnje podpore iz Priloge II.

5. Da se upošteva novo pravo Unije, ki lahko vpliva na podporo v okviru tega ukrepa, ter da se zagotovi skladnost z drugimi instrumenti Unije za spodbujanje kmetijskih ukrepov in preprečili izkrivljanje konkurence, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s posebnimi shemami Unije iz točke (a) odstavka 1 in, lastnostmi skupin proizvajalcev in vrst ukrepov, ki lahko prejmejo podporo iz odstavka 2, določitvijo pogojev za preprečitev diskriminacije glede nekaterih proizvodov in določitvijo pogojev, na podlagi katerih se blagovne znamke izvzamejo iz podpore.

Člen 17

Naložbe v osnovna sredstva

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema naložbe v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva, ki:

(a) izboljšajo splošno učinkovitost in trajnost kmetijskega gospodarstva;

(b) zadevajo predelavo, trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi ali bombaža, razen ribiških proizvodov; rezultat proizvodnega procesa je lahko proizvod, ki ni zajet v navedeni prilogi;

(c) zadevajo infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva, vključno z dostopom do kmetijskih in gozdnih zemljišč, komasacijami in izboljšanjem zemljišč ter oskrbo in varčevanjem z energijo in vodo, ali

(d) so neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko- okoljskih- -podnebnih ciljev iz te uredbe, vključno s stanjem ohranjenosti biotske raznovrstnosti vrst in habitatov ter povečevanjem javne uporabnosti območij Natura 2000 ali drugih sistemov visoke naravne vrednosti, ki se opredelijo v programu.

2. Podpora iz točke (a) odstavka 1 se odobri kmetom ali skupinam kmetov.

V primeru naložb za podporo prestrukturiranja kmetij države članice podporo ciljno usmerjajo v kmetije v skladu z analizo SWOT, izvedeno v povezavi s prednostno nalogo Unije za razvoj podeželja "krepitev sposobnosti preživetja kmetij in konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva v vseh regijah ter spodbujanje inovativnih kmetijskih tehnologij in trajnostnega upravljanja gozdov".

3. Podpora iz točk (a) in (b) odstavka 1 ne presega najvišjih stopenj podpore iz Priloge I. Navedene najvišje stopnje podpore se lahko v skladu s stopnjami podpore iz Priloge I zvišajo za mlade kmete, za kolektivne naložbe, vključno s tistimi, ki so povezane z združevanjem organizacij proizvajalcev, in za integrirane projekte, ki vključujejo podporo v okviru več kot enega ukrepa, za naložbe na območjih z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami iz člena 32, za naložbe, povezane z operacijami iz členov 28 in 29, ter za operacije, ki prejemajo podporo v okviru EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti v skladu s stopnjami podpore iz Priloge II. Vendar najvišja stopnja skupne podpore ne sme presegati 90 %.

4. Za podporo iz točk (c) in (d) odstavka 1 veljajo stopnje podpore iz Priloge II.

5. Podpora se lahko odobri mladim kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo kot nosilci gospodarstva, za naložbe za izpolnjevanje standardov Unije, ki se uporabljajo za kmetijsko proizvodnjo, tudi glede varstva pri delu. Takšna podpora se lahko zagotavlja največ 24 mesecev od datuma vzpostavitve.

6. Kadar pravo Unije kmetom nalaga nove zahteve, se lahko podpora odobri za naložbe za zagotovitev skladnosti s temi zahtevami, in sicer za največ 12 mesecev od datuma, ko postanejo obvezne za kmetijsko gospodarstvo.

Člen 18

Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč ali katastrofičnih dogodkov, in uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

(a) naložbe v preventivne ukrepe, katerih cilj je zmanjšati posledice verjetnih naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov;

(b) naložbe za obnovo kmetijskega zemljišča in potenciala kmetijske proizvodnje, ki sta bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov.

2. Podpora se odobri kmetom ali skupinam kmetov. Odobri se lahko tudi javnim subjektom, če je ugotovljena povezava med naložbami takšnih subjektov in potencialom kmetijske proizvodnje.

3. Za podporo iz točke (b) odstavka 1 morajo pristojni javni organi držav članic uradno potrditi, da se je zgodila naravna nesreča in da je bilo zaradi te nesreče ali ukrepov, sprejetih v skladu z Direktivo Sveta 2000/29/ES ⁽¹⁾ za odpravo ali zaježitev širjenja boleznih rastlin ali škodljivcev, uničenega vsaj 30 % zadevnega potenciala kmetijske proizvodnje.

4. Podpora v okviru tega ukrepa se ne odobri za izpad dohodka zaradi naravne nesreče ali katastrofične dogodke.

Države članice zagotovijo, da se prepreči preplačilo zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije ali zasebnih zavarovalnih shem.

5. Podpora iz točke (a) odstavka 1 ne presega najvišjih stopenj podpore iz Priloge II.

Člen 19

Razvoj kmetij in podjetij

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

(a) pomoč za zagon dejavnosti za:

(i) mlade kmete;

(ii) nekmetijske dejavnosti na podeželskih območjih in

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2000/29/ES z dne 8. maja 2000 o varstvenih ukrepih proti vnosu organizmov, škodljivih za rastline ali rastlinske proizvode, v Skupnost in proti njihovem širjenju v Skupnosti (UL L 169, 10.7.2000, str. 1).

(iii) razvoj majhnih kmetij;

(b) naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetskih dejavnosti;

(c) letna ali enkratna plačila kmetom, ki so upravičeni do sodelovanja v shemi za male kmete iz naslova V Uredbe (EU) št. 1307/2013 (v nadaljnjem besedilu: shema za male kmete) in ki trajno prenesajo svoje kmetijsko gospodarstvo na drugega kmeta.

2. Podpora iz točke (a)(i) odstavka 1 se odobri mladim kmetom.

Podpora iz točke (a)(ii) odstavka 1 se odobri kmetom ali članom kmetijskega gospodinjstva za diverzifikacijo v nekmetske dejavnosti, mikro- in malim podjetjem ter fizičnim osebam na podeželskih območjih.

Podpora iz točke (a)(iii) odstavka 1 se odobri majhnim kmetijam, kot jih opredelijo države članice.

Podpora iz točke (b) odstavka 1 se odobri mikro- in malim podjetjem ter fizičnim osebam na podeželskih območjih in kmetom ali članom kmetijskega gospodinjstva.

Podpora iz točke (c) odstavka 1 se odobri kmetom, ki so upravičeni do sodelovanja v shemi za male kmete in ki so v času predložitve svoje vloge za podporo upravičeni že najmanj eno leto in se zavežejo, da bodo svoje celotno kmetijsko gospodarstvo in ustrezne plačilne pravice trajno prenesli na drugega kmeta. Podpora se izplačuje od dne prenosa do 31. decembra 2020 ali izračuna glede na to obdobje in izplača kot enkratno plačilo.

3. Vsaka fizična ali pravna oseba ali skupina fizičnih ali pravnih oseb se lahko, ne glede na pravni status skupine ali njenih članov v skladu z nacionalnim pravom, šteje za člana kmetijskega gospodinjstva, razen delavcev na kmetiji. Kadar se pravna oseba ali skupina pravnih oseb šteje za člana kmetijskega gospodinjstva, mora ta član v času vložitve vloge za podporo opravljati kmetijsko dejavnost na kmetiji.

4. Pogoj za podporo iz točke (a) odstavka 1 je predložitev poslovnega načrta. Izvajanje poslovnega načrta se mora začeti v devetih mesecih od datuma odločitve o odobritvi pomoči.

Pri mladih kmetih, ki prejema podporo iz točke (a)(i) odstavka 1, je v poslovnem načrtu navedeno, da je mladi kmet v 18 mesecih od datuma vzpostavitve usklajen s členom 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013 v zvezi z aktivnimi kmeti.

Države članice določijo zgornji in spodnji prag za omogočenje dostopa kmetijskih gospodarstev do podpore iz točk (a)(i) in (a)(iii) odstavka 1. Spodnji prag za podporo iz točke (a)(i) odstavka 1 je višji od zgornjega praga za podporo iz točke (a)(iii) odstavka 1. Podpora je omejena na kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo opredelitvi pojma mikro- in malih podjetij.

5. Podpora iz točke (a) odstavka 1 se izplača v najmanj dveh obrokih v obdobju največ petih let. Obroki se lahko postopno znižujejo. Pogoj za izplačilo zadnjega obroka v skladu s točkama (a)(i) in (a)(ii) odstavka 1 je pravilno izvajanje poslovnega načrta.

6. Najvišji znesek podpore iz točke (a) odstavka 1 je določen v Prilogi I. Države članice določijo znesek podpore iz točk (a)(i) in (a)(ii) odstavka 1, pri čemer upoštevajo tudi družbeno-gospodarske razmere na območju, zajetem v programu.

7. Podpora iz točke (c) odstavka 1 je enaka 120 % letnega plačila, do prejema katerega je upravičenec upravičen na podlagi sheme za male kmete.

8. Da bi zagotovili smotno in učinkovito uporabo sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 za določitev minimalne vsebine poslovnih načrtov ter merila, ki jih morajo države članice uporabiti za določitev pragov iz odstavka 4 tega člena.

Člen 20

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema zlasti:

(a) pripravo in posodabljanje načrtov za razvoj občin in vasi na podeželskih območjih in njihovih osnovnih storitev ter načrtov za varstvo in upravljanje območij Natura 2000 in drugih območij visoke naravne vrednosti;

(b) naložbe za vzpostavitev, izboljšanje ali razširitev vseh vrst male infrastrukture, vključno z naložbami v obnovljive vire energije in v varčevanje z energijo;

(c) širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo;

(d) naložbe za vzpostavitev, izboljšanje ali razširitev lokalnih osnovnih storitev za podeželsko prebivalstvo, vključno z dejavnostmi za prosti čas in kulturnimi dejavnostmi, in z njimi povezano infrastrukturo;

- (e) naložbe v rekreacijsko infrastrukturo za javno uporabo, turistične informacije in malo turistično infrastrukturo;
- (f) študije in naložbe, povezane z ohranjanjem, obnovo in izboljšanjem kulturne in naravne dediščine vasi, podeželskih krajin in območij z veliko naravno vrednostjo, vključno s povezanimi družbeno-gospodarskimi vidiki, ter dejavnosti okoljskega ozaveščanja;
- (g) naložbe, namenjene selitvi dejavnosti in spremembi namembnosti zgradb ali drugih objektov, ki so v podeželskih naseljih ali blizu njih, da se izboljša kakovost življenja ali poveča okoljska učinkovitost naselja.

2. Podpora v okviru tega ukrepa zadeva le malo infrastrukturo, kot jo posamezna država članica opredeli v programu. Vendar so lahko v programih razvoja podeželja določena posebna odstopanja od tega pravila za naložbe v širokopasovnost in obnovljive vire energije. V tem primeru se določijo jasna merila za zagotovitev dopolnjevanja s podporo v okviru drugih instrumentov Unije.

3. Naložbe iz odstavka 1 so upravičene do podpore, če se zadevne operacije izvajajo v skladu z načrti za razvoj občin in vasi na podeželskih območjih in njihovih osnovnih storitev, če takšni načrti obstajajo, pri čemer so skladne z vsemi ustreznimi lokalnimi strategijami razvoja.

Člen 21

Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje

1. Podpora v okviru tega ukrepa zadeva:
 - (a) pogozdovanje in osnovanje drugih gozdnih zemljišč;
 - (b) vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov;
 - (c) preprečevanje in odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov, naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov, vključno z napadi škodljivcev in izbruhi boleznih, ter s podnebjem povezanih nevarnosti;
 - (d) naložbe za izboljšanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov ter njihovega potenciala za blažitev podnebnih sprememb;
 - (e) naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov.

2. Omejitve glede lastništva gozdov iz členov od 22 do 26 ne veljajo za tropske ali subtropske gozdove in za gozdnata

območja na ozemlju Azorov, Madeire, Kanarskih otokov in manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe Sveta (EGS) št. 2019/93 ⁽¹⁾ ter francoskih čezmorskih departmajev.

Za gozdne posesti nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v programu, je pogoj za podporo predložitev ustreznih informacij iz načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, ki je v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov, kot je bilo opredeljeno na ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi leta 1993.

Člen 22

Pogozdovanje in osnovanje drugih gozdnih zemljišč

1. Podpora iz točke (a) člena 21(1) se odobri javnim in zasebnim posestnikom zemljišč in njihovim združenjem ter zajema stroške vzpostavitve in letno premijo na hektar, namenjeno kritju stroškov izpada dohodka iz kmetijske dejavnosti in vzdrževanja, vključno z zgodnjimi in poznimi čiščenji, za največ dvanajst let. V primeru zemljišč v državni lasti se lahko podpora odobri le, če je organ, ki takšno zemljišče upravlja, zasebni organ ali občina.

S podporo za pogozdovanje zemljišč v javni lasti ali za hitro rastoča drevesa se krijejo le stroški vzpostavitve.

2. Do podpore so upravičena kmetijska in nekmetijska zemljišča. Posajene rastlinske vrste so prilagojene okoljskim in podnebnim razmeram na območju ter ustrezajo minimalnim okoljskim zahtevam. Podpora se ne dodeli za sajenje hitro rastočih panjevcev, božičnih dreves ali hitro rastočih dreves za proizvodnjo energije. Na območjih, na katerih je pogozdovanje oteženo zaradi neugodnih talnih in podnebnih razmer, se lahko podpora zagotovi za sajenje drugih lesnatih vrst, kot je grmičevje ali grmovje, prilagojeno lokalnim razmeram.

3. Da bi zagotovili, da je pogozdovanje kmetijskih zemljišč v skladu s cilji okoljske politike, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z opredelitvijo minimalnih okoljskih zahtev iz odstavka 2 tega člena.

Člen 23

Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov

1. Podpora iz točke (b) člena 21(1) se odobri zasebnim posestnikom zemljišč, občinam in njihovim združenjem ter zajema stroške vzpostavitve in letno premijo na hektar za kritje stroškov vzdrževanja za največ pet let.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 2019/93 z dne 19. julija 1993 o uvedbi posebnih ukrepov za manjše egejske otoke glede nekaterih kmetijskih proizvodov (UL L 184, 27.7.1993, str. 1).

2. V tem členu "kmetijsko-gozdarski sistemi" pomeni sisteme rabe zemljišč, kjer se na istem zemljišču hkrati goji drevesa in izvaja kmetijstvo. Najmanjše in največje število dreves na hektar določijo države članice ob upoštevanju lokalnih talnih in podnebnih razmer ter okoljskih razmer, gozdnih drevesnih vrst in potrebe po zagotavljanju trajnostne rabe zemljišč v kmetijske namene.

3. Podpora ne presega najvišje stopnje podpore iz Priloge II.

Člen 24

Preprečevanje in odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov

1. Podpora iz točke (c) člena 21(1) se odobri zasebnim in javnim posestnikom gozdov, drugim subjektom zasebnega prava in javnim organom ter njihovim združenjem, pri čemer zajema stroške za:

(a) vzpostavitev zaščitne infrastrukture. V primeru protipožarnih presek se lahko s podporo krije tudi pomoč, s katero se prispeva k plačilu stroškov vzdrževanja. Podpora se ne odobri za povezane kmetijske dejavnosti na območjih, zajetih v kmetijsko-okoljskih obveznostih;

(b) lokalne dejavnosti majhnega obsega za preprečevanje požarov ali drugih nevarnosti naravnih nesreč, vključno z uporabo pašnih živali;

(c) vzpostavitev in izboljšanje zmogljivosti za spremljanje gozdnih požarov, škodljivcev in bolezni ter opremo za obveščanje ter

(d) obnovo potenciala gozdov, ki je bil poškodovan v požarih in drugih naravnih nesrečah, vključno s škodljivci in boleznimi, ter v katastrofičnih dogodkih in dogodkih, povezanih s podnebnimi spremembami.

2. V primeru preventivnih ukrepov v zvezi s škodljivci in boleznimi mora biti tveganje zadevnega pojava podprto z znanstvenimi dokazi in potrjeno s strani javnih znanstvenih organizacij. Po potrebi je treba programu priložiti seznam rastlinam škodljivih vrst organizmov, ki lahko povzročijo zadevni pojav.

Upravičene operacije so skladne z načrtom za varstvo gozdov, ki ga oblikujejo države članice. Za gozdne posesti nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v programu, je pogoj za podporo predložitev ustreznih informacij iz načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, ki je v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov, kot je bilo opredeljeno na Ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi leta 1993, v katerem so podrobno določeni cilji preprečevanja.

Območja gozdov, ki se v skladu z načrtom za varstvo gozdov, ki ga oblikujejo države članice, uvrščajo med območja s srednjo ali veliko požarno ogroženostjo, so upravičena do podpore v zvezi s preprečevanjem gozdnih požarov.

3. Za podporo iz točke (d) odstavka 1 morajo pristojni javni organi držav članic uradno potrditi, da se je zgodila naravna nesreča in da je bilo zaradi te nesreče ali ukrepov, sprejetih v skladu z Direktivo 2000/29/ES za odpravo ali zaježitev širjenja bolezni rastlin ali škodljivcev, uničenega vsaj 20 % zadevnega potenciala gozdov.

4. Podpora v okviru tega ukrepa se ne odobri za izpad dohodka zaradi naravne nesreče.

Države članice zagotovijo, da se prepreči preplačilo zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije ali zasebnih zavarovalnih shem.

Člen 25

Naložbe za izboljšanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov

1. Podpora iz točke (d) člena 22(1) se odobri fizičnim osebam, zasebnim in javnim posestnikom gozdov, drugim subjektom zasebnega prava in javnim organom ter njihovim združenjem.

2. Naložbe so namenjene izpolnjevanju obveznosti za doseganje okoljskih ciljev ali za zagotavljanje ekosistemskih storitev in/ali za povečevanje javne uporabnosti gozda in drugih gozdnih zemljišč na zadevnem območju ali za izboljšanje zmoglosti ekosistemov za blažitev podnebnih sprememb, pri čemer niso izključene dolgoročne gospodarske koristi.

Člen 26

Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov

1. Podpora iz točke (e) člena 21(1) se odobri zasebnim posestnikom gozdov, občinam in njihovim združenjem ter MSP za naložbe, s katerimi se povečuje proizvodni potencial gozdov, ali naložbe v zvezi s predelavo, mobilizacijo in trženjem gozdnih proizvodov, ki jim zagotavljata dodano vrednost. Na ozemlju Azorov, Madeire, Kanarskih otokov in manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 ter francoskih čezmorskih departmajev se podpora lahko odobri tudi podjetjem, ki niso MSP.

2. Naložbe, povezane z izboljšanjem gospodarske vrednosti gozdov, so upravičene glede na pričakovano izboljšanje gozdov na enem ali več posestvih ter lahko vključujejo naložbe v tlom prijazno in sestojem prijazno mehanizacijo in postopke za pridobivanje in predelave lesa.

3. Naložbe v zvezi z uporabo lesa kot surovine ali vira energije so omejene na vse delovne operacije pred industrijsko predelavo.
4. Podpora ne presega najvišjih stopenj podpore iz Priloge II.

Člen 27

Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri za lažje ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju za namene:
- (a) prilagajanja proizvodnje in obsega proizvodnje proizvajalcev, ki so člani takšnih skupin ali organizacij, zahtevam trga;
 - (b) skupnega dajanja blaga v promet, vključno s pripravo za prodajo, centralizacijo prodaje in dobavo trgovcem na debelo;
 - (c) oblikovanja skupnih pravil o informacijah o proizvodnji, predvsem glede spravila in razpoložljivosti, in
 - (d) drugih dejavnosti, ki jih lahko izvajajo skupine in organizacije proizvajalcev, na primer razvijanja poslovnih in trženjskih spretnosti ter organiziranja in pospeševanja procesov inovacij.
2. Podpora se odobri skupinam in organizacijam proizvajalcev, ki jih pristojni organ države članice uradno prizna na podlagi poslovnega načrta. Omejena je na skupine in organizacije proizvajalcev, ki so MSP.

Države članice preverijo, ali so bili v petih letih po priznanju skupine ali organizacije proizvajalcev izpolnjeni cilji iz poslovnega načrta.

3. Na podlagi poslovnega načrta se podpora izplača v obliki pavšalne pomoči v letnih obrokih za največ pet let po datumu priznanja skupine ali organizacije proizvajalcev in se postopno znižuje. Izračuna se na podlagi letne tržne proizvodnje skupine ali organizacije proizvajalcev. Države članice zadnji obrok izplačajo šele potem, ko preverijo, ali se poslovni načrt pravilno izvaja.

Države članice lahko v prvem letu podporo, ki se izplača skupini ali organizaciji proizvajalcev, izračunajo na podlagi povprečne letne vrednosti tržne proizvodnje njenih članov v obdobju treh let pred njihovo vključitvijo v skupino ali organizacijo proizvajalcev. V primeru skupin in organizacij proizvajalcev v gozdarskem sektorju se podpora izračuna na podlagi povprečne tržne proizvodnje članov skupine ali organizacije

proizvajalcev v obdobju zadnjih petih let pred njenim priznanjem, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost.

4. Podpora ne presega najvišjih stopenj in zneskov iz Priloge II.
5. Države članice lahko še naprej dajejo podporo za ustanovitev skupin proizvajalcev tudi po tem, ko so bile te skupine priznane kot organizacije proizvajalcev v skladu s pogoji Uredbe (EU) št. 1308/2013 ⁽¹⁾

Člen 28

Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila

1. Države članice v okviru tega ukrepa v skladu s svojimi nacionalno, regionalno ali lokalno specifičnimi potrebami in prednostnimi nalogami zagotovijo možnost pridobitve podpore na svojem celotnem ozemlju. Ta ukrep je namenjen ohranjanju in spodbujanju potrebnih sprememb kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na okolje in podnebje. Njegova vključitev v programe razvoja podeželja je obvezna na nacionalni in/ali regionalni ravni.

2. Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila se odobrijo kmetom, skupinam kmetov ali skupinam kmetov in drugih upravljavcev zemljišč, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali operacije, ki zajemajo eno ali več kmetijsko-okoljskih-podnebnih obveznosti na kmetijskih zemljiščih, ki jih določijo države članice in med drugim vključujejo kmetijske površine, opredeljene v členu 2 te uredbe. Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila se lahko odobrijo drugim upravljavcem zemljišč ali skupinam drugih upravljavcev zemljišč, če je to utemeljeno zaradi doseganja okoljskih ciljev.

3. S kmetijsko-okoljskimi-podnebnimi plačili se krijejo le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkami (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013 ter ustrezne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ter druge ustrezne obvezne zahteve, ki so določene v nacionalnem pravu. Vse takšne obvezne zahteve se opredelijo v programu.

4. Države članice si prizadevajo zagotoviti, da se osebam, ki se obvežejo, da bodo izvajale operacije v okviru tega ukrepa, zagotovijo znanje in informacije, potrebne za izvajanje takšnih operacij. To lahko storijo med drugim s strokovnimi nasveti v zvezi s posameznimi obveznostmi in/ali s pogojevanjem podpore v okviru tega ukrepa s pridobitvijo ustreznih usposobljenosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (Glej stran 671 tega Uradnega lista)

5. Obveznosti v okviru tega ukrepa se prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Vendar lahko države članice za določene vrste obveznosti v svojih programih razvoja podeželja določijo daljše obdobje, tudi z letnim podaljševanjem obveznosti po zaključku začetnega obdobja, če je to potrebno za doseganje ali ohranjanje zelenih okoljskih koristi. Za nove obveznosti, ki neposredno sledijo obveznosti, izpolnjeni v začetnem obdobju, lahko države članice v svojih programih razvoja podeželja določijo krajše obdobje.

6. Plačila se upravičencem odobrijo letno za kritje vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za kmetijsko-okoljske-podnebne obveznosti. Če obveznosti prevzamejo skupine kmetov ali skupine kmetov in drugih upravljavcev zemljišč, je najvišja mogoča raven 30 %.

Države članice pri izračunu plačil iz prvega pododstavka odštejejo znesek, potreben za preprečitev dvojnega financiranja praks, navedenih v členu 43 Uredbe (EU) št. 1306/2013

V ustrezno utemeljenih primerih se lahko za operacije v zvezi z ohranjanjem okolja podpora odobri kot pavšalni znesek ali kot enkratno plačilo na enoto za obveznosti v zvezi z odpovedjo komercialni rabi površin, ki se izračuna na podlagi nastalih dodatnih stroškov in izpada dohodka.

7. Države članice lahko za izbiro upravičencev uporabijo postopek iz člena 49(3), če je to potrebno za zagotavljanje učinkovitega izvajanja ukrepa.

8. Podpora ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II.

Podpore v okviru tega ukrepa ni mogoče odobriti za obveznosti, ki se krijejo v okviru ukrepa ekološkega kmetovanja.

9. Podpora se lahko zagotovi za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu za operacije, ki jih ne zajemajo določb iz odstavkov 1 do 8. Takšne obveznosti lahko izpolnijo upravičenci, ki niso tisti, navedeni v odstavku 2.

10. Da se zagotovi da so kmetijsko-okoljske -podnebne obveznosti opredeljene v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s:

(a) pogoji, ki se uporabljajo za obveznosti glede ekstenzifikacije živinoreje,

(b) pogoji, ki se uporabljajo za obveznosti glede reje lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, ali ohranjanja rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija, in

(c) opredelitvijo upravičenih operacij iz odstavka 9.

11. Da se prepreči možnost dvojnega financiranja, navedenega v drugem pododstavku člena 6, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z določitvijo metode izračuna, ki naj se uporabi, tudi v primeru enakovrednih ukrepov iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1306/2013

Člen 29

Ekološko kmetovanje

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri na hektar kmetijske površine kmetom ali skupinam kmetov, ki se prostovoljno obvežejo, da se bodo preusmerili v ali izvajali prakse in metode ekološkega kmetovanja, opredeljene v Uredbi (ES) št. 834/2007, in ki so aktivni kmetje v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013

2. Podpora se dodeli le za tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. PD/2013, ustrezne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ter druge ustrezne obvezne zahteve, ki so določene v nacionalnem pravu. Vse takšne zahteve se opredelijo v programu.

3. Obveznosti v okviru tega ukrepa se prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Kadar se podpora odobri za preusmeritev v ekološko kmetovanje, lahko države članice določijo krajše začetno obdobje, ki ustreza obdobju preusmeritve. Kadar se podpora odobri za izvajanje ekološkega kmetovanja, lahko države članice v svojih programih razvoja podeželja določijo letno podaljševanje obveznosti po zaključku začetnega obdobja. Za nove obveznosti v zvezi z izvajanjem ekološkega kmetovanja, ki neposredno sledijo obveznosti, izpolnjeni v začetnem obdobju, lahko države članice v svojih programih razvoja podeželja določijo krajše obdobje.

4. Plačila se upravičencem odobrijo letno za kritje vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za obveznosti. Če obveznosti prevzamejo skupine kmetov, je najvišja mogoča raven 30 %.

Države članice pri izračunu plačil iz prvega pododstavka odštejejo znesek, potreben za preprečitev dvojnega financiranja praks, navedenih v členu 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

5. Podpora ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II.

6. Da se prepreči možnost dvojnega financiranja, navedenega v drugem pododstavku člena 4, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z določitvijo metode izračuna, ki naj se uporabi.

Člen 30

Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah

1. Podpora v okviru tega ukrepa se upravičencem odobri letno na hektar kmetijske površine ali na hektar gozda za kritje dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica omejitev na zadevnih območjih zaradi izvajanja direktiv 92/43/EGS in 2009/147/ES ter okvirne direktive o vodah.

Države članice pri izračunu podpore v okviru tega ukrepa odštejejo znesek, potreben za preprečitev dvojnega financiranja praks, navedenih v členu 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

2. Podpora se odobri kmetom, zasebnim posestnikom gozdov in združenjem zasebnih posestnikov gozdov. V ustrezno utemeljenih primerih se lahko odobri tudi drugim upravljavcem zemljišč.

3. Podpora kmetom, povezana z direktivama 92/43/EGS in 2009/147/ES, se dodeli le v povezavi z omejitvami zaradi zahtev, ki presegajo dobro kmetijsko in okoljsko stanje iz člena 94 in Priloge II k Uredbi Sveta (EU) št. 1306/2013 ter ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013.

4. Podpora kmetom, povezana z okvirno direktivo o vodah, se odobri le v povezavi s posebnimi zahtevami, ki:

(a) so bile uvedene z okvirno direktivo o vodah, so v skladu s programi ukrepov iz načrtov upravljanja povodja za doseganje okoljskih ciljev iz navedene direktive in presegajo ukrepe, ki so potrebni za izvajanje drugega prava Unije za varstvo voda;

(b) presegajo predpisane zahteve ravnanja, dobro kmetijsko in okoljsko stanje iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ter ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;

(c) presegajo raven varstva, določeno s pravom Unije v veljavi ob sprejetju okvirne direktive o vodah, kot je določeno v členu 4(9) navedene direktive, ter

(d) uvajajo bistvene spremembe za vrsto rabe zemljišč in/ali bistvene omejitve v načinu kmetovanja, katerih posledica je velik izpad prihodka.

5. Zahteve iz odstavkov 3 in 4 se opredelijo v programu.

6. Do plačil so upravičena naslednja območja:

(a) kmetijska in gozdna območja Natura 2000, določena na podlagi direktiv 92/43/EGS in 2009/147/ES;

(b) druga razmejena naravovarstvena območja z okoljskimi omejitvami v zvezi s kmetovanjem ali gozdovi, ki prispevajo k izvajanju člena 10 Direktive 92/43/EGS, pod pogojem da ta območja v posameznem programu razvoja podeželja ne presegajo 5 % območij Natura 2000, zajetih v ozemljskem območju uporabe navedenega programa;

(c) kmetijske površine, vključene v načrte upravljanja povodja v skladu z okvirno direktivo o vodah.

7. Podpora ne presega najvišjih zneskov iz Priloge II.

8. Da se prepreči možnost dvojnega financiranja, navedenega v drugem pododstavku člena 1, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z določitvijo metode izračuna, ki naj se uporabi.

Člen 31

Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami

1. Plačila kmetom na gorskih območjih in drugih območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami se odobrijo letno na hektar kmetijske površine za kritje vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so povezani z omejitvami kmetijske proizvodnje na zadevnem območju.

Dodatni stroški in izpad dohodka se izračunajo glede na območja brez naravnih ali drugih posebnih omejitev, pri čemer se upoštevajo plačila v skladu s poglavjem 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013

Države članice lahko, kadar je to ustrezno utemeljeno, pri izračunu dodatnih stroškov in izpada dohodka predvidijo razlike v ravni plačila ob upoštevanju:

— resnosti ugotovljene trajne omejitve, ki vpliva na kmetijske dejavnosti, in

— sistema kmetovanja.

2. Plačila se odobrijo kmetom, ki se obvežejo, da bodo na območjih, določenih v skladu s členom 32, opravljali svojo kmetijsko dejavnost, in ki so aktivni kmetje v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013.

3. Višina plačil se določi v razponu med najnižjim in najvišjim zneskom iz Priloge I. Ta plačila se v ustrezno utemeljenih primerih lahko povišajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja.

4. Države članice zagotovijo postopno zniževanje plačil za površine kmetijskih gospodarstev, ki presegajo površino, določeno v programu, razen če odobrena pomoč obsega le najnižje plačilo na hektar na leto, kot je določeno v Prilogi II.

V primeru pravne osebe ali skupine fizičnih ali pravnih oseb lahko države članice uporabijo postopno zniževanje plačil na ravni članov teh pravnih oseb ali skupin, pod pogojem, da:

(a) je v nacionalni zakonodaji določeno, da posamezni člani prevzamejo pravice in obveznosti, primerljive s pravicami in obveznostmi posameznih kmetov, ki imajo status nosilca gospodarstva, zlasti kar zadeva njihov ekonomski, socialni in davčni status in

(b) so ti posamezni člani prispevali h krepitvi kmetijskih struktur zadevnih pravnih oseb ali skupin.

5. Poleg plačil iz odstavka 2 lahko države članice upravičencem odobrijo tudi plačila v okviru tega ukrepa v obdobju od leta 2014 do leta 2020 na območjih, ki so bila v programskem obdobju 2007–2013 upravičena do plačil na podlagi člena 36(a)(ii) Uredbe (ES) št. 1698/2005. Pri upravičencih na območjih, ki zaradi nove razmejitev iz člena 32(3) niso več upravičena do plačil, se navedena plačila postopno znižujejo v obdobju največ štirih let. To obdobje se začne na dan, ko je končana razmejitev iz člena 32(3), najpozneje pa leta 2018. Ta plačila na začetku znašajo največ 80 % povprečnega plačila, določenega v programu za programsko obdobje 2007–2013 v skladu s členom 36(a)(ii) Uredbe (ES) št. 1698/2005 ter se končajo najpozneje v letu 2020, ko znašajo največ 20 %. Kadar višina plačila zaradi postopnega zniževanja doseže 25 EUR,

lahko država članica nadaljuje izplačevanje plačil na tej ravni do zaključka obdobja postopnega opuščanja plačil.

Po končani razmejitvi upravičenci na območjih, ki so še naprej upravičena do plačil, prejmejo celotno plačilo v okviru tega ukrepa.

Člen 32

Določitev območij z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami

1. Države članice na podlagi odstavkov 2, 3 in 4 določijo območja, ki so upravičena do plačil iz člena 31, v okviru naslednjih kategorij:

(a) gorska območja;

(b) območja, ki niso gorska območja in imajo pomembne naravne omejitve, in

(c) druga območja s posebnimi omejitvami.

2. Gorska območja so upravičena do plačil iz člena 31, če so možnosti rabe zemljišča močno omejene in so proizvodni stroški občutno višji zaradi:

(a) zelo neugodnih podnebnih razmer, ki so posledica nadmorske višine in bistveno skrajšajo rastno sezono;

(b) na nižji nadmorski višini prestrmih pobočij, ki se raztezajo čez večji del zadevnega območja, zaradi česar ni mogoča uporaba mehanizacije ali je potrebna uporaba zelo drage opreme, ali zaradi kombinacije obeh dejavnikov, če sta vsak zase manj oteževalna, v kombinaciji pa povzročata takšne omejitve.

Območja, ki ležijo severno od 62. vzporednika, in nekatera sosednja območja se štejejo za gorska območja.

3. Območja, ki niso gorska območja, se štejejo za območja s pomembnimi naravnimi omejitvami in so upravičena do plačil v skladu s členom 31, če najmanj 60 % kmetijske površine izpolnjuje vsaj eno od meril iz Priloge III po navedeni mejni vrednosti.

Izpolnjevanje navedenih pogojev se zagotavlja na ravni lokalnih upravnih enot (ravni LAU 2) ali na ravni jasno razmejene lokalne enote, ki obsega enotno, jasno določeno sklenjeno geografsko območje z opredeljeno gospodarsko in upravno identiteto.

Pri razmejevanju območij iz tega odstavka države članice na podlagi objektivnih meril izvedejo natančno prilagoditev, da se izključijo območja, na katerih so bile zabeležene pomembne naravne omejitve iz prvega pododstavka, ki pa so bile odpravljene z naložbami ali gospodarsko dejavnostjo, če je dokazana običajna produktivnost zemljišč ali kadar se izguba dohodka ali dodatni stroški iz člena 31(1) izravnavajo z načini proizvodnje ali sistemi kmetovanja.

4. Območja, ki niso zajeta v odstavkih 2 in 3, so upravičena do plačil v skladu s členom 31, če so območja s posebnimi omejitvami in je treba na njih upravljanje zemljišč nadaljevati, da se zavaruje ali izboljša okolje, ohranita podeželje in turistični potencial zadevnega območja ali da se zaščitita obala.

Območja s posebnimi omejitvami vključujejo kmetijska območja, na katerih veljajo podobne naravne proizvodne danosti, pri čemer njihov skupni obseg ne presega 10 % ozemlja zadevne države članice.

Poleg tega so območja lahko upravičena do plačil iz tega odstavka, kadar:

- najmanj 60 % kmetijske površine izpolnjuje vsaj dve izmed meril iz Priloge III, pri čemer nobeno od meril ne odstopa od navedene mejne vrednosti za več kot 20 %, ali
- najmanj 60 % kmetijske površine sestavljajo območja, ki izpolnjujejo vsaj eno od meril iz Priloge III po navedeni mejni vrednosti, in območja, ki izpolnjujejo vsaj dve izmed meril iz Priloge III, pri čemer nobeno od meril ne odstopa od navedene mejne vrednosti za več kot 20 %.

Izpolnjevanje teh pogojev se zagotavlja na ravni LAU 2 ali na ravni prostorsko jasno razmejene lokalne enote, ki obsega enotno, jasno določeno sklenjeno geografsko območje z opredeljeno gospodarsko in upravno identiteto. Države članice pri razmejevanju območij iz tega pododstavka izvedejo natančno prilagoditev, opisano v členu 32(3). Območja, ki se štejejo za upravičena do plačil v skladu s tem pododstavkom, se upoštevajo pri izračunu 10 % omejitve iz drugega pododstavka.

Z odstopanjem se prvi pododstavek ne uporablja za države članice, katerih celotno ozemlje se šteje za območje s posebnimi omejitvami na podlagi uredb (ES) št. 1698/2005 in (ES) št. 1257/1999.

5. Države članice svojim programom razvoja podeželja dodajo:

- (a) obstoječo ali spremenjeno razmejitev na podlagi odstavkov 2 in 4;
- (b) novo razmejitev območij iz odstavka 3.

Člen 33

Dobrobit živali

1. Plačila za dobrobit živali v okviru tega ukrepa se odobrijo kmetom, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali operacije, ki zajemajo eno ali več obveznosti na področju dobrobiti živali, in ki so aktivni kmetje v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013

2. Plačila za dobrobit živali se odobrijo le za tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 in druge ustrezne obvezne zahteve. Te ustrezne zahteve se opredelijo v programu.

Navedene obveznosti se prevzemajo za obdobja od enega do sedmih let z možnostjo podaljšanja.

3. Plačila se kmetom odobrijo letno za kritje dela ali vseh dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzete obveznosti. Z njimi se po potrebi lahko krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za obveznosti na področju dobrobiti živali.

Podpora ne presega najvišjega zneska iz Priloge II.

4. Da bi zagotovili, da so obveznosti na področju dobrobiti živali skladne s splošno politiko Unije na tem področju, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z opredelitvijo področij, na katerih se z obveznostmi glede dobrobiti živali zagotavljajo višji standardi načinov proizvodnje.

Člen 34

Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri na hektar gozda javnim in zasebnim posestnikom gozdov, drugim subjektom zasebnega prava in javnim organom ter njihovim združenjem, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali operacije, ki zajemajo eno ali več gozdarsko-okoljskih in podnebnih obveznosti. V primeru gozdov v državni lasti se lahko podpora odobri le, če je organ, ki takšen gozd upravlja, zasebni organ ali občina.

Za gozdne posesti nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v svojih programih razvoja podeželja, je pogoj za podporo iz odstavka 1 predložitev ustreznih informacij iz načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, ki je v skladu s trajnostnim upravljanjem gozdov, kot je bilo opredeljeno na Ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi leta 1993.

2. S plačili se krijejo le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne zahteve, določene z nacionalnim zakonom o gozdarstvu ali drugim ustreznim nacionalnim pravom. Vse takšne zahteve se opredelijo v programu.

Obveznosti se prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Vendar lahko države članice, če je to potrebno in ustrezno utemeljeno, za določene vrste obveznosti v svojih programih razvoja podeželja določijo daljše obdobje.

3. S plačili se krijejo vsi ali del dodatnih stroškov in izpada dohodka upravičencev zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za gozdarsko-okoljske obveznosti. Podpora ne presega najvišjega zneska iz Priloge II.

V ustrezno utemeljenih primerih se lahko za operacije v zvezi z ohranjanjem okolja podpora odobri kot pavšalni znesek ali kot enkratno plačilo na enoto za obveznosti v zvezi z odpovedjo komercialni rabi dreves in gozdov, ki se izračuna na podlagi nastalih dodatnih stroškov in izpada dohodka.

4. Podpora se lahko zagotovi javnim in zasebnim subjektom za ohranjanje in krepitev gozdnih genskih virov za operacije, ki niso zajete v odstavkih 1, 2 in 3.

5. Da se zagotovi učinkovita uporaba proračunskih sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z vrstami operacije, ki so upravičene do podpore iz odstavka 4 tega člena.

Člen 35

Sodelovanje

1. Podpora v okviru tega ukrepa se odobri za spodbujanje oblik sodelovanja, ki vključujejo vsaj dva subjekta, zlasti pa:

(a) pristope sodelovanja med različnimi akterji v kmetijskem sektorju, gozdarskem sektorju in v živilski verigi v Uniji ter drugimi akterji, ki prispevajo k doseganju ciljev in prednostnih nalog politike razvoja podeželja, vključno s skupinami proizvajalcev, zadrugami in medpanožnimi organizacijami;

(b) vzpostavljanje grozdov in mrež;

(c) ustanovitev in delovanje operativnih skupin EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56.

2. Sodelovanje iz odstavka 1 se nanaša zlasti na:

(a) pilotne projekte;

(b) razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju;

(c) sodelovanje med malimi izvajalci pri organiziranju skupnih delovnih procesov, skupni uporabi objektov in naprav ter virov, pa tudi pri razvoju in/ali trženju turističnih storitev v povezavi s podeželskim turizmom;

(d) horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;

(e) promocijske dejavnosti na lokalni ravni, ki so povezane z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;

(f) skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje;

(g) skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam, vključno z učinkovitim upravljanjem voda, uporabo obnovljivih virov energije in ohranjanjem kmetijske krajine;

(h) horizontalno in vertikalno sodelovanje med udeleženci v dobavni verigi pri trajnostnem zagotavljanju biomase za uporabo v postopkih pridelave hrane in proizvodnje energije ter v industrijskih procesih;

(i) izvajanje lokalnih strategij razvoja, ki niso tiste, opredeljene v členu 2(19) Uredbe (EU) št. 1303/2013, ki zadevajo eno ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, zlasti v okviru skupin javnih in zasebnih partnerjev, razen tistih, ki so opredeljeni v točki (b) člena 32(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013;

(j) pripravo načrtov za upravljanje gozdov ali enakovrednih načrtov;

(k) diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani.

3. Podpora iz točke (b) odstavka 1 se odobri le novoustanovljenim grozdom in mrežam ter tistim, ki začenjajo dejavnost, ki je še niso izvajali.

Podpora za operacije iz točk (a) in (b) odstavka 2 se lahko odobri tudi posameznim akterjem, če je ta možnost predvidena v programu razvoja podeželja.

4. Rezultati pilotnih projektov iz točke (a) odstavka 2 in operacij iz točke (b) odstavka 2, ki jih izvajajo posamezni akterji iz odstavka 3, se objavijo.

5. Do podpore v okviru tega ukrepa so upravičeni naslednji stroški, povezani z oblikami sodelovanja iz odstavka 1:

(a) stroški študij o zadevnem območju, študij izvedljivosti ter priprave poslovnega načrta, načrta za upravljanje gozdov oziroma enakovrednega načrta ali lokalne strategije razvoja, razen strategije lokalnega razvoja iz člena 33 Uredbe (EU) št. 1303/2013

(b) stroški animacije zadevnega območja, da se zagotovi izvedljivost skupnega ozemeljskega projekta ali projekta, ki ga bo izvedla operativna skupina EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56. V primeru gozdov lahko animacija zadeva tudi organiziranje usposabljanja, mrežno povezovanje članov in pridobivanje novih članov;

(c) tekoči stroški sodelovanja;

(d) neposredni stroški posebnih projektov, povezanih z izvajanjem poslovnega načrta, okoljskega načrta, načrta za upravljanje gozdov ali enakovrednega načrta, lokalne strategije razvoja, razen strategije lokalnega razvoja iz člena 33 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ali neposrednih stroškov drugih ukrepov, usmerjenih v inovacije, vključno s preskušanjem;

(e) stroški promocijskih dejavnosti.

6. Kadar se izvaja poslovni načrt, okoljski načrt, načrt za upravljanje gozdov ali enakovreden načrt ali strategija razvoja, lahko države članice odobrijo pomoč v obliki skupnega zneska, s katerim se krijejo stroški sodelovanja in stroški izvedenih projektov, ali pa krijejo le stroške sodelovanja, za izvajanje projektov pa uporabijo sredstva v okviru drugih ukrepov ali drugih skladov Unije.

Kadar je podpora izplačana v obliki skupnega zneska in je vrsta izvedenega projekta takšna, da jo zajema drug ukrep iz te uredbe, se uporablja ustrezní najvišji znesek ali stopnja podpore.

7. Do podpore je upravičeno tudi sodelovanje med akterji iz različnih regij ali držav članic.

8. Podpora se omeji na največ sedem let, razen za kolektivne okoljske ukrepe v ustrezno utemeljenih primerih.

9. Sodelovanje v okviru tega ukrepa lahko poteka v kombinaciji s projekti, ki jih podpirajo skladi Unije, razen EKSRP, na istem ozemlju. Države članice zagotovijo, da se preprečijo čezmerna nadomestila zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije.

10. Da se zagotovi učinkovita uporaba proračunskih sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s podrobnejšo opredelitvijo značilnosti pilotnih projektov, grozdov, mrež, kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov, ki bodo upravičeni do podpore, ter v zvezi s pogoji odobritve pomoči za vrste operacij iz odstavka 2 tega člena.

Člen 36

Obvladovanje tveganj

1. Podpora v okviru tega ukrepa zajema:

(a) finančne prispevke za premije za zavarovanje pridelka, živali in rastlin pred ekonomskimi izgubami kmetov, nastalimi zaradi slabih vremenskih razmer, bolezní živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče;

(b) finančne prispevke za vzajemne sklade za plačilo finančnih nadomestil kmetom za ekonomske izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha bolezní živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče;

(c) instrument za stabilizacijo dohodka v obliki finančnih prispevkov za vzajemne sklade za nadomestila kmetom zaradi izrednega zmanjšanja dohodka.

2. V tem členu "kmet" pomeni aktivnega kmeta v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013

3. V točkah (b) in (c) odstavka 1 „vzajemni sklad“ pomeni shemo, ki jo akreditira država članica v skladu z nacionalnim pravom ter v okviru katere se vključeni kmetje zavarujejo in prejmejo nadomestila za ekonomske izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha bolezní živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče ali zaradi izrednega zmanjšanja dohodka.

4. Države članice zagotovijo, da se preprečijo čezmerna nadomestila zaradi kombinacije tega ukrepa in drugih instrumentov podpore na nacionalni ravni ali na ravni Unije ali zasebnih zavarovalnih shem.

5. Da se zagotovi učinkovita uporaba proračunskih sredstev EKSRP, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi z najkrajšim in najdaljšim časom trajanja komercialnih posojil za vzajemne sklade iz točke (b) člena 38(3) in člena 39(4).

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 31. decembra 2018 predloži poročilo o izvajanju tega člena.

Člen 37

Zavarovanje kmetijskih rastlin, živali in rastlin

1. Podpora iz točke (a) člena 36(1) se lahko odobri le za tiste zavarovalne pogodbe, ki krijejo izgubo, nastalo zaradi slabih vremenskih razmer, boleznih živali ali rastlin, napada škodljivcev ali okoljske nesreče ali ukrepa, sprejetega v skladu z Direktivo 2000/29/ES za odpravo ali zaježitev širjenja boleznih rastlin ali škodljivcev, zaradi česar je uničenega več kot 30 % povprečnega letnega pridelka kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost. Za izračun letnega pridelka kmeta se lahko uporabijo indeksi. Uporabljena metoda izračuna omogoča določitev dejanske izgube posameznega kmeta v danem letu.

Meritev obsega povzročene škode se lahko prilagodi posebnostim posamezne vrste proizvoda, pri tem pa se uporabijo:

- (a) biološki indeksi (količina izgube biomase) ali enakovredni indeksi izgube pridelka, ki se določijo na ravni kmetije ali na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, ali
- (b) vremenski indeksi (vključno s količino padavin in temperaturo), ki se določijo na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni.

2. Pojave, kot so slabe vremenske razmere, izbruh boleznih živali ali rastlin, napad škodljivcev ali okoljska nesreča, mora kot takšne uradno potrditi pristojni organ zadevne države članice.

Države članice lahko po potrebi vnaprej določijo merila, na podlagi katerih se šteje, da je takšen pojav uradno potrjen.

3. Kar zadeva bolezni živali, se lahko finančno nadomestilo iz točke (a) člena 36(1) odobri le za bolezni, navedene na seznamu boleznih živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali v Prilogi k Odločbi 2009/470/ES.

4. Z zavarovalninami se povrnejo največ skupni stroški za nadomestitev izgub iz točke (a) člena 36(1), pri čemer se ne zahteva ali določi vrsta ali količina prihodnjega pridelka.

Države članice lahko omejijo znesek premije, ki je upravičen do podpore, z uporabo ustreznih zgornjih mej.

5. Podpora ne presega najvišje stopnje iz Priloge II.

Člen 38

Vzajemni skladi za slabe vremenske razmere, bolezni živali in rastlin, napade škodljivcev ter okoljske nesreče

1. Zadevni vzajemni sklad je upravičen do podpore, če:

- (a) ga je akreditiral pristojni organ v skladu z nacionalno zakonodajo;
- (b) vodi pregledno politiko glede vplačil v sklad in izplačil iz njega;
- (c) ima oblikovana jasna pravila za določitev odgovornosti za kakršne koli nastale dolgovne.

2. Države članice določijo pravila za ustanovitev in upravljanje vzajemnih skladov, zlasti za odobritev izplačil nadomestil kmetom in njihove upravičenosti v primeru krize ter za upravljanje in spremljanje skladnosti s temi pravili. Države članice zagotovijo, da so v ureditvi o skladih določene kazni v primeru malomarnosti kmeta.

Pojave iz točke (b) člena 36(1) mora kot takšne uradno potrditi pristojni organ zadevne države članice.

3. Finančni prispevki iz točke (b) člena 36(1) se lahko nanašajo le na:

- (a) upravne stroške ustanovitve vzajemnega sklada, porazdeljene na največ tri leta na podlagi postopnega zniževanja;
- (b) zneske, ki jih vzajemni sklad izplača kot finančno nadomestilo kmetom. Poleg tega se lahko finančni prispevki nanašajo na obresti na komercialna posojila, ki jih vzajemni sklad najame za izplačilo finančnega nadomestila kmetom v primeru krize.

Podpora iz točke (b) člena 36(1) se lahko odobri le za kritje izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, izbruha boleznih živali ali rastlin, napada škodljivcev, ukrepa, sprejetega v skladu z Direktivo 2000/29/ES za odpravo ali zaježitev širjenja boleznih rastlin ali škodljivcev, ali okoljske nesreče, zaradi česar je uničenega več kot 30 % povprečnega letnega pridelka kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni

najvišja in najnižja vrednost. Za izračun letnega pridelka kmeta se lahko uporabijo indeksi. Uporabljena metoda izračuna omogoča določitev dejanske izgube posameznega kmeta v danem letu.

Prispevki javnih skladov se ne plačujejo za začetni kapital.

4. Kar zadeva bolezn živali, se lahko finančno nadomestilo iz točke (b) člena 36(1) odobri za bolezn, navedene na seznamu bolezn živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali v Prilogi k Odločbi 2009/470/ES.

5. Podpora ne presega najvišje stopnje podpore iz Priloge II.

Države članice lahko omejijo stroške, ki so upravičeni do podpore, z uporabo:

(a) zgornjih mej za posamezni sklad;

(b) ustreznih zgornjih mej na enoto.

Člen 39

Instrument za stabilizacijo dohodka

1. Podporo iz točke (c) člena 36(1) se odobri le, kadar zmanjšanje dohodka presega 30 % povprečnega letnega dohodka posameznega kmeta v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta izključeni najvišja in najnižja vrednost. Dohodek za namene točke (c) člena 36(1) pomeni vsoto prihodkov, ki jih kmet prejme na trgu, vključno s katero koli obliko javne podpore, pri čemer se odštejejo vhodni stroški. S plačili vzajemnega sklada kmetom se krije manj kot 70 % izgube dohodka proizvajalca v letu, ko slednji postane upravičen do prejetanja te pomoči.

2. Zadevni vzajemni sklad je upravičen do podpore, če:

(a) ga je akreditiral pristojni organ v skladu z nacionalnim pravom;

(b) vodi pregledno politiko glede vplačil v sklad in izplačil iz njega;

(c) ima oblikovana jasna pravila za določitev odgovornosti za kakršne koli nastale dolgove.

3. Države članice določijo pravila za ustanovitev in upravljanje vzajemnih skladov, zlasti za odobritev izplačil nadomestil kmetom v primeru krize ter za upravljanje in spremljanje skladnosti s temi pravili. Države članice zagotovijo, da so v ureditvi o skladih določene kazni v primeru malomarnosti kmeta.

4. Finančni prispevki iz točke (c) člena 36(1) se lahko nanašajo le na:

(a) upravne stroške ustanovitve vzajemnega sklada, porazdeljene na največ tri leta na podlagi postopnega zniževanja;

(b) zneske, ki jih vzajemni sklad izplača kot finančno nadomestilo kmetom. Poleg tega se lahko finančni prispevki nanašajo na obresti na komercialna posojila, ki jih vzajemni sklad najame za izplačilo finančnega nadomestila kmetom v primeru krize. Prispevki javnih skladov se ne plačujejo za začetni kapital.

5. Podpora ne presega najvišje stopnje iz Priloge II.

Člen 40

Financiranje dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil za Hrvaško

1. Podpora se lahko odobri kmetom, ki so upravičeni do dopolnilnih nacionalnih neposrednih plačil iz člena 19 Uredbe (EU) št. 1307/2013. Pogoji iz navedenega člena se uporabljajo tudi za podporo, ki se odobri v skladu s tem členom.

2. Podpora, ki se kmetom odobri za leta 2014, 2015 in 2016, ne preseže razlike med:

(a) ravno neposrednih plačil na Hrvaškem za zadevno leto v skladu s členom 17 Uredbe (EU) št. 1307/2013 in

(b) 45 % ustrezne ravni neposrednih plačil, kot se uporabljajo od leta 2022.

3. Prispevek Unije za podporo, ki se odobri v skladu s tem členom za Hrvaško za leta 2014, 2015 in 2016, ne preseže 20 % zadevne skupne letne dodelitve sredstev EKSRP.

4. Stopnja prispevka EKSRP za dopolnitev neposrednih plačil ne preseže 80 %.

Člen 41

Pravila o izvajanju ukrepov

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o izvajanju ukrepov iz tega oddelka glede:

(a) postopkov za izbiro organov ali subjektov, ki nudijo storitve kmetijskega in gozdarskega svetovanja, pomoč pri upravljanju kmetij in nadomeščanje na kmetijah, ter postopnim zniževanjem pomoči v okviru ukrepa storitev svetovanja iz člena 15;

- (b) ocene napredka v zvezi s poslovnim načrtom s strani države članice, plačilnimi možnostmi in načini dostopanja do drugih ukrepov za mlade kmete v okviru ukrepa razvoja kmetij in podjetij iz člena 19;
- (c) pretvorbe v enote, ki niso navedene v Prilogi II, in količniki za pretvorbo živali v glave velike živine (GVŽ) v okviru ukrepov iz členov 28, 29, 33 in 34;
- (d) možnosti uporabe standardnih predpostavk glede dodatnih stroškov in izpada dohodka v okviru ukrepov iz členov od 28 do 31, 33 in 34 ter merili za njegov izračun;
- (e) izračuna zneska podpore, če je dejavnost upravičena do podpore v okviru več kot enega ukrepa.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

LEADER

Člen 42

Lokalne akcijske skupine v okviru pristopa LEADER

1. Poleg nalog iz člena 34 Uredbe (EU) št. 1303/2013 lahko lokalne akcijske skupine izvajajo tudi dodatne naloge, ki jih nanje prenese organ upravljanja in/ali plačilna agencija.
2. Lokalne akcijske skupine lahko pristojno plačilno agencijo zaprosijo za izplačilo predplačila, če je takšna možnost predvidena v programu razvoja podeželja. Znesek predplačil ne presega 50 % javne podpore za tekoče stroške in stroške animacije.

Člen 43

Začetno orodje LEADER

Podpora za lokalni razvoj v okviru pristopa LEADER lahko vključuje tudi "začetno orodje LEADER" za lokalne skupnosti, ki pristopa LEADER niso uveljavile v programskem obdobju 2007–2013. "Začetno orodje LEADER" zajema podporo za krepitev zmogljivosti in male pilotne projekte. Podpora v okviru začetnega orodja LEADER ni pogojena s predložitvijo strategije lokalnega razvoja v okviru pristopa LEADER.

Člen 44

Dejavnosti sodelovanja v okviru pristopa LEADER

1. Podpora iz točke (c) člena 35(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se odobri:

- (a) projektom sodelovanja znotraj države članice (medregijsko sodelovanje) ali projektom sodelovanja med območji v različnih državah članicah ali z območji v tretjih državah (transnacionalno sodelovanje);
- (b) pripravljalni tehnični podpori za projekte medregijskega in transnacionalnega sodelovanja, če lahko lokalne akcijske skupine dokažejo, da načrtujejo izvedbo konkretnega projekta.

2. Poleg drugih lokalnih akcijskih skupin sta lahko v okviru EKSRP partnerja lokalne akcijske skupine:

- (a) skupina lokalnih javno-zasebnih partnerjev na podeželskem območju, ki izvaja lokalno strategijo razvoja v Uniji ali zunaj nje;
- (b) skupina lokalnih javno-zasebnih partnerjev na nepodeželskem območju, ki izvaja lokalno strategijo razvoja.

3. Kadar projektov sodelovanja ne izberejo lokalne akcijske skupine, države članice vzpostavijo sistem tekočih prijav.

Države članice najpozneje dve leti od datuma odobritve njihovih programov razvoja podeželja objavijo nacionalne ali regionalne upravne postopke v zvezi z izborom projektov transnacionalnega sodelovanja in seznam upravičenih stroškov.

Pristojni organ odobri projekte sodelovanja najpozneje štiri mesece po datumu predložitve vloge za projekt.

4. Države članice o odobrenih projektih transnacionalnega sodelovanja obvestijo Komisijo.

POGLAVJE II

Skupne določbe za več ukrepov

Člen 45

Naložbe

1. Naložbene operacije so upravičene do podpore EKSRP, če je v skladu s pravom, ki velja za takšne naložbe, predhodno ocenjen pričakovani okoljski učinek, kadar je verjetno, da bo naložba imela negativne vplive na okolje.
2. Izdatki, upravičeni do podpore EKSRP, so omejeni na:
 - (a) gradnjo, pridobitev, vključno z zakupom, ali izboljšanje nepremičnin;
 - (b) nakup ali zakup nove mehanizacije in opreme do tržne vrednosti blaga;

(c) splošne stroške v zvezi z izdatki iz točk (a) in (b), kot so plačila za storitve arhitektov, inženirjev in svetovalcev, plačila za storitve svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti. Študije izvedljivosti ostanejo upravičen izdatek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni izdatki v okviru točk (a) in (b);

(d) naslednje naložbe v neopredmetena sredstva: pridobitev ali razvoj računalniške programske opreme ter pridobitev patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk;

(e) stroške priprave načrtov za upravljanje gozdov in drugih enakovrednih načrtov.

3. V primeru kmetijskih naložb nakup pravic kmetijske proizvodnje, plačilnih pravic, živali in enoletnih rastlin ter njihovo sajenje nista upravičena do podpor za naložbe. Vendar so lahko v primeru obnove potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč ali katastrofičnih dogodkov, v skladu s točko (b) člena 18(1) izdatki za nakup živali upravičeni izdatki.

4. Upravičenci do podpore za naložbe lahko pristojne plačilne agencije zaprosijo za izplačilo predplačila v znesku do 50 % javne pomoči za naložbe, če je ta možnost predvidena v programu razvoja podeželja.

5. Do podpore so lahko upravičena obratna sredstva, ki so pomožna in vezana na novo naložbo v kmetijski ali gozdarski sektor, ki prejema podporo EKSRP prek finančnega instrumenta, vzpostavljenega v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Taki upravičeni izdatki ne presegajo 30 % skupnega zneska upravičenih izdatkov za naložbo. Zadevna zahteva se ustrezno utemelji.

6. Da se upoštevajo posebnosti posameznih vrst naložb, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83, s katerimi se določijo pogoji, pod katerimi se lahko drugi stroški, povezani z zakupnimi pogodbami in rabljeno opremo, štejejo za upravičene izdatke, in v zvezi z opredelitvijo vrst infrastrukture za izkoriščanje obnovljivih virov energije, ki so upravičene do podpore.

Člen 46

Naložbe v namakanje

1. Brez poseganja v člen 45 te uredbe se za upravičene izdatke v primeru namakanja novih in obstoječih namakalnih območij štejejo le naložbe, ki izpolnjujejo pogoje iz tega člena.

2. Komisijo se v skladu s pogoji iz okvirne direktive o vodah obvesti o načrtu upravljanja povodja za celotno območje, na katerem se bo izvedla naložba, pa tudi za katero koli drugo območje, na katerem ima lahko naložba vpliv na okolje. Ukrepi, ki se izvajajo v okviru načrta upravljanja povodja v skladu s členom 11 okvirne direktive o vodah in ki so pomembni za kmetijski sektor, so opredeljeni v ustreznem programu ukrepov.

3. Vodni števci, ki omogočajo merjenje porabe vode na ravni podprte naložbe, so nameščeni ali pa se namestijo v sklopu naložbe.

4. Naložba za izboljšanje obstoječega namakalnega objekta ali pripadajoče opreme za namakanje ali elementa namakalne infrastrukture je upravičena le, če po predhodni oceni omogoča najmanj 5- do 25-% potencialni prihranek vode glede na tehnične parametre obstoječega objekta in pripadajoče opreme za namakanje ali infrastrukture;

Če naložba vpliva na telesa podzemnih ali površinskih voda, pri katerih je bilo v zadevnem načrtu upravljanja povodja količinsko stanje ocenjeno z manj kot dobro:

(a) se z naložbo zagotovi učinkovito zmanjšanje porabe vode na ravni naložbe za vsaj 50 % potencialnega prihranka vode, ki ga omogoča naložba;

(b) je pri naložbi na posameznem kmetijskem gospodarstvu treba zagotoviti zmanjšanje pri skupni porabi vode zadevnega gospodarstva najmanj v višini 50 % potencialnega prihranka vode, ki je mogoč na ravni naložbe. Skupna poraba vode kmetijskega gospodarstva vključuje tudi vodo, ki jo gospodarstvo proda.

Nobeden od pogojev iz odstavka 4 se ne uporablja za naložbe v obstoječe objekte in pripadajočo opremo za namakanje, ki vplivajo le na energetske učinkovitost, naložbe v izgradnjo vodnih zbiralnikov ali naložbe v uporabo reciklirane vode, ki ne vplivajo na telo podzemnih ali površinskih voda.

5. Naložba, katere rezultat je neto povečanje namakalnega območja, ki vpliva na določeno telo podzemnih ali površinskih voda, je upravičena le, če:

(a) količinsko stanje vodnega telesa v zadevnem načrtu upravljanja povodja ni bilo ocenjeno z manj kot dobro, in

(b) je iz okoljske analize razvidno, da naložba ne bo imela nobenega pomembnega negativnega vpliva na okolje; takšno analizo vplivov na okolje bodisi izvede pristojni organ bodisi jo pristojni organ odobri in se lahko nanaša tudi na skupine kmetijskih gospodarstev.

Območja, ki niso namakana, vendar je na njih nedavno deloval namakalni objekt, kar se ugotovi in utemelji v programu, se lahko štejejo za namakalna območja za namen ugotavljanja neto povečanja namakalnega območja.

6. Z odstopanjem od točke (a) odstavka 5 je lahko naložba, katere rezultat je neto povečanje namakalnega območja, vseeno upravičena do podpore EKSRP, če:

- (a) se izvede v povezavi z naložbo v obstoječi namakalni objekt in pripadajočo opremo za namakanje ali element namakalne infrastrukture, za katero je predhodna ocena pokazala, da omogoča najmanj 5- do 25-% potencialni prihranek vode glede na tehnične parametre obstoječega objekta in pripadajoče opreme ali infrastrukture, ter
- (b) se z naložbo zagotovi učinkovito zmanjšanje porabe vode na ravni naložbe kot celote za vsaj 50 % potencialnega prihranka vode, ki ga omogoča naložba v obstoječi namakalni objekt in pripadajočo opremo ali element namakalne infrastrukture.

Poleg tega se z odstopanjem pogoj iz točke (a) odstavka 5 ne uporablja za naložbe v vzpostavitev novega namakalnega objekta in pripadajoče opreme, ki bo oskrbovan z vodo iz obstoječega zbiralnika, ki ga je pristojni organ odobril pred 31. oktobrom 2013, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- zadevni zbiralnik je opredeljen v ustreznem načrtu upravljanja povodja in zanj veljajo zahteve o nadzoru iz člena 11(3)(e) okvirne direktive o vodah;
- 31. oktobra 2013 je veljala bodisi zgornja meja za skupni odvzem vode iz zbiralnika bodisi minimalna zahtevana raven pretoka v vodnih telesih, ki jih obremenjuje zbiralnik;
- navedena zgornja meja oziroma minimalna zahtevana raven pretoka izpolnjuje pogoje iz člena 4 okvirne direktive o vodah in
- zaradi zadevne naložbe odvzemi vode ne presegajo zgornje meje, ki je veljala 31. oktobra 2013, oziroma raven pretoka v obremenjenih vodnih telesih ne pade pod minimalno zahtevano raven, ki je veljala 31. oktobra 2013.

Člen 47

Pravila za plačila na površino

1. Število hektarov, za katero velja obveznost na podlagi členov 28, 29 in 34, se lahko od leta do leta spreminja, če:

- (a) je ta možnost predvidena v programu razvoja podeželja,

(b) zadevna obveznost ne velja za fiksne parcele in

(c) doseganje cilja obveznosti ni ogroženo.

2. Kadar se celotno zemljišče oziroma del zemljišča, na katero se nanaša obveznost, ali celotno kmetijsko gospodarstvo prenese na drugo osebo v obdobju navedene obveznosti, lahko obveznost ali njen del, ki ustreza prenesenemu zemljišču, za preostanek obdobja prevzame ta druga oseba ali pa obveznost lahko preneha veljati in država članica ne zahteva povračila za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

3. Kadar upravičenec ne more več izpolnjevati prevzetih obveznosti, ker se kmetijsko gospodarstvo ali njegov del arondira ali je predmet javnih ukrepov komasacije ali ukrepov komasacije, ki jih odobrijo pristojni javni organi, države članice sprejmejo ukrepe, ki so potrebni, da se omogoči prilagoditev obveznosti novim razmeram na kmetijskem gospodarstvu. Če se izkaže, da takšna prilagoditev ni mogoča, obveznost preneha in država članica ne zahteva povračila za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

4. Prejete pomoči ni treba vrniti v primerih višje sile in izjemnih okoliščin iz člena 2 Uredbe (EU) št. 1306/2013

5. Za obveznosti iz člena 33 se uporabljata tudi odstavek 2, kar zadeva primere prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva, in odstavek 4.

6. Da se zagotovi učinkovito izvajanje ukrepov na površini in se zaščitijo finančni interesi Unije, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s pogoji, ki se uporabljajo za pretvorbo ali prilagoditev obveznosti v okviru ukrepov iz členov 28, 29, 33 in 34, ter opredelitvijo drugih okoliščin, v katerih pomoči ni treba vrniti.

Člen 48

Revizijska klavzula

Revizijska klavzula je predvidena za operacije, ki se izvajajo na podlagi členov 28, 29, 33 in 34, da se zagotovi njihova prilagoditev v primeru sprememb ustreznih obveznih standardov, zahtev ali obveznosti iz navedenih členov, ki jih morajo obveznosti presegati. Ta revizijska klavzula zajema tudi prilagoditve, ki so potrebne za preprečitev dvojnega financiranja praks iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013 v primeru spremembe teh praks.

Operacije, ki se izvajajo na podlagi členov 28, 29, 33 in 34 ter se nadaljujejo po preteku tekočega programskega obdobja, vključujejo revizijsko klavzulo, da se omogoči njihova prilagoditev pravnemu okviru naslednjega programskega obdobja.

Če se upravičenec s takšno prilagoditvijo ne strinja, obveznost preneha in država članica ne zahteva povračila za obdobje, v katerem je obveznost veljala.

Člen 49

Izbor operacij

1. Brez poseganja v točko (d) člena 30(3) Uredbe (EU) št. 1303/2013 organ upravljanja za program razvoja podeželja po posvetovanju z odborom za spremljanje določi merila za izbor operacij. Namen meril za izbor je zagotoviti enako obravnavo vlagateljev, boljšo uporabo finančnih sredstev in ciljno usmerjenost ukrepov v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja. Pri določanju in uporabi meril za izbor se v zvezi z obsegom operacije upošteva načelo sorazmernosti.

2. Organ države članice, ki je pristojen za izbor operacij, zagotovi, da se operacije, z izjemo operacij iz členov 28 do 31, 33, 34 in 36 do 39 izberejo v skladu z merili za izbor iz odstavka 1 ter na podlagi preglednega in dobro dokumentiranega postopka.

3. Po potrebi so lahko upravičenci izbrani na podlagi razpisov za zbiranje predlogov, pri čemer se uporabijo merila ekonomske in okoljske učinkovitosti.

Člen 50

Opredelitev podeželskega območja

Organ upravljanja za namene te uredbe opredeli pojem "podeželsko območje" na ravni programa. Države članice lahko takšno opredelitev uvedejo za ukrep ali vrsto operacije, če je to ustrezno utemeljeno.

POGLAVJE III

Tehnična pomoč in mrežno povezovanje

Člen 51

Financiranje tehnične pomoči

1. V skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1306/2013 lahko EKSRP na pobudo Komisije in/ali lastno pobudo porabi do 0,25 % letno dodeljenih sredstev za financiranje nalog iz člena 58 Uredbe (EU) št. 1303/2013 vključno s stroški vzpostavitve in delovanja Evropske mreže za razvoj podeželja iz člena 52 in mreže EIP iz člena 53.

EKSRP lahko financira tudi ukrepe iz člena 41(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ v zvezi z označbami in simboli sheme kakovosti Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

Navedeni ukrepi se izvajajo v skladu s členom 58 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ ter katerimi koli drugimi določbami navedene uredbe in njenimi izvedbenimi določbami, ki se uporabljajo za to obliko izvrševanja proračuna.

2. Na pobudo držav članic se lahko do 4 % skupnega zneska posameznega programa razvoja podeželja nameni nalogam iz člena 59 Uredbe (ES) št. 1303/2013 in stroškom za pripravljeno delo v zvezi z razmejitvijo območij z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz člena 32.

Stroški v zvezi s certifikacijskim organom iz člena 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013 niso upravičeni na podlagi tega odstavka.

Znotraj te 4 % omejitve se rezervira znesek za vzpostavitev in delovanje nacionalne mreže za podeželje iz člena 54.

3. Pri programih razvoja podeželja, v katere so vključene tako manj razvite kot druge regije, se lahko stopnja prispevka EKSRP za tehnično podporo iz člena 59(3) v programu določi na podlagi številčno prevladujoče vrste regij.

Člen 52

Evropska mreža za razvoj podeželja

1. V skladu s členom 51(1) se za mrežno povezovanje nacionalnih mrež, organizacij in uprav, ki delujejo na področju razvoja podeželja na ravni Unije, vzpostavi Evropska mreža za razvoj podeželja.

2. Cilji mrežnega povezovanja prek Evropske mreže za razvoj podeželja so:

- (a) večja vključenost vseh zainteresiranih strani, zlasti tistih v kmetijstvu in gozdarstvu ter na drugih področjih razvoja podeželja, v izvajanje razvoja podeželja;
- (b) izboljšanje kakovosti programov razvoja podeželja;
- (c) vključenost pri obveščanju širše javnosti o prednostih politike razvoja podeželja;
- (d) podpora vrednotenju programov razvoja podeželja.

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

3. Naloge mreže so:
- (a) zbiranje, analiza in širjenje informacij o ukrepih na področju razvoja podeželja;
 - (b) zagotavljanje podpore glede postopkov vrednotenja ter zbiranja podatkov in ravnanja z njimi;
 - (c) zbiranje, usklajevanje in širjenje dobrih praks na področju razvoja podeželja na ravni Unije, tudi glede metodologij in orodij vrednotenja;
 - (d) vzpostavitev in vodenje tematskih skupin in/ali delavnic z namenom pospeševanja izmenjave strokovnega znanja in izkušenj ter podpore izvajanju, spremljanju in nadaljnjemu razvoju politike razvoja podeželja;
 - (e) zagotavljanje informacij o dosežkih na podeželskih območjih Unije in v tretjih državah;
 - (f) organiziranje srečanj in seminarjev na ravni Unije za tiste, ki so dejavno vključeni v razvoj podeželja;
 - (g) podpiranje nacionalnih mrež in pobud za transnacionalno sodelovanje ter izmenjave, ki zadevajo ukrepe in izkušnje na področju razvoja podeželja z mrežami v tretjih državah;
 - (h) posebej za lokalne akcijske skupine:
 - (i) ustvarjanje sinergij z dejavnostmi, ki jih zadevne mreže izvajajo na nacionalni ali regionalni ravni ali na obeh ravneh v zvezi s krepitvijo zmogljivosti in izmenjavo izkušenj, ter
 - (ii) sodelovanje z organi za mrežno povezovanje in tehnično podporo za lokalni razvoj, ki jih vzpostavijo ESRR, ESS in ESPR, glede svojih dejavnosti lokalnega razvoja in transnacionalnega sodelovanja.
4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi organizacijsko strukturo in delovanje Evropske mreže za razvoj podeželja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.
2. Namen mreže EIP je:
- (a) pospeševanje izmenjave strokovnega znanja in izkušenj ter dobrih praks;
 - (b) vzpostavitev dialoga med kmeti in raziskovalno skupnostjo ter spodbujanje vključevanja vseh zainteresiranih strani v proces izmenjave znanja.
3. Naloge mreže EIP so:
- (a) zagotovitev službe za pomoč in zagotavljanje informacij o EIP ključnim akterjem;
 - (b) spodbujanje vzpostavitve operativnih skupin in zagotavljanje informacij o priložnostih, ki jih omogočajo politike Unije;
 - (c) pomoč pri vzpostavljanju pobud za ustanovitev grozdov in pilotnih ali demonstracijskih projektov, ki so med drugim lahko povezani z naslednjimi vprašanji:
 - (i) povečano kmetijsko produktivnost, ekonomsko uspešnost, trajnost, obseg proizvodnje in učinkovitost rabe virov;
 - (ii) inovacije v podporo gospodarstvu, ki temelji na rabi biomase;
 - (iii) biotsko raznovrstnost, ekosistemske storitve, funkcionalnost tal in trajnostno upravljanje voda;
 - (iv) inovativne proizvode in storitve za integrirano dobavno verigo;
 - (v) odpiranje možnosti za nove proizvode in novih tržnih priložnosti za primarne proizvajalce;
 - (vi) kakovost in varnost hrane ter zdravo prehrano;
 - (vii) zmanjšanje izgub po pravilu in živilskih odpadkov;
 - (d) zbiranje in širjenje informacij na področju EIP, vključno z izsledki raziskav in novih tehnologij na področju inovacij in izmenjave znanja, ter izmenjave na področju inovacij s tretjimi državami.

Člen 53

Mreža Evropskega partnerstva za inovacije

1. V skladu s členom 51(1) se vzpostavi mreža EIP za podporo EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 55. Ta mreža omogoča mrežno povezovanje operativnih skupin, svetovalnih služb in raziskovalcev.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi organizacijsko strukturo in delovanje mreže EIP. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

Člen 54

Nacionalna mreža za podeželje

1. Vsaka država članica ustanovi nacionalno mrežo za podeželje, ki združuje organizacije in uprave, ki sodelujejo pri razvoju podeželja. Partnerstvo iz člena 5 Uredbe (EU) št. 1303/2013 je prav tako del nacionalne mreže za podeželje.

Države članice z regionalnimi programi lahko v odobritev predložijo poseben program za ustanovitev in delovanje svoje nacionalne mreže za podeželje.

2. Cilji mrežnega povezovanja v okviru nacionalne mreže za podeželje so:

- (a) večja vključenost zainteresiranih strani v izvajanje razvoja podeželja;
- (b) kakovostnejše izvajanje programov razvoja podeželja;
- (c) obveščanje širše javnosti in potencialnih upravičencev o politiki razvoja podeželja in možnostih financiranja;
- (d) spodbujanje inovacij v kmetijstvu, proizvodnji hrane, gozdarstvu in na podeželskih območjih.

3. Podpora EKSRP v skladu s členom 51(3) se uporablja za:

- (a) strukture, potrebne za delovanje mreže;
- (b) pripravo in izvajanje akcijskega načrta, ki vključuje vsaj:
 - (i) dejavnosti za zbiranje primerov projektov, ki zajemajo vse prednostne naloge programov razvoja podeželja;
 - (ii) dejavnosti za lažjo tematsko in analitsko izmenjavo med zainteresiranimi stranmi na področju razvoja podeželja ter lažjo izmenjavo in širjenje izsledkov;
 - (iii) dejavnosti za zagotavljanje usposabljanja in mrežnega povezovanja za lokalne akcijske skupine ter zlasti tehnične pomoči za medregijsko in transnacionalno sodelovanje, spodbujanje sodelovanja med lokalnimi akcijskimi skupinami in iskanje partnerjev za ukrep iz člena 53;
 - (iv) dejavnosti za zagotavljanje mrežnega povezovanja za svetovalce in storitve podpore za inovacije;
 - (v) dejavnosti za izmenjavo in širjenje izsledkov spremljanja in vrednotenja;

(vi) komunikacijski načrt, vključno z informiranjem in obveščanjem javnosti v zvezi s programom razvoja podeželja, v soglasju z organi upravljanja ter informacijske in komunikacijske dejavnosti, ki so namenjene širši javnosti;

(vii) dejavnosti za sodelovanje v Evropski mreži za razvoj podeželja in prispevanja k njej.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila za vzpostavitev in delovanje nacionalnih mrež za podeželje ter vsebino posebnih programov iz odstavka 1. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

NASLOV IV

EIP NA PODROČJU KMETIJSKE PRODUKTIVNOSTI IN TRAJNOSTI

Člen 55

Cilji

1. EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti:

(a) spodbuja z viri gospodaren, ekonomsko upravičen, produktiven, konkurenčen ter podnebju prijazen kmetijski in gozdarski sektor z nizkimi emisijami, ki je odporen na podnebne spremembe in se razvija v smeri kmetijsko - ekoloških proizvodnih sistemov, pri čemer upošteva osnovne naravne vire, od katerih sta kmetijstvo in gozdarstvo odvisna;

(b) pomaga zagotavljati stalno in trajnostno oskrbo s hrano, krmo in biomateriali, kar vključuje obstoječe in nove vrste;

(c) izboljšuje procese za ohranjanje okolja ter prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blažitev;

(d) vzpostavlja povezave med najnovejšimi spoznanji iz raziskav in najsodobnejšo tehnologijo ter kmeti, upravljavci gozdov, podeželskimi skupnostmi, podjetji, nevladnimi organizacijami in službami za svetovanje.

2. EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti si prizadeva izpolniti svoje cilje:

(a) z ustvarjanjem dodane vrednosti z boljšim povezovanjem raziskav in kmetijske prakse ter spodbujanjem širše uporabe razpoložljivih inovativnih ukrepov;

(b) s spodbujanjem hitrejšega in širšega prenosa inovativnih rešitev v prakso ter

(c) z obveščanjem znanstvenikov o potrebah po raziskavah kmetijske prakse.

3. EKSRP prispeva k ciljem EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, tako da v skladu s členom 35 podpira operativne skupine EIP iz člena 56 in mrežo EIP iz člena 53.

Člen 56

Operativne skupine

1. Operativne skupine EIP so del EIP na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti. Ustanovijo jih zainteresirani subjekti, kot so kmetje, raziskovalci, svetovalci in podjetja, ki delujejo v kmetijskem in živilskem sektorju ter so pomembni za uresničevanje ciljev EIP.

2. Operativne skupine EIP vzpostavijo notranje postopke, s katerimi se zagotavlja preglednost njihovega delovanja in odločanja ter preprečuje navzkrižje interesov.

3. Države članice v okviru svojih programov odločajo, v kolikšnem obsegu bodo podpirale operativne skupine.

Člen 57

Naloge operativnih skupin

1. Operativne skupine EIP pripravijo načrt, ki vsebuje:

(a) opis inovativnega projekta, ki se bo razvil, preskusil, prilagodil ali izvedel;

(b) opis pričakovanih rezultatov in prispevka k cilju EIP o večji produktivnosti in trajnostnem upravljanju virov.

2. Operativne skupine pri izvajanju svojih inovativnih projektov:

(a) odločajo o pripravi in izvedbi inovativnih dejavnosti ter

(b) izvajajo inovativne dejavnosti z ukrepi, ki se financirajo v okviru programov razvoja podeželja.

3. Operativne skupine razširjajo rezultate svojega projekta, zlasti prek mreže EIP.

NASLOV V

FINANČNE DOLOČBE

Člen 58

Sredstva in njihovo razdeljevanje

1. Brez poseganja v odstavke 5, 6 in 7 tega člena je skupni znesek podpore Unije za razvoj podeželja na podlagi te uredbe za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 v skladu z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2014–2020 84 936 milijonov EUR glede na cene iz leta 2011.

2. V skladu s členom 51(1) se 0,25 % sredstev iz odstavka 1 nameni tehnični pomoči za Komisijo.

3. Zaradi načrtovanja zneskov iz odstavka 1 in njihove poznejše vključitve v splošni proračun Unije se ti zneski indeksirajo za 2 % na leto.

4. Letna razdelitev zneskov iz odstavka 1 na države članice po odbitku zneska iz odstavka 2 je navedena v Prilogi I.

5. Sredstva, ki jih država članica prenese v skladu s členom 14(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013 se odštejejo od zneskov, dodeljenih tej državi članici v skladu z odstavkom 4.

6. Letna razdelitev iz odstavka 4 vključuje tudi sredstva, ki se prenesejo v EKSRP z uporabo členov 7(2) in 14(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013 in sredstva, ki se prenesejo v EKSRP z uporabo členov 10b in 136 Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009⁽¹⁾ za kalendarско leto 2013.

7. Da bi upoštevali spremembe v zvezi z letno razdelitvijo iz odstavka 4, vključno s prenosi iz odstavkov 5 in 6, da bi izvedli tehnične prilagoditve brez spremembe skupnega zneska dodeljenih sredstev ali da bi upoštevali kakršne koli druge spremembe, določene z zakonodajnim aktom po sprejetju te uredbe, je Komisija v skladu s členom 83 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za pregled zgornjih mej iz Priloge Ia.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003 (UL L 30, 31.1.2009, str. 16).

8 Za namene dodelitve rezerve za uspešnost iz člena 22(3) in (4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 se razpoložljivi namenski prejemki, zbrani v skladu s členom 43 Uredbe (EU) št. 1306/2013 za EKSRP, dodajo zneskom iz člena 20 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Ti razpoložljivi namenski prejemki se državam članicam dodelijo sorazmerno glede na njihov delež v skupnem znesku podpore iz EKSRP.

Člen 59

Prispevki iz Sklada

1. V odločitvi, s katero se odobri program razvoja podeželja, se določi najvišji prispevek EKSRP k programu. Po potrebi se v odločitvi jasno opredelijo sredstva, dodeljena manj razvitim regijam.

2. Prispevek EKSRP se izračuna na podlagi zneska upravičenih javnih izdatkov.

3. V programih razvoja podeželja se določi enotna stopnja prispevka EKSRP, ki velja za vse ukrepe. Po potrebi se določi ločena stopnja prispevka EKSRP za manj razvite regije, najbolj oddaljene regije, manjše Egejske otoke v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 in regije v prehodu. Najvišja stopnja prispevka EKSRP je:

- (a) 85 % upravičenih javnih izdatkov v manj razvitih regijah, v najbolj oddaljenih regijah in na manjših Egejskih otokih v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93;
- (b) 75 % upravičenih javnih izdatkov za vse regije, katerih BDP na prebivalca za obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27;
- (c) 63 % upravičenih javnih izdatkov za regije v prehodu, razen tistih iz točke (b) tega odstavka;
- (d) 53 % upravičenih javnih izdatkov v drugih regijah.

Najnižja stopnja prispevka EKSRP je 20 %.

4. Z odstopanjem od odstavka 3 je najvišja stopnja prispevka EKSRP:

- (a) 80 % za ukrepe iz členov 14, 27 in 35, lokalni razvoj LEADER iz člena 32 Uredbe (EU) št. 1303/2013 in operacije iz točke (a)(i) člena 19(1). Za programe manj razvitih regij, najbolj oddaljenih regij, manjših Egejskih otokov v smislu

Uredbe (EGS) št. 2019/93 in regij v prehodu iz točk (ab) in (ac) odstavka 3 se lahko navedena stopnja poveča na največ 90 %;

- (b) 75 % za operacije, ki prispevajo k doseganju okoljskih ciljev ter cilju blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje na podlagi člena 17, točk (a) in (b) člena 21(1), členov 28, 29, 30, 31 ter 34;
- (c) 100 % za finančne instrumente na ravni Unije iz točke (a) člena 38(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013
- (d) stopnja prispevka, ki se uporablja za zadevni ukrep, povečana za dodatnih 10 odstotnih točk za prispevke k finančnim instrumentom iz točke (b) člena 38(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (e) 100 % za operacije, ki so financirane iz sredstev, prenesenih v EKSRP ob uporabi členov 7(2) in 14(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013;
- (f) 100 % za znesek 500 milijonov EUR glede na cene iz leta 2011, dodeljen Portugalski, in za znesek 7 milijonov EUR glede na cene iz leta 2011, dodeljen Cipru, če navedeni državi članici 1. januarja 2014 ali pozneje prejmeta finančno pomoč v skladu s členoma 136 in 143 PDEU, in sicer do leta 2016, ko se uporaba te določbe ponovno oceni;
- (g) za države članice, ki 1. januarja 2014 ali pozneje prejmemo finančno pomoč v skladu s členoma 136 in 143 PDEU, se lahko stopnja prispevka EKSPR, ki izhaja iz uporabe člena 24(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 poveča za največ dodatnih 10 odstotnih točk, do največ 95 %, za izdatke, ki jih morajo te države članice plačati v prvih dveh letih izvajanja programa razvoja podeželja. Vendar se stopnja prispevka EKSPR, ki bi se uporabljala brez tega odstopanja, upošteva za skupne javne izdatke v programskem obdobju.

5. Najmanj 5 % in v primeru Hrvaške 2,5 % skupnega prispevka EKSRP k programu razvoja podeželja je rezervirano za pristop LEADER.

6. Vsaj 30 % skupnega prispevka EKSRP k programu razvoja podeželja je rezervirano za ukrepe iz člena 17 za naložbe, povezane s podnebjem in okoljem, iz členov 21, 28, 29 in 30, razen plačil v zvezi z okvirno direktivo o vodah, ter členov 31, 32 in 34.

Prvi pododstavek se ne uporablja za najbolj oddaljene regije in čezmorska ozemlja držav članic.

7. Kadar država članica predloži tako nacionalni program kot več regionalnih programov, se odstavka 5 in 6 za nacionalni program ne uporabljata. Prispevek EKSRP k nacionalnemu programu se upošteva pri izračunu odstotka iz odstavkov 5 in 6 za posamezni regionalni program, sorazmerno deležu tega regionalnega programa v dodeljenih sredstvih na nacionalni ravni.

8. Izdatki, ki jih sofinancira EKSRP, niso sofinancirani s prispevki iz strukturnih skladov, Kohezijskega sklada ali katerega koli drugega finančnega instrumenta Unije.

9. Pri javnih izdatkih za pomoč podjetjem se upoštevajo omejitve pomoči, ki veljajo za državno pomoč, če ta uredba ne določa drugače.

Člen 60

Upravičenost izdatkov

1. Z odstopanjem od člena 65(9) Uredbe (EU) št. 1303/2013 lahko v programih razvoja podeželja v primeru nujnih ukrepov zaradi naravnih nesreč določeno, da se upravičenost izdatkov v zvezi s spremembami programa lahko začne z datumom pojava naravne nesreče.

2. Izdatki so upravičeni do prispevka EKSRP le, če so nastali pri operacijah, ki jih je v skladu z merili za izbor iz člena 49 določil organ upravljanja za zadevni program ali za program v njegovi pristojnosti.

Razen splošnih stroškov, opredeljenih v točki (c) člena 45(2), se v zvezi z naložbenimi operacijami v okviru ukrepov s področja uporabe člena 42 PDEU za upravičene štejejo le izdatki, ki so nastali po predložitvi vloge pristojnemu organu.

Države članice lahko v svojih programih določijo, da so upravičeni le izdatki, ki so nastali po tem, ko je vlogo za podporo odobril pristojni organ.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za člen 51(1) in (2).

4. Plačila upravičencev se dokažejo z računi in potrdili o plačilu. Če to ni mogoče, se plačila dokažejo z dokumenti enake dokazne vrednosti, razen za vrste podpore v skladu s točkami (b), (c) in (d) člena 67(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013

Člen 61

Upravičeni izdatki

1. Če se tekoči stroški krijejo s podporo v skladu s to uredbo, so upravičene naslednje vrste stroškov:

(a) operativni stroški;

(b) stroški za zaposlene;

(c) stroški usposabljanja;

(d) stroški v zvezi z odnosi z javnostmi;

(e) finančni stroški;

(f) stroški mrežnega povezovanja.

2. Študije se štejejo za upravičene izdatke le, če so povezane z določeno operacijo v okviru programa ali s posebnimi cilji programa.

3. Prispevki v naravi v obliki zagotovitve del, blaga, storitev, zemljišč in nepremičnin, za katere ni bilo izvršeno nobeno plačilo z gotovino, ki bi ga bilo mogoče dokazati z računom ali dokumenti enake dokazne vrednosti, so lahko upravičeni do podpore, če so izpolnjeni pogoji iz člena 69 Uredbe (EU) št. 1303/2013

Člen 62

Preverljivost in možnost kontrole ukrepov

1. Države članice zagotovijo, da so vsi ukrepi za razvoj podeželja, ki jih nameravajo izvajati, preverljivi in da jih je mogoče kontrolirati. Zato organ upravljanja in plačilna agencija vsakega programa razvoja podeželja predhodno ocenita preverljivost in možnost kontrole ukrepov, ki se vključijo v program razvoja podeželja. Organ upravljanja in plačilna agencija preverljivost ukrepov in možnost njihove kontrole ocenjujeta tudi med izvajanjem programa razvoja podeželja. Pri predhodni oceni in oceni med izvajanjem se upoštevajo rezultati kontrol v predhodnem in tekočem programskem obdobju. Če ocena pokaže, da zahteve v zvezi s preverljivostjo in možnostjo kontrole ukrepov niso izpolnjene, se zadevni ukrepi ustrezno prilagodijo.

2. Če je pomoč odobrena na podlagi standardnih stroškov ali dodatnih stroškov in izpada dohodka, države članice zagotovijo, da so izračuni ustrezni in natančni ter pripravljeni vnaprej na podlagi ustreznega, pravičnega in preverljivega izračuna. Zato organ, ki je funkcionalno neodvisen od organov, pristojnih za izvajanje programa, ter ima ustrezno strokovno znanje in izkušnje, opravi izračune ali potrdi njihovo ustreznost in natančnost. V program razvoja podeželja se vključi izjava, v kateri se potrjuje ustreznost in natančnost izračunov.

Člen 63

Predplačila

1. Pogoj za izplačilo predplačil je izdaja bančne garancije ali enakovredno jamstvo v višini 100 % zneska predplačila. Kar zadeva javne upravičence, se predplačila izplačajo občinam, regionalnim organom in njihovim združenjem ter subjektom javnega prava.

Instrument, ki ga javni organ da kot jamstvo, se šteje za enakovrednega garanciji iz prvega pododstavka, če se organ zaveže izplačati znesek, krit z navedenim jamstvom, kolikor ni ugotovljena upravičenost do predplačila.

2. Garancija se lahko sprost, če pristojna plačilna agencija ugotovi, da je znesek dejanskih izdatkov, ki ustrezajo javnemu prispevku, povezanemu z operacijo, presegel znesek predplačila.

NASLOV VI

UPRAVLJANJE, KONTROLA IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Člen 64

Odgovornosti Komisije

Za zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja v skladu s členom 317 PDEU Komisija v okviru deljenega upravljanja izvaja ukrepe in kontrole iz Uredbe (EU) št. 1306/2013

Člen 65

Odgovornosti držav članic

1. Države članice za učinkovito zaščito finančnih interesov Unije sprejmejo zakonske in druge predpise v skladu s členom 58(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013.

2. Države članice za vsak program razvoja podeželja imenujejo naslednje organe:

(a) organ upravljanja, ki je lahko javni ali zasebni organ, ki deluje na nacionalni ali regionalni ravni, ali pa država članica sama, kadar izvaja to nalogo, je pristojen za upravljanje zadevnega programa;

(b) akreditirano plačilno agencijo v smislu člena 7 Uredbe (EU) št. 1306/2013

(c) certifikacijski organ v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1306/2013.

3. Države članice za vsak program razvoja podeželja zagotovijo vzpostavitev ustreznega sistema upravljanja in kontrole,

ki zagotavlja jasno dodelitev in ločitev nalog med organom upravljanja in drugimi organi. Države članice so odgovorne za zagotavljanje učinkovitega delovanja sistemov v celotnem programskem obdobju.

4. Države članice jasno opredelijo naloge organa upravljanja, plačilne agencije in lokalnih akcijskih skupin v okviru pristopa LEADER, kar zadeva uporabo meril za upravičenost in izbor ter postopek izbora projektov.

Člen 66

Organ upravljanja

1. Organ upravljanja je odgovoren za uspešno, učinkovito in pravilno upravljanje in izvajanje programa ter zlasti za:

(a) zagotovitev ustreznega in varnega elektronskega sistema za beleženje, vzdrževanje, vodenje in sporočanje statističnih podatkov v zvezi s programom in njegovim izvajanjem, potrebnih za spremljanje in vrednotenje, in zlasti podatkov, ki so potrebni za spremljanje napredka pri doseganju opredeljenih ciljev in prednostnih nalog;

(b) posredovanje Komisiji, do 31. januarja in 31. oktobra vsako leto programa, ustreznih podatkov o kazalnikih v zvezi z operacijami, izbranimi za financiranje, vključno s podatki o kazalnikih učinka in finančnih kazalnikih,;

(c) zagotovitev, da upravičenci in drugi organi, ki sodelujejo pri izvajanju operacij:

(i) prejmejo informacije o svojih obveznostih na podlagi odobrene pomoči in uporabljajo ločen računovodski sistem ali pa ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo;

(ii) poznajo zahteve glede predložitve podatkov organu upravljanja ter evidentiranja učinkov in rezultatov;

(d) zagotovitev, da je predhodno vrednotenje iz člena 55 Uredbe (EU) št. 1303/2013 v skladu s sistemom vrednotenja in spremljanja, ter sprejetje tega vrednotenja in njegovo predložitev Komisiji;

(e) zagotovitev, da je načrt vrednotenja iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1303/2013 pripravljen, da je naknadno vrednotenje programa iz člena 57 Uredbe (EU) št. 1303/2013 izvedeno v rokih, določenih v navedeni uredbi, zagotovitev, da so takšna vrednotenja v skladu s sistemom spremljanja in vrednotenja, ter njihovo predložitev odboru za spremljanje in Komisiji;

- (f) zagotovitev informacij in dokumentov, potrebnih za spremljanje izvajanja programa glede na njegove posebne cilje in prednostne naloge, odboru za spremljanje;
- (g) pripravo letnega poročila o izvajanju, vključno z združenimi preglednicami za spremljanje, in njegovo predložitev Komisiji, potem ko ga odobri odbor za spremljanje;
- (h) zagotovitev, da plačilna agencija pred odobritvijo izplačil prejme vse potrebne informacije, zlasti informacije o uporabljenih postopkih in izvedenih kontrolah pri operacijah, izbranih za financiranje;
- (i) zagotovitev obveščanja javnosti o programu, tudi prek nacionalne mreže za podeželje, in sicer z obveščanjem morebitnih upravičencev, strokovnih organizacij, gospodarskih in socialnih partnerjev, organov, vključenih v spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami, ter zadevnih nevladnih organizacij, vključno z okoljskimi organizacijami, o možnostih, ki jih nudi program, in pravilih glede dostopa do sredstev programa ter z obveščanjem upravičencev o prispevku Unije, širše javnosti pa o vlogi Unije v programu.

2. Država članica ali organ upravljanja lahko za upravljanje in izvajanje operacij razvoja podeželja določi enega ali več posredniških organov, vključno z lokalnimi organi, regionalnimi razvojnimi organi ali nevladnimi organizacijami.

Kadar se del nalog organa upravljanja prenese na drug organ, je organ upravljanja še naprej v celoti odgovoren za učinkovitost in pravilnost upravljanja ter izvajanja navedenih nalog. Organ upravljanja zagotovi, da so opredeljene ustrezne določbe, ki drugemu organu omogočajo pridobitev vseh potrebnih podatkov in informacij za izvajanje teh nalog.

3. Če je v program razvoja podeželja vključen tematski podprogram iz člena 7, lahko organ upravljanja za upravljanje in izvajanje navedene strategije določi enega ali več posredniških organov, vključno z lokalnimi organi, lokalnimi akcijskimi skupinami ali nevladnimi organizacijami. V tem primeru se uporablja odstavek 2.

Organ upravljanja zagotovi, da se operacije in učinki takšnega tematskega podprograma za namene sistema spremljanja in vrednotenja iz člena 67 opredelijo ločeno.

4. Ob upoštevanju vloge plačilnih agencij in drugih organov, kot so določeni v Uredbi (EU) št. 1306/2013 se lahko v primeru, ko ima država članica več kot en program, imenuje usklajevalni organ, ki bo zagotavljal usklajenost upravljanja sredstev ter povezavo med Komisijo in nacionalnimi organi upravljanja.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi enotne pogoje za izvajanje zahtev glede informiranja in obveščanja javnosti iz točke (i) odstavka 1.

NASLOV VII

SPREMLJANJE IN VREDNOTENJE

POGLAVJE I

Splošne določbe

Oddelek 1

Vzpostavitev sistema spremljanja in vrednotenja ter njegovi cilji

Člen 67

Sistem spremljanja in vrednotenja

V skladu s tem naslovom se v sodelovanju med Komisijo in državami članicami pripravi skupni sistem spremljanja in vrednotenja, ki ga Komisija sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

Člen 68

Namen

Namen sistema spremljanja in vrednotenja je:

- prikazati napredek in dosežke politike razvoja podeželja ter ocena vpliva, uspešnosti, učinkovitosti in pomembnosti posredovanj v okviru politike razvoja podeželja;
- prispevati k bolj ciljno usmerjeni podpori za razvoj podeželja;
- podpreti skupni proces pridobivanja znanja in izkušenj, ki je povezan s spremljanjem in vrednotenjem.

Oddelek 2

Tehnične določbe

Člen 69

Skupni kazalniki

- Seznam skupnih kazalnikov, ki se nanašajo na izhodiščno stanje, pa tudi finančno izvajanje, učinke, rezultate in vpliv programa, ter veljajo za vsak program, se opredeli v sistemu spremljanja in vrednotenja iz člena 67, da se omogoči združevanje podatkov na ravni Unije.
- Skupni kazalniki temeljijo na razpoložljivih podatkih in so povezani s strukturo in cilji okvira politike razvoja podeželja ter omogočajo oceno napredka, učinkovitosti in uspešnosti izvajanja politike glede na cilje na ravni Unije, nacionalni ravni in ravni programa. Skupni kazalniki vpliva temeljijo na razpoložljivih podatkih.

3. Izvajalec vrednotenja količinsko ovrednoti vpliv programa, ki se meri s kazalniki vpliva. Komisija na podlagi ugotovitev iz vrednotenja SKP, vključno z vrednotenjem programov razvoja podeželja, ob pomoči držav članic oceni skupni vpliv vseh instrumentov SKP.

Člen 70

Elektronski informacijski sistem

Ključne informacije o izvajanju programa, o vsaki operaciji, izbrani za financiranje, in o zaključenih operacijah, ki so potrebne za spremljanje in vrednotenje, vključno s ključnimi informacijami o vsakem upravičencu in projektu, se beležijo in vodijo elektronsko.

Člen 71

Zagotavljanje informacij

Upravičenci do podpore v okviru ukrepov razvoja podeželja in lokalne akcijske skupine se zavežejo, da bodo organu upravljanja in/ali imenovanim izvajalcem vrednotenja ali drugim organom, pooblaščenim za opravljanje nalog v njihovem imenu, zagotovili vse informacije, potrebne za omogočanje spremljanja in vrednotenja programa, zlasti kar zadeva izpolnjevanje opredeljenih ciljev in prednostnih nalog.

POGLAVJE II

Spremljanje

Člen 72

Postopki spremljanja

1. Organ upravljanja in odbor za spremljanje iz člena 47 Uredbe (EU) št. 1303/2013 spremljata kakovost izvajanja programa.

2. Organ upravljanja in odbor za spremljanje spremljata vsak program razvoja podeželja z uporabo finančnih kazalnikov, kazalnikov učinka in ciljnih kazalnikov.

Člen 73

Odbor za spremljanje

Države članice z regionalnimi programi lahko ustanovijo nacionalni odbor za spremljanje, ki usklajuje izvajanje teh programov glede na nacionalni okvir in črpanje finančnih sredstev.

Člen 74

Odgovornosti odbora za spremljanje

Odbor za spremljanje se prepriča o učinkovitosti programa razvoja podeželja in uspešnosti njegovega izvajanja. V ta namen odbor za spremljanje poleg nalog iz člena 49 Uredbe (EU) št. 1303/2013

(a) v štirih mesecih po sprejetju odločitve o odobritvi programa, potem ko se z njim opravi posvetovanje, izda mnenje v zvezi z merili za izbor financiranih operacij, ki se pregledajo glede na potrebe programiranja;

(b) preuči dejavnosti in rezultate v zvezi z napredkom pri izvajanju načrta vrednotenja programa;

(c) preuči zlasti ukrepe iz programa v zvezi z izpolnjevanjem predhodnih pogojenosti, ki spadajo v pristojnost organa upravljanja, ter je obveščen o ukrepih v zvezi z izpolnjevanjem drugih predhodnih pogojenosti;

(d) sodeluje v nacionalni mreži za podeželje z namenom izmenjave informacij o izvajanju programa; in

(e) obravnava in odobrava letna poročila o izvajanju, preden se pošljejo Komisiji.

Člen 75

Letno poročilo o izvajanju

1. Država članica Komisiji predloži letno poročilo o izvajanju programa razvoja podeželja v prejšnjem koledarskem letu do 30. junija 2016 in do 30. junija vsakega naslednjega leta do vključno leta 2024. Poročilo, predloženo leta 2016, zajema koledarski leti 2014 in 2015.

2. Letna poročila o izvajanju poleg izpolnjevanja zahtev iz člena 50 Uredbe (EU) št. 1303/2013 med drugim vključujejo informacije o finančnih obveznostih in izdatkih za posamezen ukrep ter povzetek dejavnosti, izvedenih v zvezi z načrtom vrednotenja.

3. Letno poročilo o izvajanju, predloženo leta 2017, poleg izpolnjevanja zahtev iz člena 50 Uredbe (EU) št. 1303/2013 zajema tudi opis izvajanja morebitnih podprogramov, vključenih v program.

4. Letno poročilo o izvajanju, predloženo leta 2019, poleg izpolnjevanja zahtev iz člena 50 Uredbe (EU) št. 1303/2013 zajema tudi opis izvajanja morebitnih podprogramov, vključenih v program, ter oceno napredka pri zagotavljanju celostnega pristopa k uporabi EKSRRP in drugih finančnih instrumentov EU za podporo prostorskega razvoja podeželskih območij, tudi s strategijami lokalnega razvoja.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o predložitvi letnih poročil o izvajanju. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

POGLAVJE III

Vrednotenje

Člen 76

Splošne določbe

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi elemente, ki morajo biti vključeni v predhodna in naknadna vrednotenja iz členov 55 in 57 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ter vzpostavi minimalne zahteve za načrt vrednotenja iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1303/2013. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

2. Države članice zagotovijo, da so vrednotenja skladna s skupnim pristopom vrednotenja, dogovorjenim v skladu s členom 67, organizirajo pripravo in zbiranje zahtevanih podatkov ter izvajalcem vrednotenja zagotovijo različne informacije, pridobljene s sistemom spremljanja.

3. Države članice poročila o vrednotenju objavijo na internetu, Komisija pa jih objavi na svoji spletni strani.

Člen 77

Predhodno vrednotenje

Države članice zagotovijo, da so izvajalci predhodnega vrednotenja že v zgodnji fazi vključeni v proces priprave programa razvoja podeželja, kar vključuje pripravo analize iz točke (b) člena 8(1), zasnovano intervencijske logike in opredelitev ciljev programa.

Člen 78

Naknadno vrednotenje

Države članice leta 2024 pripravijo poročilo o naknadnem vrednotenju za vsak njihov program razvoja podeželja. To poročilo se Komisiji predloži do 31. decembra 2024.

Člen 79

Povzetki vrednotenj

Povzetki poročil o predhodnem in naknadnem vrednotenju na ravni Unije se pripravijo v pristojnosti Komisije.

Povzetki poročil o vrednotenju se dokončajo najpozneje do 31. decembra v letu po predložitvi zadevnih vrednotenj.

NASLOV VIII

DOLOČBE O KONKURENCI

Člen 80

Pravila za podjetja

Kadar je podpora v skladu s to uredbo odobrena za oblike sodelovanja med podjetji, se lahko odobri le za takšne oblike sodelovanja, ki so skladne s pravili konkurence, kot se uporabljajo na podlagi členov od 206 do 210 Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta

Člen 81

Državna pomoč

1. Če v tem naslovu ni drugače določeno, se členi 107, 108 in 109 PDEU uporabljajo za podporo držav članic, namenjeno razvoju podeželja.

2. Členi 107, 108 in 109 PDEU se na področju uporabe člena 42 PDEU ne uporabljajo za plačila, ki jih države članice izvedejo na podlagi te uredbe in v skladu z njo, ali za dodatno nacionalno financiranje iz člena 82.

Člen 82

Dodatno nacionalno financiranje

Plačila, ki jih izvedejo države članice v zvezi z operacijami s področja uporabe člena 42 PDEU in so namenjena dodatnemu financiranju za razvoj podeželja, za katerega se odobri podpora Unije kadar koli med programskim obdobjem, države članice vključijo v program razvoja podeželja, kot je določeno v točki (j) člena 8(1), in kadar izpolnjujejo merila iz te uredbe, jih odobri Komisija.

NASLOV IX

POOBLASTILA KOMISIJE, SKUPNE DOLOČBE TER PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

POGLAVJE I

Pooblastila Komisije

Člen 83

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), člena 28(10) in (11), členov 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6) in 89 je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), člena 28(10) in (11), členov 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6) in 89 se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od datuma začetka veljavnosti te uredbe. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem sedemletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), člena 28(10) in (11), členov 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6) in 89 lahko kadar koli prekliche Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.

4. Takoj, ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členi 2(3), 14(5), 16(5), 19(8), 22(3), členom 28(10) in (11), členi 29(6), 30(8), 33(4), 34(5), 35(10), 36(5), 45(6), 47(6) in 89, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od prejema uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 84

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor, ki se imenuje Odbor za razvoj podeželja. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE II

Skupne določbe

Člen 85

Izmenjava informacij in dokumentov

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami vzpostavi informacijski sistem, ki omogoča varno izmenjavo podatkov skupnega interesa med Komisijo in vsako od držav članic. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila o delovanju tega sistema. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 84.

2. Komisija zagotovi ustrezen in varen elektronski sistem, v katerem se ključne informacije ter poročila o spremljanju in vrednotenju beležijo, vzdržujejo in upravljajo.

Člen 86

Obdelava in varstvo osebnih podatkov

1. Države članice in Komisija zbirajo osebne podatke zaradi izvajanja svojih obveznosti upravljanja, kontrole, spremljanja in vrednotenja iz te uredbe, in zlasti tistih iz naslovov VI in VII, in teh podatkov ne obdelujejo na način, ki ni skladen s tem namenom.

2. Kadar se osebni podatki obdelujejo zaradi spremljanja in vrednotenja v skladu z naslovom VII ter se pri tem uporablja varen elektronski sistem iz člena 85, se spremenijo v anonimne in se obdelujejo le v zbirni obliki.

3. Osebni podatki se obdelujejo v skladu s pravili iz Direktive 95/46/ES in Uredbe (ES) št. 45/2001. Zlasti se takšni podatki ne hranijo v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, za dlje, kot je potrebno za namene, za katere so bili zbrani ali za katere se dodatno obdelujejo, pri čemer se upoštevajo minimalna obdobja hrambe iz veljavne nacionalnega prava in prava Unije.

4. Države članice obvestijo posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, da lahko nacionalni organi in organi Unije v skladu z odstavkom 1 obdelujejo njihove osebne podatke in da imajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, zaradi tega pravice, določene v pravilih o varstvu podatkov iz Direktive 95/46/ES oziroma Uredbe (ES) št. 45/2001.

5. Za ta člen se uporabljajo členi 111 do 114 Uredbe (EU) št. 1306/2013.

Člen 87

Splošne določbe SKP

Za ukrepe iz te uredbe se uporabljajo Uredba (EU) št. 1306/2013 in določbe, sprejete na podlagi navedene uredbe.

POGLAVJE III

Prehodne in končne določbe

Člen 88

Uredba (ES) št. 1698/2005

Uredba (ES) št. 1698/2005 se razveljavi.

Uredba (ES) št. 1698/2005 se še naprej uporablja za operacije, ki se izvajajo v skladu s programi, ki jih Komisija na podlagi navedene uredbe odobri pred 1. januarjem 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. decembra 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Člen 89

Prehodne določbe

Za lažji prehod s sistema, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 1698/2005, na sistem, vzpostavljen s to uredbo, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 83 v zvezi s pogoji, pod katerimi se lahko podpora, ki jo Komisija odobri v skladu z Uredbo (ES) št. 1698/2005, vključi v podporo iz te uredbe, tudi za tehnično pomoč in naknadna vrednotenja. V navedenih delegiranih aktih se lahko določijo tudi pogoji za prehod iz podpore za razvoj podeželja za Hrvaško v okviru Uredbe (ES) št. 1085/2006 na podporo, dodeljeno v okviru te uredbe.

Člen 90

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Za Svet
Predsednik
V. JUKNA

PRILOGA I

RAZDELITEV PODPORE UNIJE ZA RAZVOJ PODEŽELJA (2014–2020)

(trenutne cene v EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SKUPAJ 2014–2020
Belgija	78 342 401	78 499 837	78 660 375	78 824 076	78 991 202	79 158 713	79 314 155	551 790 759
Bolgarija	335 499 038	335 057 822	334 607 538	334 147 994	333 680 052	333 187 306	332 604 216	2 338 783 966
Češka	314 349 445	312 969 048	311 560 782	310 124 078	308 659 490	307 149 050	305 522 103	2 170 333 996
Danska	90 287 658	90 168 920	90 047 742	89 924 072	89 798 142	89 665 537	89 508 619	629 400 690
Nemčija	1 178 778 847	1 177 251 936	1 175 693 642	1 174 103 302	1 172 483 899	1 170 778 658	1 168 760 766	8 217 851 050
Estonija	103 626 144	103 651 030	103 676 345	103 702 093	103 728 583	103 751 180	103 751 183	725 886 558
Irška	313 148 955	313 059 463	312 967 965	312 874 411	312 779 690	312 669 355	312 485 314	2 189 985 153
Grčija	601 051 830	600 533 693	600 004 906	599 465 245	598 915 722	598 337 071	597 652 326	4 195 960 793
Španija	1 187 488 617	1 186 425 595	1 185 344 141	1 184 244 005	1 183 112 678	1 182 137 718	1 182 076 067	8 290 828 821
Francija	1 404 875 907	1 408 287 165	1 411 769 545	1 415 324 592	1 418 941 328	1 422 813 729	1 427 718 983	9 909 731 249
Hrvaška	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	2 325 172 500
Italija	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
Ciper	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
Latvija	138 327 376	138 361 424	138 396 059	138 431 289	138 467 528	138 498 589	138 499 517	968 981 782
Litva	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Luksemburg	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
Madžarska	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
Malta	13 880 143	13 965 035	14 051 619	14 139 927	14 230 023	14 321 504	14 412 647	99 000 898
Nizozemska	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
Avstrija	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Poljska	1 569 517 638	1 567 453 560	1 565 347 059	1 563 197 238	1 561 008 130	1 558 702 987	1 555 975 202	10 941 201 814

(trenutne cene v EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SKUPAJ 2014–2020
Portugalska	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374
Romunija	1 149 848 554	1 148 336 385	1 146 793 135	1 145 218 149	1 143 614 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 015 663 402
Slovenija	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Slovaška	271 154 575	270 797 979	270 434 053	270 062 644	269 684 447	269 286 203	268 814 943	1 890 234 844
Finska	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Švedska	248 858 535	249 014 757	249 173 940	249 336 135	249 502 108	249 660 989	249 768 786	1 745 315 250
Združeno kraljestvo	371 473 873	370 520 030	369 548 156	368 557 938	367 544 511	366 577 113	365 935 870	2 580 157 491
Skupaj EU-28	13 618 149 060	13 618 658 677	13 619 178 488	13 619 708 697	13 620 249 509	13 620 801 137	13 621 363 797	95 338 109 365
Tehnična pomoč (0,25 %)	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Skupaj	13 652 279 759	13 652 790 654	13 653 311 767	13 653 843 305	13 654 385 473	13 654 938 483	13 655 502 553	95 577 051 994

PRILOGA II

ZNESKI IN STOPNJE PODPORE

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
15(8)	Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah	1 500	na nasvet
		200 000	na tri leta za usposabljanje svetovalcev
16(2)	Dejavnosti informiranja in promocije	70 %	upravičenih stroškov ukrepa
16(4)	Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila	3 000	na kmetijsko gospodarstvo na leto
17(3)	Naložbe v osnovna sredstva		Kmetijski sektor
		50 %	zneska upravičenih naložb v manj razvitih regijah in vseh regijah, katerih BDP na prebivalca za obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27.
		75 %	zneska upravičenih naložb v najbolj oddaljenih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb na Hrvaškem za izvajanje Direktive Sveta 91/676/EGS ⁽¹⁾ v obdobju največ štirih let od dneva pristopa v skladu s členoma 3(2) in 5(1) navedene direktive
		75 %	zneska upravičene naložbe na manjših Egejskih otokih
		40 %	zneska upravičenih naložb v drugih regijah Pod pogojem, da najvišja stopnja skupne podpore ne presega 90 %, se lahko zgornje stopnje povečajo za dodatnih 20 odstotnih točk za: — mlade kmete, kot so opredeljeni v tej uredbi ali ki so kmetijsko gospodarstvo ustanovili v petih letih pred vlogo za podporo; — kolektivne naložbe in integrirane projekte, vključno s tistimi, povezanimi z združevanjem organizacij proizvajalcev; — območja z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami iz člena 32; — operacije, ki se podpirajo v okviru EIP; — naložbe v zvezi z operacijami iz členov 28 in 29.

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
			predelavo in trženje proizvodov, naštetih v Prilogi I k PDEU
		50 %	zneska upravičenih naložb v manj razvitih regijah in vseh regijah, katerih BDP na prebivalca za obdobje 2007–2013 je bil nižji od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27
		75 %	zneska upravičenih naložb v najbolj oddaljenih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb na manjših Egejskih otokih
		40 %	zneska upravičenih naložb v drugih regijah Pod pogojem, da najvišji skupni znesek podpore ne presega 90 %, se lahko zgornje stopnje povečajo za dodatnih 20 odstotnih točk za operacije, ki se podpirajo v okviru EIP ali tistih v zvezi z združevanjem organizacij proizvajalcev.
17(4)	Naložbe v osnovna sredstva	100 %	Neproizvodne naložbe ter kmetijska in gozdarska infrastruktura
18(5)	Obnavljanje potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč, in uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov	80 %	zneska upravičenih naložbenih stroškov za preventivne operacije, ki jih izvajajo posamezni kmetje
		100 %	zneska upravičenih naložbenih stroškov za preventivne operacije, ki jih skupaj izvaja več upravičencev
		100 %	zneska upravičenih naložbenih stroškov za operacije obnove kmetijskega zemljišča in proizvodnega potenciala, ki sta bila prizadeta zaradi naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov
19(6)	Razvoj kmetij in podjetij	70 000	na mladega kmeta v skladu s členom 19(1)(a)(i)
		70 000	na upravičenca v skladu s členom 19(1)(a)(ii)
		15 000	na majhno kmetijo v skladu s členom 19(1)(a)(iii)
23(3)	Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov	80 %	zneska upravičenih naložb za vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
26(4)	Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov	65 %	zneska upravičenih naložb v manj razvitih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb v najbolj oddaljenih regijah
		75 %	zneska upravičenih naložb na manjših Egejskih otokih
		40 %	zneska upravičenih naložb v drugih regijah
27(4)	Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev	10 %	Kot odstotni delež tržne proizvodnje v prvih petih letih po priznanju. Podpora se postopno znižuje.
		100 000	najvišji znesek na leto v vseh primerih.
28(8)	Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila	600 (*)	na ha na leto za enoletnice
		900 (*)	na ha na leto za trajne nasade
		450 (*)	na ha na leto za drugo rabo zemljišča
		200 (*)	na glavo velike živine na leto za lokalne pasme, ki jim grozi prenehanje reje
29(5)	Ekološko kmetovanje	600 (*)	na ha na leto za enoletnice
		900 (*)	na ha na leto za trajne nasade
		450 (*)	na ha na leto za drugo rabo zemljišča
30(7)	Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah	500 (*)	največ na ha na leto v začetnem obdobju, ki ne presega pet let
		200 (*)	največ na ha na leto
		50 (**)	najmanj na ha na leto za plačila na podlagi okvirne direktive o vodah
31(3)	Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami	25	najmanj na ha na leto v povprečju za površino, za katero upravičenec prejema podporo
		250 (*)	največ na ha na leto
		450 (*)	največ na ha na leto v gorskih območjih iz člena 32(2)
33(3)	Dobrobit živali	500	na GVŽ

Člen	Predmet	Najvišji znesek v EUR ali stopnja	
34(3)	Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve in ohranjanje gozdov	200 (*)	na ha na leto
38(5)	Zavarovanje pridelka, živali in rastlin	65 %	zavarovalne premije, ki jo je treba plačati
38(5)	Vzajemni skladi za slabe vremenske razmere, bolezni živali in rastlin, napade škodljivcev ter okoljske nesreče	65 %	upravičenih stroškov
39(5)	Instrument za stabilizacijo dohodkov	65 %	upravičenih stroškov

(¹) Direktiva Sveta z dne 12. decembra 1991, o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih viriv (UL L 375, 31.12.1991, str. 1).

(*) Ti zneski se v ustrezno utemeljenih primerih lahko povečajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja.

(**) Ti zneski se v ustrezno utemeljenih primerih lahko znižajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja.

Opomba: Intenzivnosti pomoči ne posegajo v pravila Unije o državni pomoči.

PRILOGA III

BIOFIZIKALNA MERILA ZA RAZMEJITEV OBMOCIJ Z NARAVNIMI OMEJITVAMI

MERILO	OPREDELITEV	MEJNA VREDNOST
PODNEBJE		
Nizka temperatura (*)	dolžina obdobja rasti (število dni), ki je določena s številom dni s povprečno dnevno temperaturo > 5° C (LGPt5), ali	≤ 180 dni
	vsota termalnega časa (stopinjskih dni) za obdobje rasti, določena z vsoto povprečnih dnevni temperatur > 5° C	≤ 1 500 stopinjskih dni
Suhost	razmerje med letno količino padavin (P) in letno potencialno evapotranspiracijo (PET)	P/PET ≤ 0,5
PODNEBJE IN TLA		
Prekomerna vlažnost tal	število dni, ko vlažnost doseže ali preseže 100 % kapacitete tal	≥ 230 dni
TLA		
Omejeno izsuševanje tal (*)	območja, namočena večji del leta	mokra tla do 80 cm pod površjem več kot 6 mesecev ali mokra tla do 40 cm pod površjem več kot 11 mesecev ali območje s slabim ali zelo slabim odvajanjem vode ali barvni vzorec oglejenih tal do 40 cm pod površjem
Neugodna tekstura in kamnitost (*)	relativna pogostost ilovice, blata, peska, organskih snovi (masa v %) in grobih delcev (prostorninski %)	≥ 15 % prostornine vrhnje plasti tal je grob material, vključno z osamljenimi skalami in balvani, ali
		tekstura v polovici ali (skupno) več od 100 cm površine tal je pesek, ilovnat pesek, opredeljen kot: % blata + (2 × % ilovice) ≤ 30 % ali
		tekstura vrhnje plasti tal je težka ilovica (≥ 60 % ilovice) ali
		organska prst (organska snov ≥ 30 %) debeline najmanj 40 cm ali
		vrhnja plast tal vsebuje 30 % ali več ilovice in v 100 cm od površine tal obstajajo vertične lastnosti
Plitko koreninjenje	globina (cm) od površine tal do trdne kamnine ali trdih tal	≤ 30 cm

MERILO	OPREDELITEV	MEJNA VREDNOST
Slabe kemijske lastnosti (*)	prisotnost soli, izmenljivega natrija, prekomerne kislosti	slanost: ≥ 4 decisiemens na meter (dS/m) v vrhnji plasti tal ali
		vsebnost natrija: ≥ 6 odstotkov izmenljivega natrija (ESP) v polovici ali (skupno) več od 100 cm površinske plasti tal ali
		kislost tal: $\text{pH} \leq 5$ (v vodi) v vrhnji plasti tal
ZEMLJIŠČE		
Strmo pobočje	sprememba nadmorske višine glede na planimetrično razdaljo (%)	≥ 15 %

(*) Države članice morajo izpolnjevanje tega merila preveriti le glede na tiste prage, ki so relevantni za poseben položaj območja.

PRILOGA IV

**OKVIRNI SEZNAM UKREPOV IN OPERACIJ, KI SO POSEBNO POMEMBNI ZA TEMATSKE
PODPROGRAME IZ ČLENA 7**

Mladi kmetje:

- Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena mladim kmetom, ki prvič ustanavljajo kmetijsko gospodarstvo
- Naložbe v osnovna sredstva
- Prenos znanja in dejavnosti informiranja
- Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah
- Sodelovanje
- Naložbe v nekmetijske dejavnosti

Majhne kmetije:

- Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij
- Naložbe v osnovna sredstva
- Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila
- Prenos znanja in dejavnosti informiranja
- Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah
- Sodelovanje

Naložbe v nekmetijske dejavnosti

- Ustanovitev skupin proizvajalcev
- LEADER

Gorska območja:

- Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami
- Kmetijsko-okoljske - podnebne operacije
- Sodelovanje
- Naložbe v osnovna sredstva
- Razvoj kmetij in podjetij na podeželskih območjih
- Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila
- Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov
- Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih
- Prenos znanja in dejavnosti informiranja
- Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah
- Ustanovitev skupin proizvajalcev
- LEADER

Kratke dobavne verige:

- Sodelovanje
- Ustanovitev skupin proizvajalcev
- LEADER
- Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Naložbe v osnovna sredstva

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Ženske na podeželju:

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Naložbe v osnovna sredstva

Razvoj kmetij in podjetij

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Sodelovanje

LEADER

Blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter biotska raznovrstnost:

Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Naložbe v osnovna sredstva

Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov, ter uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov

Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih

Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje

Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila

Ekološko kmetovanje

Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah

Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (biotska raznovrstnost)

Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov

Sodelovanje

Obvladovanje tveganj

—

PRILOGA V

PREDHODNE POGOJENOSTI ZA RAZVOJ PODEŽELJA

1. POGOJENOSTI V ZVEZI S PREDNOSTNIMI NALOGAMI

Prednostna naloga EU za RP Tematski cilj (TC)SSO	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
<p>Prednostna naloga za RP 3: spodbujanje organiziranja živilske verige, vključno s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, dobrobit živali in obvladovanja tveganj v kmetijstvu</p> <p>TC 5: spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj</p>	<p>3.1. Preprečevanje in obvladovanje tveganj: obstoj nacionalnih ali regionalnih ocen tveganja za obvladovanje nesreč, v katerih je upoštevano prilagajanje podnebnim spremembam</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uvedeno je nacionalno ali regionalno ocenjevanje tveganj, ki vključuje naslednje elemente: <ul style="list-style-type: none"> — opis procesa, metodologije, metod in podatkov neobčutljive narave, ki se uporabljajo za ocenjevanje tveganj, ter meril, temelječih na oceni tveganja, za določitev prednostnih naložb; — opis scenarijev z enim tveganjem in scenarijev z več tveganji; — po potrebi upoštevanje nacionalnih strategij za prilagajanja podnebnim spremembam.
<p>Prednostna naloga za RP 4: obnova, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, povezanih s kmetijstvom in gozdarstvom</p>	<p>4.1. Dobri kmetijski in okoljski pogoji (GAEC): standardi za ohranjanje dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev pri kmetovanju iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) 1306/2013 so določeni na nacionalni ravni</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Standardi ohranjanje dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev pri kmetovanju so določeni v nacionalnem pravu ter opisani v programih;
<p>TC 5: spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj</p>	<p>4.2. Minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev: minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev iz člena 28 poglavja I naslova III te uredbe so določene na nacionalni ravni</p>	<ul style="list-style-type: none"> — minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev iz poglavja I naslova III te uredbe so opisane v programih;
<p>TC 6: ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov</p>	<p>4.3. Drugi ustrezni nacionalni standardi: ustrezni obvezni nacionalni standardi so določeni za namene člena 28 poglavja I naslova III te uredbe</p>	<ul style="list-style-type: none"> — ustrezni obvezni nacionalni standardi so opisani v programih.
<p>Prednostna naloga za RP 5: spodbujanje učinkovite rabe virov in podpiranje prehoda na nizkoogljično in podnebju prilagojeno gospodarstvo v sektorjih kmetijstva in prehrane ter gozdarstva</p> <p>TC 4: podpiranje prehoda na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih</p> <p>TC 6: ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov</p>	<p>5.1. Energetska učinkovitost: Uvedeni so bili ukrepi za spodbujanje stroškovno učinkovitih izboljšav na področju učinkovitosti rabe končne energije in stroškovno učinkovitih naložb v energetska učinkovitost pri gradnji ali obnovi stavb.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ukrepi vključujejo: <ul style="list-style-type: none"> — ukrepe, namenjene zagotavljanju vzpostavitve minimalnih zahtev, povezanih z energetska učinkovitostjo stavb, v skladu s členi 3, 4 in 5 Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾; — ukrepe, potrebne za vzpostavitev sistema certificiranja energetske učinkovitosti stavb v skladu s členom 11 Direktive 2010/31/EU; — ukrepe za zagotovitev strateškega načrtovanja na področju energetske učinkovitosti v skladu s členom 3 Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾;

Prednostna naloga EU za RP Tematski cilj (TC)SSO	Predhodna pogojenost	Merila za izpolnitev
		<ul style="list-style-type: none"> — ukrepe v skladu s členom 13 Direktive 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah, da se končnim odjemalcem zagotovijo individualni števcji v mejah tehnične izvedljivosti in finančne sprejemljivosti ter sorazmerno z morebitnimi prihranki energije.
	5.2. Vodni sektor: obstoj a) politike določanja cen vode, ki zagotavlja ustrezne spodbude za uporabnike za učinkovito rabo vodnih virov, in b) ustreznega prispevka različnih rab vode k povračilu stroškov vodnih storitev v višini, ki se določi v odobrenem načrtu upravljanja povodja za naložbe, podprte s programi.	<ul style="list-style-type: none"> — V sektorjih, podprtih v okviru EKSRP, je država članica zagotovila prispevek različnih rab vode k povračilu stroškov vodnih storitev glede na sektor v skladu s prvo alineo drugega pododstavka člena 9(1) okvirne direktive o vodah, pri čemer se po potrebi upoštevajo družbeni, okoljski in gospodarski vplivi povračila ter geografske in podnebne razmere ene ali več prizadetih regij.
	5.3. Energija iz obnovljivih virov: Izvedeni so bili ukrepi za spodbujanje proizvodnje in distribucije obnovljivih virov energije ⁽⁴⁾ .	<ul style="list-style-type: none"> — Vzpostavljeni so pregledni programi podpore, prednostni dostop do omrežja ali zajamčeni dostop in prednostno odpremljanje ter standardna pravila za prevzemanje in delitev stroškov tehnične prilagoditve, ki so bila objavljena, v skladu s členi 14(1) ter 16(2) in (3) Direktive 2009/28/ES; — država članica je sprejela nacionalni akcijski načrt za energijo iz obnovljivih virov v skladu s členom 4 Direktive 2009/28/ES.
<p>Prednostna naloga za RP 6: spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij</p> <p>TC 2: povečanje dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti (cilj širokopasovne povezave)</p>	6.3. Infrastruktura omrežja naslednje generacije: obstoj nacionalnih ali regionalnih načrtov za dostopovna omrežja naslednje generacije, v katerih so upoštevani regionalni ukrepi, da bi se dosegli cilji Unije glede visokohitrostnega internetnega dostopa, s poudarkom na področjih, na katerih trg ne zagotavlja dovolj kakovostne odprte infrastrukture po sprejemljivih cenah v skladu s pravili Unije o konkurenci in državni pomoči, ter da bi se zagotovile dostopne storitve za ranljive skupine.	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovan je nacionalni ali regionalni načrt za omrežja naslednje generacije, ki zajema: <ul style="list-style-type: none"> — načrt naložb v infrastrukturo na podlagi ekonomske analize, v kateri se upoštevajo obstoječa zasebna in javna infrastruktura ter načrtovane naložbe; — modele trajnostnih naložb, s katerimi se krepi konkurenca ter zagotavlja dostop do odprtih, cenovno sprejemljivih in kakovostnih infrastrukture in storitev, ki bodo ustrezne tudi v prihodnosti; — ukrepe za spodbujanje zasebnih naložb.

⁽¹⁾ Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

⁽²⁾ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1)

⁽³⁾ Direktiva 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/76/EGS (UL L 114, 27.4.2006, str. 64)

⁽⁴⁾ Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

PRILOGA VI

OKVIRNI SEZNAM UKREPOV, KI SO POMEMBNI ZA ENO ALI VEČ PREDNOSTNIH NALOG UNIJE ZA RAZVOJ PODEŽELJA

Ukrepi, ki so posebno pomembni za več prednostnih nalog Unije

Člen 15 Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah

Člen 17 Naložbe v osnovna sredstva

Člen 19 Razvoj kmetij in podjetij

Člen 35 Sodelovanje

Členi 42 - 44 LEADER

Ukrepi, ki so posebno pomembni za pospeševanje prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih

Člen 14 Prenos znanja in dejavnosti informiranja

Člen 26 Naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov

Ukrepi, ki so posebno pomembni za krepitev konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva in krepitev sposobnosti preživetja kmetij

Člen 16 Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila

Ukrepi, ki so posebno pomembni za spodbujanje organiziranja živilske verige in obvladovanja tveganj v kmetijstvu

Člen 18 Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov, ter uvajanje ustreznih preventivnih ukrepov

Člen 24 Preprečevanje in odprava škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov

Člen 27 Ustanovitev skupin proizvajalcev

Člen 33 Dobrobit živali

Člen 36 Obvladovanje tveganj

Člen 37 Zavarovanje pridelka, živali in rastlin

Člen 38 Vzajemni skladi za bolezni živali in rastlin ter okoljske nesreče

Člen 39 Instrument za stabilizacijo dohodka

Ukrepi, ki so posebno pomembni za obnovo, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, odvisnih od kmetijstva in gozdarstva,

in

spodbujanje učinkovite rabe virov ter podpiranje kmetijskega, živilskega in gozdarskega sektorja pri prehodu na nizkoogljično gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe

Člen 21(1)(a) Pogozdovanje in ustvarjanje gozdnih zemljišč

Člen 21(1)(b) Vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov

- Člen 21(1)(d) Naložbe za izboljšanje odpornosti in okoljske vrednosti ter blažitev potencialnih gozdnih ekosistemov
- Člen 28 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila
- Člen 29 Ekološko kmetovanje
- Člen 30 Plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah
- Člena 31 in 32 Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami
- Člen 34 Gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov
- Ukrepi, ki so posebno pomembni za spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij
- Člen 20 Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih
- Členi 42–44 LEADER
-